

JELA MARESIĆ

Zavod za lingvistička istraživanja

Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Ante Kovačića 5, HR-10000 Zagreb

jmaresic@hazu.hr

GOVOR I RJEČNIK MOLVI

U radu je opisan fonološki i morfološki sustav govora Molvi koji pripada podravskim kajkavskim govorima s ograničenim mjestom naglaska. Osim toga, na izabranim se primjerima daje osnovni pregled leksičkih slojeva tog govora. Na kraju rada pridodan je abecedni rječnik koji sadrži oko 2000 leksema obrađenih jednim od uobičajenih načina u hrvatskoj dijalekatnoj leksikografiji.

Predgovor

Opis govora i rječnik Molvi nastao je u okviru rada na projektu *Istraživanje hrvatskih dijalekata* u Zavodu za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji vodi akademik Milan Moguš. Na projektu se izrađuju opisi pojedinih mjesnih govorova, a posebna se pozornost poklanja prikupljanju dijalekatnoga leksika. U dosadašnjem je radu, između ostalog, objavljeno nekoliko rječnika čakavskih i kajkavskih govara.

Sva je dijalekatna građa za ovaj opis i rječnik skupljena tijekom mojih višekratnih terenskih boravaka u Molvama. Prvi sam put tamo boravila 1996. radi terenskoga izviđanja, a 1998. godine radi prikupljanja građe za doktorsku disertaciju u kojoj sam opisala morfologiju podravskih kajkavskih govorova. Disertacija obuhvaća i opis molvarskoga morfološkoga sustava. Naknadna sam istraživanja molvarskoga govora proširila na fonologiju, leksik i tvorbu. Pri ispunjavanju upitnika za fonološki i morfološki opis te u prikupljanju leksika ispitanci su mi bili Ana Bogat, Katarina Žufika, Ana i Ivan Jaković kojima se lijepo zahvaljujem.

0. Uvod

Molve se nalaze u Podravini nedaleko od Koprivnice. U neposrednoj su blizini rijeke Drave i državne granice s Mađarskom. Danas to mjesto broji oko 1600 stanovnika koji se većinom bave poljodjelstvom, po tradiciji glavnim djelatnošću toga kraja.

U najstarijim je povijesnim izvorima ime Molvi zabilježeno u jedninskom obliku *Molua* (1366.), a 1507. zabilježen je množinski oblik *Molwe*, 1673. opet *Molua*, a 1690. *Molve*. Nakon toga u izvorima se bilježi samo množinski oblik¹, a tako je i u današnjem molvarskom govoru *Môlve*, G mn. *Môlvî*. Ktetik, pridjev tvoren od imena mjesta je *molvârski*, -a, -o, stanovnik Molva je *Molvârec*, a stanovnica *Molvârka*.

Molvarski govor pripada podravskim kajkavskim govorima s ograničenim mjestom naglaska na posljednja dva sloga riječi ili akcenatske cjeline. Toj grupi, osim Molvi, pripadaju još govorovi Drnja, Botova, Sighetca, Gotalova, Gole, Podravskih Brega, Jagnjedovca, Novigrada Podravskoga, Virja, Kalinovca, Ferdinandovca, Podravskih Sesveta te drugih manjih okolnih sela.

Osim akcentuacije, najvažnije jezične osobine koja povezuje tu grupu govora u jedinstvenu cjelinu, molvarski govor ima i niz drugih zajedničkih obilježja s drugim podravskim govorima (glasovnih, morfoloških, leksičkih itd.).

Po kontinuantama stražnjega nazala **o* i samoglasnoga */*ol* molvarski govor pripada podravskim kajkavskim govorima koji na mjestu tih starih glasova imaju refleks *o*. To su govorovi: Drnja, Botova, Gotalova, Sighetca, Podravskih Brega, Jagnjedovca, Virja, Miholjanca, Šemovaca, Đurđevca, Hampovice i Rakitnice. Govori na istoku područja podravskih kajkavskih govora, a to su Ferdinandovec, Kalinovec, Mičetinec, Sveta Ana i Podravske Sesvete, imaju refleks *u*. Govori Novigrada Podravskoga i Gole imaju također *u*, ali uz velik broj iznimaka. Molvarskom su govoru najsličniji govorovi Virja, Miholjanca, Hampovice i Rakitnice (npr. po realizaciji glasova *e*-tipa). Po morfološkim kriterijima (npr. po tvorbi imperativa) bliski su mu još i govorovi Brega, Novigrada Podravskoga, Šemovaca i Jagnjedovca. Bez obzira na moguće razlike svi podravski kajkavski govorovi s ograničenim mjestom naglaska na posljednja dva sloga riječi ili akcenatske cjeline čine jedinstveno dijalekatno područje.

¹ Heller 1978: 157–158.

1. Glasovi

1.1. Samoglasnici

Samoglasni sustav molvarskoga govora u kratkom naglašenom te u dugom naglašenom i nenaglašenom slogu obuhvaća šest, a u kratkom nenaglašenom pet samoglasnika od kojih neki mogu imati položajno uvjetovane varijante.

Realizacija samoglasnika:

kratki naglašeni slog

<i>i</i>	<i>u</i>
<i>e</i>	<i>o</i>
<i>ɛ</i>	<i>a</i>

kratki nenaglašeni slog

<i>i</i>	<i>u</i>
<i>e</i>	<i>ø</i>
<i>a</i>	

dugi naglašeni i nenaglašeni slog

<i>i</i>	<i>u</i>
<i>e</i>	<i>ø</i>
<i>ɪ</i>	<i>a</i>

Realizacija fonema /o/ ovisi isključivo o dužini sloga i naglasku. U dugom se naglašenom i nenaglašenom slogu te u kratkom nenaglašenom, ostvaruje zatvorena varijanta [ø] (npr. *na pôtu*, *na môstu*, G jd. *f cîrvø*, N mn. *øbläki*).

Realizacija fonema *e*-tipa poprilično je složena. Kakva će biti dijelom ovisi o njihovu podrijetlu, međutim važniju ulogu imaju dužina sloga i naglasak:

1. Realizacija fonema /ɛ/ u kratkom naglašenom slogu može biti otvorenija tako da se približava ‘srednjem’ [e], pa imamo dublete, npr. *starëša* / *starëša*, *štëla* / *štëla*, *dëčkø* / *dëčkø*, *dëška* / *dëška*, *smëla* / *smëla* (m. r. *smëł*). Međutim češće se ostvaruje ‘zatvoreno’, kao [ɛ] (npr. *zdëla*, *lëtø* itd.).
2. U kratkom nenaglašenom slogu također može doći do neutralizacije te se i u tom položaju mogu ostvariti fonetske varijante [e] i [ɛ]. U prednaglasnom se slogu obično ostvaruje ‘zatvoreno’, npr. *Peršekövi*, *Lëvâkövi*, *srëdina*. U zanaglasnom položaju, u primjerima u kojima /ɛ/ potječe od poluglasa i jata, očekivali bismo da će se ostvariti ‘zatvoreno’, međutim,

uglavnom se ostvaruje u ‘otvorenijo’ varijanti, kao [e] (npr. *děnes*, *stòlec*, *svétec*, *ðbed*, *stàrec*, *zděnec*, *vrâbec*). Jedino u primjerima u kojima nije ‘nepostojano’, običnija je ‘zatvorena’ relizacija (npr. *brěšć*, *brěšćëca*, *cřvěk*, *crvěka*), međutim, i tu su moguće dvojake realizacije (npr. *lājbec* / *lājbęc*, *lāncek* / *lāncék*, *cvětek* / *cvěték*).

3. U kratkom se naglašenom slogu fonem /e/ ako potječe od prednjega nazala **ɛ* i etimološkoga **e* realizira vrlo otvoreno (npr. *jězik*, *žěna*, *pěči* i sl.). U nenaglašenom je slogu izgovor približno jednak ‘srednjem’ [e] (npr. *ídem*, *děset*).
4. U dugom naglašenom i nenaglašenom slogu imamo dvije fonetske realizacije fonema /e/:
 - a) kao zatvoreno [e] (npr. *prøščēne*, *rêč*, *mēso*, *rêbra*, sup. *glèdët*, gl. pridj. rad. m. mn. *zěstâli*, G mn. *sěl*). Ako je kontinuanta jata, u dugom se naglašenom i nenaglašenom slogu redovito tako i ostvaruje.
 - b) ako je kontinuanta prednjega nazala **ɛ* i etimološkoga **e*, u tom se slučaju /e/ može ralizirati i kao ‘srednje’ [e] (npr. G jd. *lěsē*, *qd žěnskē*, A jd. *v zěmło*, *pēt*), ali je potpuno običan i ostvaraj sa zatvorenim [e] (npr. *lěsē*, *v zěmło*, *pēt*, *pérje*).

Fonem /i/ izgovorom je izmedu fonema /e/ i /i/. Redovito se pojavljuje u gramatičkim morfemima kao što je G mn. (npr. *lēpī*, *dōbrī*, *nogī*, *sakakvī*, *fīnī*, *slivī*).

Složenost fonetske realizacije fonema *e*-tipa možemo vidjeti na zabilježenim primjerima nekih oblika glagola: npr. inf. *sejati*, sup. *sějat*, prez. 1. jd., *sýjem*, prez. 3. mn. *sějō*.

Fonem /u/ izgovorom se približava samoglasniku /i/.

Fonetska je vrijednost samoglasnika /a/ u molvarskom govoru ista kao i samoglasnika /a/ u hrvatskom književnom jeziku, ali se u dugom slogu može, iako vrlo rijetko, ostvariti kao ‘zatvoreno’ [ɑ] (npr. *kolâča*, *vrâta*).

1.2. Suglasnici

Suglasnički sustav obuhvaća 24 suglasnika: *p*, *t*, *k*, *b*, *d*, *g*, *c*, *č*, *(ȝ)*, *ȝ*, *f*, *s*, *š*, *h*, *z*, *ȝ*, *j*, *l*, *ł*, *m*, *n*, *ń*, *r*, *v*.

U sustavu je jedna bezvučna i jedna zvučna palatalna afrikata koje se izgovaraju kao ‘srednje’ [č] i [ȝ], po fonetskoj su realizaciji između fonema /č/ i /ć/ te /ȝ/ i /ȝ/. Fonem /ȝ/ potpuno je periferan, zato se u popisu suglasnika navodi u zagradama. U cijeloj je građi potvrđen samo u primjeru *ożgôr* ‘odozgo’.

Zvučni se suglasnici na kraju riječi obično ostvaruju poluzvučno, npr. *brēg*, *säd*. Uobičajeni su neki oblici impt. u kojima nije potpuno obezvručen krajnji zvučni suglasnik, npr. *jēž*, *jěčte*, *dřž*, *dřšte*. No, moguće je i ‘tipično’ kajkavsko obezvručne *brēk*, *säť* itd.

S obzirom da je u izdvojeno izgovorenog riječi ipak najčešći poluzvučni ostvaraj u svim je primjerima opisa govora, natuknicama u rječniku i njihovim egzemplifikacijama označen kvačicom ispod slova (npr. *hřž*, G mn. *hřži*, *gòlòb*, G mn. *gòlòba*)².

Suglasnik se /h/ u pravilu ostvaruje u sustavu i to u svim položajima u riječi (npr. *hām*, *Hěla*, *kuhāti*, *vřh*, *sūhi*, *prehôdilà je*), međutim, kao i u mnogim drugim hrvatskim govorima i dijalektima njegov je položaj specifičan. Nerijetko se zamjenjuje suglasnicima /v/ i /j/ ili izostaje tamo gdje bismo ga očekivali (npr. *ðrej*, *z ðrejì*, *stíja* ‘potih’, *štíjati*, *márrva*, *Lébíne* ‘Hlebine’), a pojavljuje se u nekim riječima na mjestu suglasnika /v/, (npr. *kròh* ‘krov’, G mn. *kròha*, *sòha* ‘sova’). Na mjestu prefiksa *v-* pojavljuje se fakultativno, npr. *vnřl* / *hmřl*. Obično se izgovara kao mekonepčano (velarno) [x]. U ovom je radu bilježeno grafemom *h*.

Suglasnik /f/ (npr. *nöft*, G jd. *nöfta*), bezvručni je parnjak suglasnika /v/ kada se nađe u položaju ispred bezvručnih šumnika (G jd. *pěfca*, *plôfka*).

Suglasnik se /n/ ispred /i/ kod glagola koji završavaju na -*nit* zamjenjuje s /ń/ (npr. *oženítì* /se/), a sporadično i u nekim izdvojenim leksemima.

Suglasnik se /ń/ redovito pojavljuje u sustavu (npr. *škrňa*). Međutim, u nekim se riječima depalatalizira (npr. *Ledenáki* ‘Ledenjaci’), a redovno kada se nađe ispred suglasnika /k/ (npr. *Lóžânek*, G jd. *Lóžânska*, *názînek*, G jd. *názînska* ‘zimski praščić’, *stének*, G jd. *sténka*, *sânkâti* ‘sanjkati’, *dôsânkâti*, pridj. m. r. *těnek*, ž. r. *těnka*, s. r. *těnkø*).

Suglasnik se /l/ u određenim položajima i riječima palatalizira u /l̩/, primjerice u *o krûgli*, *pěgla* te u glagolima s dočetkom -*liti* (npr. *seřiti* /se/, *telitì se*, *gúřiti*). Zabilježen je i pokoj slučaj umekšana izgovora /l/ ispred /i/ (npr. *vel'ím*).

Suglasnik se /l̩/ ostvaruje u sustavu (npr. *lûdi*, *vôla*, *dopeläti*), ali se u nekim slučajevima depalatalizira (npr. gl. pridj. ž. r. jd. *zaklûčila*, *kluvâti*, *klûn*, *lût*, *lûska*). Primjeri sugeriraju da do depalatalizacije /l̩/ obično dolazi ispred samoglasnika /u/, međutim, s druge strane imamo npr. *razlepłûvâti*, *zafalûvati*

² Od takvoga se bilježenja odstupa u sandhiju ispred bezvručnih suglasnika jer u tom položaju u govoru dolazi ili do obezvručenja, slivenoga izgovora ili potpunoga ispadanja, npr. *ođ pšenîčnê* [*otpšenîčnê*], *ođ slamê* [*otlamê*], *ođ sačësa* [*otcačësa*], *ođ tôga* [*otôga*], *med těmi* [*metěmi*] i dr. U tom su položaju bilježeni bezvručni parnjaci (*ot pšenîčnê*, *ot slamê*, *ot sačësa*, *ot tôga*, *met těmi*). Obezvručenje se obično ne provodi kod proklitika kad sljedeća riječ počinje vokalom ili sonantom (*pod òblk*, *pod jökø*).

se, *pōždrlūš*, *ludi*, što pokazuje da to nije pravilo. Zabilježeni su i primjeri ne-promijenjenih skupova *pj*, *bj*, *mj*, *vj* (npr. gl. pridj. trp. m. jd. *zaščrblen*, ž. jd. *ɔdrāpjēna*, prez. 1. jd. *drāpjem*, ali *grōble*, *ʃalšēvle*, *snōple* i sl.).

Suglasnik /j/ u intervokalnom položaju može ispasti (npr. *mōa māma*), a ako ispadne između dva ista samoglasnika, oni se kontrahiraju (npr. *dō krāja* > *dō krāa* > *dō krā*).

Palatalno se *r'* očuvalo u nekim riječima kao skup *rj*, npr. *kōšärja*, *večérja*, depalatalizirano je na kraju riječi, a često i u intervokalnom položaju (npr. *vōžár*, G jd. *vōžāra*, *zōra*).

U raspodjeli suglasnika u molvarskom govoru vrijede neka ograničenja koja su uobičajena u kajkavskom narječju. Ispred inicijalnoga *u* i *o* < **q* dolazi protetsko *v* (npr. *vudrīti*, *vupnī se*, *vūpōra*, *vūlica*, *vūzda* ‘uzda’, *vōski*, *vōžár*, *vōglen*). U pojedinačnim se slučajevima ispred inicijalnih samoglasnika uključujući i samoglasno *r*, kao protetski glas može pojaviti i *h* (npr. *hīga*, *hotāva*, *hřž*, *hřža*, *hřze*). Protetsko *j* pojavljuje se samo u ograničenom broju leksema (npr. *jōkō*, *jōsa*, *jōtec*, *jōgeń*, *japatićka*, *jäpek*).

Neki se suglasnički skupovi pojednostavnjuju. Suglasnik se /t/ gubi u skupu *strš* (npr. *sřšan* ‘stršljen’), a /v/ u skupovima: *tvr* (npr. *četřti*, *četřtek*, *třd*), *svr* (npr. *sráka* ‘svraka’, *sřbec* ‘svrbež’), *svl* (npr. *sláčiti*).

1.3. Prozodija

U dosadašnjim je dijalektološkim radovima podravska akcentuacija opisana kao specifična u hrvatskim narječjima. Već je Franjo Fancev³ opisujući virovski govor uočio najvažniju prozodijsku osobinu toga govora, a to je ograničenje mjesta naglaska na posljednja dva sloga riječi ili akcenatske cjeline. Osim toga, uočio je duljenje kratkih slogova u nekim kategorijama, primjerice kod dvosložnih imenica ž. r. kao što su *svōra*, *slōga*, u N jd. im. kao što su *tđst*, *lđf*, u L jd. *pōstu*, *krōpu*. On razlikuje tri silazna naglaska: dugi ^, poludugi ^ i kratki ~. ‘Poludugi’ ili ‘tromi’ naglasak, kako ga naziva S. Ivšić⁴, fonetska je realizacija kratkosilaznoga naglaska.

Današnji su sustavi podravskih kajkavskih govorova s ograničenim mjestom naglaska na posljednja dva sloga u osnovi dvoakcenatski. Pri izgovoru pojedinačne riječi, izdvojene iz konteksta redovito se ostvaruju silazni naglasci (kratki i dugi). Akut kajkavske realizacije može se ostvariti na pretposljednjem dugom slogu riječi, ali obično u svezi s rečeničnom intonacijom. Promjena intonacije u govoru nema utjecaja na promjenu značenja riječi. Intonacija je

³ Fancev 1907: 337–362.

⁴ Vidi Ivšić 1936: 66.

fonološki irelevantna. Takav akcenatski sustav ima i molvarska govor.⁵

Za razliku od intonacije, dužine su vrlo važno prozodijsko razlikovno sredstvo. Razlikovnu funkciju imaju dugi i kratki naglašeni slogovi, ali isto tako i nenaglašena dužina i kraćina (npr. *kopati* ‘kopati’ – *kōpāti* ‘kupati’). Nenaglašena se dužina može realizirati samo ispred naglašenoga sloga (npr. *līčēce*, dem. od *lice*), a zanaglasne su dužine pokraćene kao i općenito u kajkavskom narječju (npr. *mīslim*). U više morfoloških kategorija dolazi do pomicanja naglaska na gramatički morfem (npr. u G jd. im. ž. r. *e* vrste *kravē*, I jd. *kravōm*, G mn. *nōgī*, L mn. *kravāj*).⁶ Kada se naglasak s dugoga samoglasnika pomiče prema kraju riječi, na njemu ostaje prednaglasna dužina, npr. *gōska*, G jd. *gōskē*, *rōka*, G jd. *rōkē*.

Po Ivšićevoj podjeli kajkavskoga narječja prema akcentuaciji na četiri osnovne skupine, molvarska govor pripada križevačko-podravskoj grupi i to podgrupi IV8 (zajedno s govorima Brega, Novigrada, Virja, Đurđevca, Podravskih Sesveta i dr.). Ti su se govorovi najviše udaljili od osnove kajkavske akcentuacije⁷ i to zbog navedenih prozodijskih osobina. U podravskim kajkavskim govorima s ograničenim mjestom naglaska, pa tako i u molvarskom govoru, metatonijsko duljenje kao jedna od važnih prozodijskih osobina kajkavskoga narječja može izostati. U nekim kategorijama gdje bismo očekivali, kao primjerice u prezentu, većinom ga nema (npr. *mīslim*, *rēžem*). Može se pretpostaviti da je to zbog rubnoga položaja tih govorova u kajkavskom narječju.

⁵ U ovome se radu na dugim naglašenim slogovima bilježi samo znak ^, iako se, ako je dugi naglašeni slog na pretposljednjem mjestu u riječi, može realizirati i akut ~.

⁶ Širenje dugih nastavaka može se uočiti i u drugim kategorijama, npr. u GDLI mn. im. m. r. Dugi su nastavci u navedenim padežima potpuno prevladali u najistočnijim podravskim kajkavskim govorima (Podravskim Sesvetama, Ferdinandovcu i Kalinovcu) pa je primjerice u Podravskim Sesvetama: G mn. *čovēkōy*, D mn. *čovēkōm*, LI mn. *čovēkē*.

⁷ Vidi Ivšić 1936: 84–85.

2. Oblici

2.1. Imenice

2.1.1. A vrsta

2.1.1.1. Imenice muškoga roda

Pregled nastavaka:

	Jednina	Množina
N	-∅, - <i>o</i>	- <i>i</i>
G	- <i>a</i>	- <i>ɔy</i> , - <i>oy</i> , - <i>ɛy</i> , - <i>ey</i>
D	- <i>u</i>	- <i>om</i> , - <i>om</i> , - <i>ɛm</i> , - <i>em</i>
A	= G, N	- <i>e</i>
V	= N	= N
L	- <i>u</i>	- <i>ɛ</i> , - <i>i</i>
I	- <i>om</i> , (- <i>em</i>) ⁸	- <i>i</i> , - <i>ɛ</i> , - <i>ɛ</i>

Za deklinaciju imenica muškoga i srednjega roda (*a* vrsta) možemo reći da sadrži većinu općekajkavskih osobina, od inventara nastavaka do nekih akcentskih pojava tipičnih za kajkavštinu.

A vrsti pripadaju imenice m. r. koje u N jd. završavaju nastavkom -∅ (npr. *čövek*, *stöl* i sl.), a također i imenice m. r. koje u N jd. završavaju na -*o*, npr. *děčkɔ*, *Märkɔ* i sl.

U A jd. imamo morfološko izjednačivanje s G jd. kod svih tipova imenica bez obzira na razliku živo / neživo, osim kad se A jd. rabi s prijedlogom (npr. *na nôž*). Kod određenoga broja imenica u tom padežu naglasak može prijeći na proklitiku. Obično su to jednosložne imenice koje u N jd. imaju kratkosilazni naglasak (npr. *nà stól*).

DL jd. imaju nastavak -*u*. U L jd. dolazi do duljena osnovnoga samoglasnika kod nekih imenica što je općekajkavska pojava (npr. *pɔ stôlu*, *na móstu*, *na krôhu*).

V jd. morfološki je izjednačen s N jd. kao i u većini kajkavskih govora. Nema potvrda za uporabu posebnoga nastavka za taj padež za razliku od nekih drugih podravskih kajkavskih govora u kojima, iako rijetko, imamo potvrde vokativa na -*e*⁹.

U I jd. kod palatalnih i kod nepalatalnih osnova prevladao je nastavak -*om* (npr. *s pepěłom*, *s kotâčom*). U građi se našla samo jedna potvrda s nastavkom -*em* (*pôtem*).

⁸ Nastavak -*em* potvrđen je samo kod imenice *pôt* (*pôtem*).

⁹ Potvrđeni su oblici kao, npr. *küme*, *Bòže* u Drnju, Kalinovcu i Podravskim Sesvetama.

N mn. ima samo kratke oblike (npr. *biki*, *nôži*), a ako osnova završava su-glasnicima *k*, *g* ili *h*, oni ostaju bez promjene (npr. *vôki*, *plûgi*, *krôhi*). Rijetki su primjeri kada dolazi do sibilarizacije (npr. *se kadi kë sî vrâzi*).

Na nepalatalne osnove u G mn. dolazi nastavak *-øy* (npr. *vôkøy*, *tekötøy*) ili njegova kraća varijanta *-oy* (*tulipânøy*, *glasníkøy*, *qrêjøy*), a palatalne i osnove koje završavaju na *c* obično imaju nastavak *-ey* ili *-ey* (npr. *kôñey*, *kotâčey*). Međutim, na palatalne osnove i osnove koje završavaju na *c*, mogu doći i *o*-nastavci (npr. *fticøy*, *nôžøy*, *kotâčøy*, *zâjcøy*). Raspodjelu dugih i kratkih nastavaka teško je podvrti određenom pravilu jer mogu doći na iste osnove kao ravnopravne doublete (npr. *pêfcøy* / *pêfcøy*). U govoru je prisutna tendencija prevladavanja nastavka *-øy* kod svih osnova. Nastavak *-Ø* u G mn. imenica m. r. potvrđen je samo u jednom primjeru (G mn. *zôb*, prema N mn. *zôbi* ‘usta’).

Stanje u D mn. uglavnom se poklapa sa stanjem u G mn. u pogledu distribucije nastavaka s obzirom na palatalni / nepalatalni završetak osnove. U tom padežu mamo nastavke *-om*, *-om*, *-em*, *-em* (npr. *vôkôm*, *noftôm*, *kotâčôm* / *kotâčôm*, *kôñêm*, *lûdêm*, *sukâčem*). Može se primijetiti da razvoj ide u smjeru prevladavanja nastavka *-om*.

U LI mn. vidljiva je tendencija morfološkoga izjednačivanja tih dvaju padeža, tako da je stari sustav u kojem su se razlikovala tri množinska padeža (DLI) djelomično narušen. U L mn. imamo:

- a) nastavak *-ē* koji je odraz starijega stanja (< *-exъ*) (npr. *na bregê*, *na ftičê*),
- b) nastavak *-i* koji je prodro iz I mn. (npr. *na vôki*, *na kôni*).

U I mn. također su uobičajena oba nastavka: *-i* stari nastavak instrumenata i nastavak *-ē* iz L mn.: *pret Tûrci*, *z vôki*, *z nôži*, *pôd bregê*, *s kôlcê*, *s ftičê*, *s traktôrê* / *s traktôri*, *s kotâčê* / *s kotâči*. Rjeđe se javlja dugi nastavak *-î* (npr. *med dêčkî*). Morfološka se razlika množinskih padeža bolje sačuvala u *e* vrsti.

Kod nekih se imenica *a* vrste u I mn. sačuvao reliktni nastavak *-mî* iz *u*-i *i*-promjene (npr. *z lûdmî*).

Primjeri deklinacija:

deklinacija imenice *nôft*

deklinacija imenice *vôk*

	Jednina	Množina		Jednina	Množina
N	<i>nôft</i>	<i>nôfti</i>	N	<i>vôk</i>	<i>vôki</i>
G	<i>nôfta</i>	<i>nôftøy</i>	G	<i>vôka</i>	<i>vôkøy</i>
D	<i>nôftu</i>	<i>noftôm</i>	D	<i>vôku</i>	<i>vôkôm</i>
A	<i>nôfta</i> , <i>nôft</i>	<i>nôfte</i>	A	<i>vôka</i>	<i>vôke</i>
L	<i>nôftu</i>	<i>noftê</i>	L	<i>vôku</i>	<i>vôki</i>
I	<i>nôftom</i>	<i>noftê</i>	I	<i>vôkom</i>	<i>vôki</i>

deklinacija imenice *ftič*deklinacija imenice *ludi*

	Jednina	Množina		Množina
N	<i>ftič</i>	<i>ftiči</i>	N	<i>ludi</i>
G	<i>ftiča</i>	<i>nftičôy</i>	G	<i>ludêy</i>
D	<i>ftiču</i>	<i>ftičôm</i>	D	<i>ludêm</i>
A	<i>ftiča</i>	<i>ftiče</i>	A	<i>lûde</i>
L	<i>ftiču</i>	<i>ftičê</i>	L	<i>ludê</i>
I	<i>ftičom</i>	<i>ftičê</i>	I	<i>ludmî</i>

2.1.1.2. Imenice srednjega roda

Pregled nastavaka:

	Jednina	Množina
N	- <i>o</i> , - <i>e</i>	- <i>a</i>
G	- <i>a</i>	- <i>Ø</i> , - <i>ē</i>
D	- <i>u</i>	- <i>qm</i>
A	= N	= N
V	= N	= N
L	- <i>u</i>	- <i>i</i>
I	- <i>qm</i> , - <i>em</i>	- <i>i</i> , (- <i>mē</i>) ¹⁰

Imenice s. r. kojima osnova završava nepalatalnim suglasnikom u N jd. dobivaju nastavak -*o* (npr. *zřno*, *měšo*), a palatalne osnove -*e* (npr. *pěrje*, *zřnie*).

GDL jd. imenica srednjega roda imaju nastavak kao i imenice m. r. (G jd. *sěna*, *měsa*, D jd. *k sělu*, L jd. *na městu*).

A jd. jednak je N jd. (npr. *za sěme*). U I jd. uglavnom se čuva raspodjela nastavaka prema završetku osnove. Palatalne osnove imaju nastavak -*em* (npr. *z űlem*), a nepalatalne -*qm* (npr. *z mlékqm*).

U N mn. dolazi do duljenja osnovnoga samoglasnika karakterističnoga za kajkavsko narječe (npr. *rěbra*, *iměna*).

G mn. ima nastavak -*Ø* (npr. *sěl*, *iměn*, *měst*, *kôl*, *vrát*), a ako osnova završava suglasničkim skupom tada je nastavak -*ē* kao u e vrsti (npr. *jājcē*) ili nastavak -*Ø*, s tim da se u suglasnički skup umeće -*e*- (npr. *jájec*, *rěber*, *bětev*).

D mn. ima nastavak -*qm* kao i imenice m. r. a vrste (npr. *kôlqm*, *k vrátqm*).

U LI mn. zabilježen je nastavak -*i* (npr. L mn. *na jājci*, *na kôli*, *na vrâti*, I mn. *s kôli*, *z vrâti*).

¹⁰ Taj je nastavak potvrđen samo kod imenice *sâna*.

Zanimljiva je deklinacija imenice *sâma* ‘saonice’. G i L imaju nastavke kao imenice *e* vrste: G *sân*, L *sânâj*, a I *sanmê* koji je vjerojatno spoj nastavka *-mi* iz *u-* i *i*-promjene i nastavka *-ē* iz L mn. *o*-promjene¹¹.

Imenice tipa *jâjce* u jednini imaju proširenu osnovu (G jd. *jajcëta*, I jd. *jajcëtôm*), a u množini je osnova neproširena (N mn. *jâjca*, G mn. *jâjec / jâjcê*, L mn. *jâjci*). Takvo proširenje osnove imaju i imenice tipa *tële*, G jd. *telëta*, a u množini imaju oblike m. r. *tëlîči*.

Primjeri deklinacije:

deklinacija imenice *rëbro*

deklinacija imenice *jâjce*

	Jednina	Množina		Jednina	Množina
N	<i>rëbro</i>	<i>rêbra</i>	N	<i>jâjce</i>	<i>jâjca</i>
G	<i>rëbra</i>	<i>rêber</i>	G	<i>jajcëta</i>	<i>jâjec / jâjcê</i>
D	<i>rëbru</i>	<i>rëbrôm</i>	D	<i>jajcëtu</i>	<i>jâjcôm</i>
A	<i>rëbro</i>	<i>rêbra</i>	A	<i>jâjce</i>	<i>jâjca</i>
L	<i>rëbru</i>	<i>rêbri</i>	L	<i>jajcëtu</i>	<i>jâjci</i>
I	<i>rëbrôm</i>	<i>rêbri</i>	I	<i>jajcëtôm</i>	<i>jâjci</i>

2.1.2. E vrsta

Pregled nastavaka:

	Jednina	Množina
N	<i>-a</i>	<i>-e</i>
G	<i>-ē</i>	<i>-ī -ō</i>
D	<i>-i</i>	<i>-ām</i>
A	<i>-o</i>	<i>-e</i>
V	<i>= N, -o</i>	<i>= N</i>
L	<i>-i</i>	<i>-āj</i>
I	<i>-ōm</i>	<i>-ami, (-ām)</i> ¹²

Po *e* vrsti dekliniraju se imenice ženskoga i muškoga roda koje u N jd. završavaju na *-a* te zbirne imenice kao npr. *mladîna* ‘perad’, *dëca*, *brâča*.

G jd. završava nastavkom *-ē* koji se u govoru može realizirati u nešto otvorenijoj izgovornoj varijanti samoglasnika /e/, pa mu se izgovorna vrijednost približava ‘srednjem’ [e]. Taj je nastavak uvijek dug i naglašen. Ako je prethodni slog s kojega se naglasak pomaknuo bio dug, na njemu, nakon pomicanja

¹¹ U govoru obližnje Rakitnice, koji također pripada podravskim govorima s ograničenim mjestom naglaska, zabilježene su čak tri inačice instrumentalala te imenice: *sanî*, *sanê*, *sanmî*.

¹² Nastavak *-ām* rijetko se pojavljuje.

naglaska, ostaje dužina (npr. N jd. *glāva*, G jd. *glāvə̯*).

DL jd. imaju nastavak *-i* (npr. *kapēlīci*, *pri cirkvi*). Taj nastavak u DL jd. prevladava u većini podravskih kajkavskih govora s ograničenim mjestom naglaska. Jedino govor Đurđevca i nekih manjih mjesta u njegovojo neposrednoj blizini imaju nastavak *-ę*. Općenito je u kajkavskom narječju situacija obrnuta jer u većini kajkavskih govora u tim padežima prevladava nastavak *-ę* dok je nastavak *-i* rijeci.¹³ U L jd. kod nekih imenica dolazi do metatonijskoga duljeњa osnovnoga samoglasnika (npr. *vu vōdī*) što je općekajkavska osobina.

A jd. ima nastavak *-o* (npr. *za vōžňo*, *krāvō*, *kōdělō*). U tom padežu također može doći do duljenja osnovnoga samoglasnika (npr. *v zēmļo*). S druge strane, kod nekih se imenica u A jd. dugi slog pokratio, ako je imenici anteponiran prijedlog s kojega se naglasak naknadno pomaknuo prema pretposljednjem slogu naglasne cjeline (npr. *na glāvō*).

V jd. morfološki je izjednačen s N jd. Potvrđen je tek pokoji primjer posebnoga oblika vokativa (npr. *papīcō!* hip. od *pāpa* ‘otac’, *tēcō!*).

I jd. ima nastavak *-ōm* s generaliziranim naglaskom na nastavku kao i u G jd. (npr. *z rōkōm*, *z jabōkōm*, *z rakijōm*). Taj je nastavak u I jd. ž. r. tipičan za sve podravske kajkavске govore s ograničenim mjestom naglaska što je još jedna potvrda da se radi o jedinstvenoj, genetski povezanoj grupi govora.

U G mn. čuva se stari nastavak *-ō*, međutim, on obično dolazi na osnove koje ne završavaju suglasničkim skupom (npr. *bōh*, *nōg*, *ornīc*). U tom se padežu proširoio nastavak *-ī* koji može doći na sve osnove bez distribucijskih ograničenja, pa je u današnjem molvarskom govoru dominantniji od nastavka *-ō*.¹⁴ Svaka imenica koja u G mn. ima nastavak *-ō*, može imati i dubletu s nastavkom *-ī* (npr. *bōh* / *bōhī*, *nōg* / *nōgī*, *ornīc* / *ornicī*, *vūr* / *vūrī*). Kod nekih se imenica, ipak, češće rabi kratki oblik (npr. kod imenice *žēna* G mn. je obično *žēn*). Imenice kojima osnova završava suglasničkim skupom i one koje u osnovi imaju dugi samogasnik u G mn. obično imaju *-ī* (npr. *čerēšnī*, *cirkvī*, *prāla*, G mn. *prālī*, *glāva*, G mn. *glāvī*), a neke od njih mogu imati dublete, npr. *rūškī* / *rūšek*, *kūnī* / *kūn* i sl.

Množinski padeži DLI dobro čuvaju stare odnose u kojima se oni morfološki razlikuju (npr. D mn. *glāvām*, *goricām*, *kōšārjām*, L mn. *v goricāj*, *f kōšārjāj*, I mn. *z rōkāni*, *z goricāni*, *s kōšārjāmi*). Narušavanje odnosa vidimo tek u pojedinom primjeru (npr. I mn. *z vurām*).

¹³ Vidi Zečević 1992: 259–261.

¹⁴ F. Fancev je za virovski govor utvrdio sličnu raspodjelu nastavaka.

Primjeri deklinacija:

deklinacija imenice *děska*

deklinacija imenice *cirkva*

	Jednina	Množina		Jednina	Množina
N	<i>děska</i>	<i>děske</i>	N	<i>cirkva</i>	<i>cirkve</i>
G	<i>děskē</i>	<i>děskî</i>	G	<i>cirkvē</i>	<i>cirkvî</i>
D	<i>děski</i>	<i>děskâm</i>	D	<i>cirkvi</i>	<i>cirkvâm</i>
A	<i>děsko</i>	<i>děske</i>	A	<i>cirkvo</i>	<i>cirkve</i>
L	<i>děski</i>	<i>děskâj</i>	L	<i>cirkvi</i>	<i>cirkvâj</i>
I	<i>děskôm</i>	<i>děskâmi</i>	I	<i>cirkvôm</i>	<i>cirkvâmi</i>

deklinacija imenice *rôka*

deklinacija imenice *glâva*

	Jednina	Množina		Jednina	Množina
N	<i>rôka</i>	<i>rôke</i>	N	<i>glâva</i>	<i>glâve</i>
G	<i>rôkê</i>	<i>rôk</i>	G	<i>glâvê</i>	<i>glâvî</i>
D	<i>rôki</i>	<i>rôkâm</i>	D	<i>glâvi</i>	<i>glâvâm</i>
A	<i>rôko</i>	<i>rôke</i>	A	<i>glâvo</i> , <i>glâvô</i>	<i>glâve</i>
L	<i>rôki</i>	<i>rôkâj</i>	L	<i>glâvi</i>	<i>glâvâj</i>
I	<i>rôkôm</i>	<i>rôkâmi</i>	I	<i>glâvôm</i>	<i>glâvâmi</i>

2.1.3. I vrsta

Pregled nastavaka:

	Jednina	Množina
N	-∅	-i
G	-i	-ī, -ȫ, (-∅, -ȫ)
D	-i	-jām, (-ȫm)
A	= N	= N
L	-i, (-ī) ¹⁵	-jāj, (-ȫ)
I	-jōm	-jami, (-ȫ)

Po i vrsti dekliniraju se imenice ž. r. koje u N jd. imaju nastavak -∅, a u G jd. -i, kao npr. *lăz̄*, G jd. *lăz̄i*, *rēč*, G jd. *rēči*.

DL jd. imaju nastavak -i (npr. *k pēči*, *f klēti*). Imenica *nōč* ima dugi nastavak u L jd. (*v nōči*).

I jd. ima nastavak -jōm koji ne jotira osnovu (npr. *mastjōm*, *pečjōm*,

¹⁵ Nastavak -ī u L jd. potvrđen je samo kod imenice *nōč*, a nastavci za GDLI mn. koji su navedeni u zagradama, potvrđeni su samo u promjeni imenice *kōkōš*.

pōmōćjōm).

U G mn. uz nastavak *-ī* (npr. *pār kāpī*), potvrđen je i nastavak *-ē* što je utjecaj *a* vrste (npr. *pečī / pečī, nōčī / nōčī, pūno rēčī*). Osim toga, potvrđeni su i nastavci *-ō* i *-ēy*, ali samo kod imenice *kōkōš*, G mn. *kōkōš / kōkōšēy*.

U L mn. potvrđeni su nastavci *-jāj* (npr. *pečjāj*) i *-ē* (npr. *kōkōšē*), a u I mn. *-jami* (npr. *z lažjāmi, pečjāmi*) i *-ē* (npr. *s kōkōšē*).

Imenica *kōkōš* ima zanimljivu promjenu jer može imati oblike kao imenice *i* vrste (npr. G jd. *kōkōšī*, L jd. *na kōkōšī*, I jd. *kōkōšjōm*), kao imenice *e* vrste (npr. G mn. *kōkōšī / kōkōš*, te kao imenice *a* vrste (G mn. *kōkōšēy*, LI mn. *kōkōšē*), D mn. ima nastavak *-ēm* (*kōkōšēm / kōkōšēm*) kao imenica *lādi* (D mn. *lādēm*).

Primjer deklinacije:

deklinacija imenice *pēč*

	Jednina	Množina
N	<i>pēč</i>	<i>pēči</i>
G	<i>pēčī</i>	<i>pečī / pečī</i>
D	<i>pēči</i>	<i>pečjām</i>
A	<i>pēč</i>	<i>pēči</i>
L	<i>pēči</i>	<i>pečjāj</i>
I	<i>pečjōm</i>	<i>pečjāmi</i>

2.2. Pridjevi

Pregled nastavaka:

Jednina			Množina			
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>-ō, -i</i>	<i>-o -e</i>	<i>-a</i>	<i>-i</i>	<i>-a</i>	<i>-e</i>
G	<i>-oga, -ega</i>		<i>-ē</i>		<i>-ī</i>	
D	<i>-omu, -emu</i>		<i>-i</i>		<i>-ēm</i>	
A	<i>= G, N</i>		<i>-o</i>	<i>-e</i>	<i>-a</i>	<i>-e</i>
L	<i>-om, -em</i>		<i>-i</i>		<i>-ē</i>	
I	<i>-ēm</i>		<i>-ōm</i>		<i>-ēmi</i>	

Nastavci određene i neodređene promjene djelomično su se sačuvali, i to u N jd. m. r. (npr. *tōp – tōpi*). Razlika između određenih i neodređenih oblika pridjeva može biti izražena i prozodijski (npr. m. r. *glōbōk – glōbōki*, ž. r.

glopôka – glôbôka). Bez obzira na te morfološke i fonološke razlike u uporabi se ne razlikuju ta dva lika. Češći je određeni lik, međutim rabi se i neodređeni, osobito kada je dio imenskoga predikata (npr. *jôš je vrôč grâh, tê je břz*) ili kada je sastavni dio nekih ustaljenih sveza riječi (npr. *cêl dên*). Međutim, i u takvima se primjerima rabi i određeni oblik (npr. *krôp je vrêlôči, ɔcvîrki sô vrêlôči*).

Nepalatalne osnove u GD jd. m. r. dobivaju *o*-nastavke (npr. G jd. *gurâvôga*, D jd. *gurâvômu*), a palatalne *e*-nastavke (npr. G jd. *vrôčëga*, D jd. *vrôčëmu*). Tako je i u L jd. – nepalatalne osnove imaju nastavak *-qm*, a palatalne *-em* (npr. *na globôkôm, na plítvôm, na vrôčem*).

A jd. izjednačen je s G jd., osim kad pridjevu i imenici prethodi prijedlog (npr. *na crni kapût*).

I jd. m. r. ima nastavak *-ēm* (npr. *stârēm, s tōpēm*).

Pridjevi u jednini ž. r. imaju iste nastavke kao i imenice *e* vrste: u G jd. *-ē* (npr. *gurâvē*), u DL jd. *-i* (npr. *gurâvi, vrôči, f plítvi*), u A jd. *-o* (npr. *f cêlo*) te u I jd. *-ōm* (npr. *s tênkôm*).

G mn. za sva tri roda ima nastavak *-ī* (npr. *gurâvî, bêlî*), D mn. *-ēm* (npr. *pôtnêm, tênkêm*), L mn. *-ē* (npr. *na krâtkê*), a I mn. *-ēmi* (npr. *s tênkëmi, z dôgëmi*).

Primjeri pridjevske deklinacije:

deklinacija pridjeva *gûravay / gurâvi* ‘mršav’

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>gûravay / gurâvi</i>	<i>gurâvô</i>	<i>gurâva</i>	<i>gurâvi</i>	<i>gurâva</i>	<i>gurâve</i>
G	<i>gurâvôga</i>		<i>gurâvê</i>	<i>gurâvî</i>		
D	<i>gurâvômu</i>		<i>gurâvi</i>	<i>gurâvêm</i>		
A	<i>gurâvôga</i>	<i>gurâvô</i>	<i>gurâvô</i>	<i>gurâve</i>	<i>gurâva</i>	<i>gurâve</i>
L	<i>gurâvôm</i>		<i>gurâvi</i>	<i>gurâvê</i>		
I	<i>gurâvêm</i>		<i>gurâvôm</i>	<i>gurâvëmi</i>		

deklinacija pridjeva *vrelôči* ‘kipući’

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>vrelôči</i>	<i>vrelôče</i>	<i>vrelôča</i>	<i>vrelôči</i>	<i>vrelôča</i>	<i>vrelôče</i>
G		<i>vrelôčëga</i>	<i>vrelôčë</i>		<i>vrelôčî</i>	
D		<i>vrelôčëmu</i>	<i>vrelôči</i>		<i>vrelôčêm</i>	
A	<i>vrelôčëga</i>	<i>vrelôče</i>	<i>vrelôčo</i>	<i>vrelôče</i>	<i>vrelôča</i>	<i>vrelôče</i>
L		<i>vrelôčem</i>	<i>vrelôči</i>		<i>vrelôčë</i>	
I		<i>vrelôčêm</i>	<i>vrelôčom</i>		<i>vrelôčëmi</i>	

2.2.1. Komparacija pridjeva

Komparacija pridjeva u molvarskom govoru obilježena je formantom *-š-* koji je proširen u cijelom kajkavskom narječju.

Komparativ se pridjeva tvori:

- a) nastavkom *-ši* (npr. *jâk* – *jâkši*, *měk* – *měkši*, *lêp* – *lêpši*, *sîrqk* – *sîrši*);
- b) nastavkom *-qši* (npr. *sirqmâšen* – *sirqmašnëši*, *vâžen* – *vaznëši*, *star* – *starëši*, *pamëten* – *pametnëši*, *dröben* – *dröbnëši*, *qdûren* – *qdurnëši*, *mûden* – *muđnëši* ‘spor – sporiji’, *bèdast* – *bedastëši*);
- c) alternacijom osnove i nastavkom *-ši* (npr. *tèńek* – *tènsi*, *dögäček* – *dòksí*, *mâli* – *mënsi*, *vëlik* – *vëkši*, *glöbok* – *glöpši* ‘dubok – dublji’, *sîrqk* – *sîrši*);
- d) alternacijom osnove i nastavkom *-qši* (npr. *vîsok* – *višëši*, *břz* – *bržëši*, *skôp* – *skoplëši* ‘skup – skuplji’, *dëbel* – *deblëši*, *nîzek* – *nižëši*);
- e) alternacijom osnove i nastavkom *-jsi* (npr. *krâtek* – *krâjsi*, *slâdek* – *slâjsi*);
- f) supletivnim oblicima (npr. *zlöčest* – *gòrsi*, *dòber* – *bòlsi*).

2.3. Zamjenice

2.3.1. Osobne zamjenice

N	<i>jâ</i>	<i>mî</i>
G	<i>mëne</i>	<i>nâs</i>
D	<i>mëni, mi</i>	<i>nâm</i>
A	<i>mëne, me</i>	<i>nâs</i>
L	<i>mëni</i>	<i>nâs, nâm</i>
I	<i>mënom</i>	<i>nâmi</i>

Primjeri uporabe nenaglašenih oblika osobnih zamjenica: *sād mi bō mālō bōle, īde pō me, vurā me budī, nā me.*

U lokativu su potvrđeni stariji oblici (npr. *pri nās, pri vās*), ali se uz njih pojavljuju i dubletni oblici *nām, vām* koji su prodrli iz dativa.

Deklinacija osobne zamjenice za 3. lice *ōn* ‘on’:

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	ōn	ōnō	ōna	ōni	ōna	ōne
G	ńěga, ga		ńē, je		ńějo, ńē, ji, i	
D	ńěmu, mu		ńē, i		ńim, ńēm, im, jem	
A	ńěga, ga		ńō, jo		ńē	
L	ńem		ńi		ńāj	
I	ńem		ńōm		ńēmi	

Primjeri uporabe nenaglašenih oblika zamjenice *ōn*: A jd. m. r. *pūstī ga*, G mn. *imā i pūnō*, D mn. *kāj im mōrem*.

U A jd. naglasak obično prelazi na proklitiku, npr. A jd. ž. r. *vū nō*. L jd. m. r. potvrđen je samo u nenaglašenom obliku, npr. *nā nēm*.

Oblik *ńāj* u L mn. stoji prema L mn. imenica e vrste npr. *pri ńāj, na ńāj*.

2.3.2. Pokazne zamjenice

Deklinacija zamjenice *tē* ‘ta’:

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	tē	tō	tā	tē / tī	tā	tē
G	tōga		tē		tē	
D	tōmu		tī		tēm	
A	tōga, tē	tō	tō	tē	tā	tē
L	tōm		tī		tē	
I	tēm		tōm		tēmi	

Morfološki su izjednačeni oblici za GL mn. (*tē*) što je nastavak starih odnosa u deklinaciji zamjenica (i u prasl. ta su dva padeža imala isti oblik *tēx*¹⁶). Međutim, oblik *tē* imamo i u N mn. m. i ž. r. što bi mogao biti utjecaj dualnih

¹⁶ Vidi Ivšić 1970: 222.

oblika NA. Za N mn. m. r. potvrđen je i oblik *tî*.

Kao *tê* sklanjaju se i zamjenice *øy* ‘ovaj’ i *ôn* ‘onaј’.

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>ôn</i>	<i>onô</i>	<i>onâ</i>	<i>onî</i>	<i>onâ</i>	<i>onê</i>
G		<i>onôga</i>		<i>onê</i>		<i>onê</i>
D		<i>onômu</i>		<i>ðni</i>		<i>onêm</i>
A	<i>onôga</i>	<i>onô</i>	<i>onô</i>	<i>ðne</i>	<i>ðna</i>	<i>onê</i>
L		<i>ðnom</i>		<i>ðni</i>		<i>onê</i>
I		<i>onêm</i>		<i>onôm</i>		<i>onëmi</i>

U rjeđoj je uporabi zamjenica *venê*, *venâ*, *venô* koja se rabi kada se govornik ne može sjetiti ili ne želi reći čije ime (‘onaј’). Prema toj je zamjenici tvorena i posvojna zamjenica *venôgoy*, *venôgôva*, *venôgôvô*. Te se zamjenice danas osjećaju kao arhaizmi.

Osim dominantnoga, starijega oblika pokazne zamjenice *tê* pojavljuje se i noviji dubletni oblik *tâj*. Kao i kod imenica *a* vrste m. r. u akuzativu se oblik *tê*, koji je jednak nominativu, rabi s prijedlogom (npr. *tô ïde na tê nâčin*), a oblik *tôga* izjednačen je s genitivom te se rabi bez prijedloga (npr. *otkôpâli tôga kîpa*).

Kad zamjenici u akuzativu i lokativu prethodi prijedlog, naglasak obično prelazi na njega (npr. A *vû tô sème*, *vû tô zdëlo*, *nâ tô*, L *pô tõm*, *vû tõm*, *pri tõm*, *pô ti pêći*).

U L mn. može doći do pomicanja naglaska na zamjenicu i u tom slučaju na proklitici ostaje dužina, npr: *vû tê papêrê*.

2.3.3. Posvojne zamjenice

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>môj</i>	<i>mòje</i>	<i>mòja</i>	<i>mòji</i>	<i>mòja</i>	<i>mòje</i>
G		<i>môjêga</i>		<i>môjê</i>		<i>môjê</i>
D		<i>môjêmu</i>		<i>mòji</i>		<i>môjêm</i>
A	<i>môjêga</i>	<i>mòje</i>	<i>mòjô</i>	<i>mòje</i>	<i>mòja</i>	<i>mòje</i>
L		<i>mòjem</i>		<i>mòji</i>		<i>môjê</i>
I		<i>môjêm</i>		<i>môjôm</i>		<i>môjëmi</i>

Deklinacija zamjenice *vēs* 'sav'

Jednina				Množina		
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>vēs</i>	<i>sē</i>	<i>sâ</i>	<i>sē</i>	<i>sâ</i>	<i>sē</i>
G		<i>sèga</i>	<i>sē</i>		<i>sèjo, sē</i>	
D		<i>sèmu</i>	<i>sî</i>		<i>sêm</i>	
A	<i>sèga</i>	<i>sē</i>	<i>sô</i>	<i>sê</i>	<i>sâ</i>	<i>sê</i>
L		<i>sem</i>	<i>sî</i>		<i>sèjo, sê</i>	
I		<i>sêm</i>	<i>sôm</i>		<i>sèmi</i>	

2.3.4. Upitne zamjenice

Upitna zamjenica za živo je *štō* 'tko' (< **hъto* < **kъto*), ali se sporadično rabi i oblik *kō*.

N	<i>štō (kō)</i>
G	<i>kōga</i>
D	<i>kōmu</i>
A	<i>kōga</i>
L	<i>kōm</i>
I	<i>kēm</i>

U L naglasak prelazi na proklitiku, npr. *pō kōm, ò kōm*.

Upitna zamjenica za neživo u nominativu u značenju 'što' ima više dubletnih oblika *kāj* / *kâ* / *kāj* / *kēj* / *kē*.

N	<i>kāj</i> / <i>kâ</i> / <i>kāj</i> / <i>kēj</i> / <i>kē</i>
G	<i>čësa (čëga)</i>
D	<i>čëmu</i>
A	<i>kāj</i> / <i>kâ</i> / <i>kāj</i> / <i>kēj</i> / <i>kē</i>
L	<i>čem</i>
I	<i>čēm</i>

U genitivu je redovito potvrđen stariji oblik *čësa*, ali se može pojaviti i novijsi *čëga*.

Upitno-odnosna zamjenica potvrđena je u tri inačice u N jd. m. r. *kōjî* / *kōjî* / *kōj*, ž. r. glasi *kōjâ*, a s. r. *kōjē*.

2.3.5. Neodređene zamjenice

Neodređene zamjenice tvorene od zamjenice *kāj* dekliniraju se kao i ta zamjenica, npr. *ničësa*, *sacësa*, *ičësa*, a rijetko se pojavljuju oblici *ničëga*, *sacëga*, *ičëga*.

Potvrđena je i neodređena zamjenica *nǐšt* uz *nǐkaj*.

Neodređene zamjenice *nǐšče*, *něšče*, *sǎšče*, *išče* dekliniraju se kao i zamjenica *štō* ‘tko’, npr. *nǐšče*, G *nikòga*, I *z nikém*.

2.4. Brojevi

U molvarskom se govoru obično dekliniraju brojevi od jedan do pet. Morfološki su izjednačeni genitiv i lokativ (npr. G *qd dvějøy*, L *na dvějøy*).¹⁷

Deklinacija broja *jë(de)n*:

Jednina			Množina			
	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod	Muški rod	Srednji rod	Ženski rod
N	<i>jë(de)n</i>	<i>jë(d)nō</i>	<i>jë(d)na</i>	<i>jë(d)ni</i>	<i>jë(d)na</i>	<i>jë(d)ne</i>
G		<i>jen(d)nôga</i>	<i>je(d)nê</i>		<i>je(d)nî</i>	
D		<i>je(d)nômu</i>	<i>jë(d)ni</i>		<i>je(d)nêm</i>	
A	<i>je(d)nôga</i>	<i>jë(d)nō</i>	<i>jë(d)no</i>	<i>jë(d)ne</i>	<i>jë(d)na</i>	<i>jë(d)ne</i>
L		<i>jë(d)nôm</i>	<i>jë(d)ni</i>		<i>je(d)nê</i>	
I		<i>je(d)nêm</i>	<i>je(d)nôm</i>		<i>je(d)nëmi</i>	

Deklinacija broja *dvâ*, *dvê*:

	Muški i srednji rod	Ženski rod
N	<i>dvâ</i>	<i>dvê</i>
G		<i>dvějøy</i>
D		<i>dvêm</i>
A	<i>dvâ</i>	<i>dvê</i>
L		<i>dvějøy</i>
I		<i>dvëmi</i>

Kao broj *dvâ* dekliniraju se i brojevi *tri*, *četiri* i *pêt* / *pêt*, a također i *qbëdvâ*, *qbëdvê* (npr. G *qbëdvëjøy*, D *qbëdvêm*, L *vu qbëdvëjøy*, I *pred qbëdvëmi*). Brojevi veći od pet obično se ne dekliniraju.

¹⁷ I u prasl. su jeziku bili izjednačeni GL u dualu imenica i u množini pridjevsko-zamječke promjene (usp. S. Ivšić, *Slavenska poredbena gramatika*, str. 184. i dalje.), pa je današnje stanje u deklinaciji brojeva u molvarskom govoru nastavak tih starih odnosa.

2.5. Glagoli

2.5.1. Infinitiv

Infinitiv završava nastavcima *-ti* i *-ći* (npr. *sěsti*, *žěti*, *pokazati*, *slagati*, *podezgati*, *porinoti*, *smeti*, *moci*, *pomoci*, *vljeti* itd.).

2.5.2. Supin

U većini kajkavskih govora uz glagole kretanja rabi se supin, poseban glagolski oblik. U molvarskom govoru taj oblik imaju samo nesvršeni glagoli (npr. *idem vedit*, *idem trést*, *ide vgasuvat*), a kod svršenih se glagola supin izjednačio s infinitivom (npr. *idem si sěsti*, *idem si pojěsti*).¹⁸ Supin nekih glagola ima naglasak različit od infinitiva jer dolazi do duljenja osnovnoga samoglasnika (npr. *piti* – *pít*, *jěsti* – *jěst*, *klati* – *klát*, *spati* – *spát*).

2.5.3. Prezent

Prezent se tvori od gl. osnove i sljedećih nastavaka:

1. *-em*, *-eš*, *-e*, *-emq*, *-ete*, *-ō*
2. *-ēm*, *-ēš*, *-ē*, *-emq*, *-ete*, *-ejq*
3. *-im*, *-iš*, *-i*, *-imq*, *-ite*, *-ē*
4. *-īm*, *-īš*, *-ī*, *-īmq*, *-īte*, *-ē*
5. *-(j)em*, *-(j)eš*, *-(j)e*, *-(j)emq*, *-(j)ete*, *-(j)ō*
6. *-am*, *-aš*, *-a*, *-amq*, *-ate*, *-ajq*

2.5.3.1. Raspodjela prezentskih nastavaka po glagolskim vrstama¹⁹

Prvoj vrsti pripadaju sljedeći tipovi glagola:

1. razred: *presti*, *sěsti*... U prezentu imaju nastavke *-em*, *-eš*... (npr. *predem*, *predeš*). U 3. mn. imaju nastavak *-ō* (npr. *cvetō*, *trēsō*, *pletō*, *pāsō*, *prēdō*).
2. razred: *stěpsti*, *zěpsti*... U prezentu imaju nastavke *-em*, *-eš*... (npr. *zěbem*, *zěbe*). U 3. mn. imaju nastavak *-ō* (npr. *zěbō*).
3. razred: *pěči*, *vljeti*... U prezentu imaju nastavke *-em*, *-eš*... (npr. *pěčem*, *vljetem*). U 3. mn. imaju nastavak *-ō* (npr. *pěčō*, *vljetō*).
4. razred: *vmrjeti*... U prezentu imaju nastavke *-em*, *-eš*... (npr. *vměrjem*, *vměrjes*). U 3. mn. imaju nastavak *-ō* (npr. *vměrjō*).
5. razred: *kléti*, *živjeti*... U prezentu imaju nastavke *-em*, *-eš*... (npr. *klénem*, 3.

¹⁸ U svim podravskim kajkavskim govorima s ograničenim mjestom naglaska supin imaju samo nesvršeni glagoli.

¹⁹ Navedena je podjela glagola na vrste i razrede uvjetna, a uvedena je radi lakšega snalaženja u građi pri određivanju raspodjele nastavaka.

mn. *klēnō*) i -ēm, -ēš... (npr. *zīvēm*, *zīvēš*).

6. razred: *pīti*, *zbīti* ‘istući’... U prezentu imaju nastavke -jem, -ješ... (npr. *pījem*, *zbījem*). U 3. mn. imaju nastavak -jō (npr. *pījō*).
7. razred: *brāti*, *zvāti*... U prezentu imaju nastavke -em, -eš... (npr. *bērem*, *zōvem*). U 3. mn. imaju nastavak -ō (npr. *berō*).

Drugoj vrsti pripadaju glagoli koji u infinitivu završavaju na -noti (npr. *pōrinōti*, *ftōnōti*). Oni su svi svršeni osim rijetkih izuzetaka, kao npr. *tōnōti*. U prezentu imaju nastavke -em, -eš... (npr. *razgr̄nem*). U 3. mn. imaju nastavak -ō (npr. *razgr̄nō*, *ftōnō*).

Treću vrstu čine glagoli koji u infinitivu završavaju na -eti (npr. *sēdēti*). Prezent tvore nastavcima -īm, -īš... (npr. *sēdim*). U 3. mn. imaju nastavak -ē (npr. *vidē*, *crnē*, *sēdē*).

Četvrta vrsta obuhvaća glagole koji završavaju na -iti (npr. *pīlīti*, *sētīti* / *sel*, *jašīti*). U prezentu imaju nastavke -im, -iš... (npr. *sētim* / *sel*, *mīslim*, *qmēsim*, 3. mn. *qmēse*) te -īm, -īš... (npr. *pōnōdīm*, *vgasīm*, *budīm*, 3. mn. *pōnōdē*). Kod glagola te vrste obično dolazi do promjene *l* > *l̄* ispred *i* (npr. *mołīti*, *pīlīti*).

Petu vrstu čine glagoli koji u infinitivu završavaju na -ati. Glagoli toga razreda vrlo su brojni, a prema tvorbi prezenta možemo ih podijeliti u 4 razreda:

1. razred: *bojatī se*, *držāti*... U prezentu imaju nastavke -īm, -īš... (npr. *držīm*, *vriščīm*, *bojīm se*). U 3. mn. imaju nastavak -ē (npr. *bojē*, *držē*, *vriščē*).
2. razred: *sējāti*... U prezentu imaju nastavke -em, -eš... (npr. *sējem*). U 3. mn. imaju nastavak -ō (npr. *sējō*).
3. razred: *cēpāti*, *slagāti*... U prezentu imaju nastavke -(j)em, -(j)eš... Glas j mijenja osnovu po jotacijskim pravilima (npr. *rēžem*, *slāžem*, *glōžem*). U 3. mn. imaju nastavak -(j)ō (npr. *rēžō*, *slažō*, *vēžō*, *gložō*).
4. razred: *kōpāti*, *qbęčāti*... U prezentu imaju nastavke -am, -aš... (npr. *kōpam*, *qbęčam*). U 3. mn. imaju nastavak -ajō (npr. *qvāłajō*, *dōnāšajō*).

Šestu vrstu čine glagoli koji u infinitivu završavaju na -uvati (npr. *napakuvāti*). U prezentu imaju nastavke -em, -eš... (npr. *razlepłūjem*). U 3. mn. imaju nastavak -ō (npr. *zafałujō*, *zapakujō*).

Glagoli s posebnom promjenom:

bīti: a) 1. jd. *jēsem* / *sem*, 2. jd. *jēsi* / *si*, 3. jd. *jē* / *je*, 1. mn. *jēsmō* / *smō*, 2. mn. *jēste* / *ste*, 3. mn. *jēsō* / *sō*; b) 1. jd. *bōdem* / *bōm* / *bōm*, 2. jd. *bōdeš* / *bōš* / *bōš*, 3. jd. *bōde* / *bō* / *bō*, 1. mn. *bōmō*, 2. mn. *bōte*, 3. mn. *bōdō* / *bōdō*.

iti: 1. jd. *idem*, 2. jd. *ideš*, 3. jd. *ide*, 1. mn. *idem*, 2. mn. *idete*, 3. mn. *idō*, s negacijom: 1. jd. *nēdem*, 2. jd. *nēdeš*, 3. jd. *nēde*, 1. mn. *nēdem*, 2. mn. *nēdete*, 3. mn. *nēdō*.

povēdati: 1. jd. *povēm*, 2. jd. *povēš*, 3. jd. *povē*, 1. mn. *povēm*, 2. mn. *povēste*, 3. mn. *povēdō*.

spāti: 1. jd. *spīm*, 2. jd. *spīš*, 3. jd. *spī*, 1. mn. *spīm*, 2. mn. *spīte*, 3. mn. *spē*.

smēti: 1. jd. *smēm*, 2. jd. *smēš*, 3. jd. *smē*, 1. mn. *smēm*, 2. mn. *smēte*, 3. mn. *smēdō*.

dōjti: 1. jd. *dōjdem / dōjem*, 3. jd. *dōjde / dōje*, 3. mn. *dōjdō / dojō*.

Kao gl. *dōjti* konjugiraju se i drugi glagoli nastali kojim prefiksom + *iti* (*nājti*, **pōjti*) te također mogu imati dvojnost (*jd / j*), npr. 3. mn. *pōjdō / pojō*.

U 1. mn. prez. svih vrsta i razreda naglasak je na pretposljednjem slogu (npr. *dēlāmō*, *slavīmō*, *scēdīmō*, *dōjēmō*, *pojēmō*, *sprāvłāmō*), a tako je i u 2. mn. (npr. *vmerjēte*, *sēdīte*). Nastavak *-ajō* za 3. mn. ograničen je uglavnom samo na glagole 4. r. V. vrste.

2.5.4. Imperativ

Imperativ se tvori od gl. osnove i sljedećih nastavaka:

2. jd.	2. mn.
<i>-i</i>	<i>-ete</i>
<i>-j</i>	<i>-jte</i>
<i>-Ø</i>	<i>-te</i>

Nastavci *-i*, *-ete* rabe se za tvorbu imperativa većine glagola I. vrste (npr. *prēdi*, *prēdēte*, *vlēći*, *vlēčēte*, *pēči*, *pečēte*, *vūžgi*, *vužgēte*), II. vrste (npr. *mēknī*, *mēknēte*), III. vrste (*čkōmi*, *čkōmēte*), IV. vrste (npr. *pīli*, *pīlēte*, *pūsti*, *pūstēte*, *rāni*, *rānēte*) te dio glagola V. vrste (npr. *plēši*, *plēšēte*).

Nastavci *-j*, *-jte* rabe se za tvorbu imperativa glagola kojima infinitiv završava na *-ati*, a prezent na *-am...*. To su glagoli 4. r. V. vrste te neki glagoli I. vrste (npr. *brbūčkaj*, *brbūčkājte*, *dēlaj*, *dēlājte*, *zēbirāj*, *zēbirājte*, *dāj*, *dājte*).

Nastavci *-Ø*, *-te* rabe se za tvorbu imperativa atematskih glagola (npr. *jēž*, *jēčte*, *dřž*, *dřste*). Tim nastavcima imperativ tvore i glagoli kojima osnova završava suglasnikom *j*, a to je dio glagola 1. i 2. r. V. vrste koji u infinitivu imaju docetak *-jati* (npr. *prilēj*, *prilējte*, *sēj*, *sējte*) i svi glagoli VI. vrste (npr. *zafalūj*, *zafalūjte*).

U opisu tvorbe imperativa nekih glagola 5. r. I. vrste kojima prezent završava na *-jem...* postoji dvojba kako interpretirati krajnje *j* (npr. *obūj*, *obūjte*), pripada li ono osnovi (pa su u tom slučaju nastavci *-Ø*, *-te*) ili je *j* nastavak za

tvorbu imperativa. To pitanje dolazi do izražaja osobito kod nekih glagola navedene skupine kod kojih su moguće dublete, npr. *pij / pi*, *pite / pîte*, *ču / čûj*, *čute / čûte*).

Imperativ za 1. lice množine uglavnom više nije živa kategorija. Zapovijed se za to lice izriče:

1. prezentom glagola kretanja i supinom (za nesvršene glagole), (npr. *idemq plesat*, *idemq pit*, *idemq vleč*).
2. prezentom glagola kretanja i infinitivom (za svršene glagole), (npr. *idemq se mèknòti s pôta*, *idemq začkomèti*).
3. konstrukcijama kao što su, primjerice, *dâje da* + prezent i *äjde da* + prezent (npr. *dâje da čujemq*, *äjde da čujemq*).
4. prezentom (npr. *püstimq ga*).
5. vrlo se rijetko rabi pravi oblik za to lice (npr. *držmø ga*).

U drugom se licu jednine često rabi konstrukcija dvaju imperativa: impt. glagola *dati* (*dâj / dêj*) te impt. glavnoga glagola. Time se izriče poticanje (npr. *dâj potèžgi*, *dêj porini*, *dêj glèdi*, *dêj mi prilèj*).

Za treće se lice jednine i množine imperativ izražava opisno: *nëk* + prezent (npr. *nëk plëše*, *nëk pîje*, *nëk ga drži*, *nëk zažmeri*, *nëk plëšo*).

Zabrana se izriče također opisno, konstrukcijom *nâj*, *nâjte* + infinitiv (npr. *nâj ga muciti*, *nâjtë ga muciti*, *nâj se mèknòti s pôta*, *nâjtë se mèknòti s pôta*, *päzi*, *nâj potrìti*, *nâj priporovèdàti*).

Zabrana izrečena riječicom *ne* i imperativom (npr. *ne mikâvajtë se s pôta*, *ne brbùčkaj pôti vôdi*) ima pojačano značenje. Izriče se kad se kome što oštiree zabranjuje.

2.5.5. Glagolski pridjev radni

Glagolski se pridjev radni tvori od gl. osnove i nastavaka:

	m. r.	ž. r.	s. r.
Jednina	-Ø	-a	-o
Množina	-i	-e	-a

Primjeri:

Jednina

- a) muški rod: *dâl*, *zêl*, *skrîl*, *počêl*, *razvêzal*, *vmrl / hmrl*, *prâl*, *privâžal*, *pôždrîl*.
- b) ženski rod: *sluzîla*, *stôkla*, *pâsla*, *plâla* ‘plivala’, *ocucîla*, *pëkla*, *ponodîla*, *potîla*.

- c) srednji rod: *ostvārl̩o* ‘otrovalo’, *pr̩l̩o*, *sīvāl̩o*, *dēlāl̩o*, *qr̩ibāl̩o*, *pīsāl̩o*, *dēl̩o*, *mōrāl̩o*.

Množina

- a) muški rod: *otp̩rli*, *bēžāli*, *mātkāli*, *čēkāli*, *spēkli*, *zamētāli*, *ozēbli*, *plūli* ‘plivali’.
- b) ženski rod: *tōkle*, *sēdēle*, *razd̩rle*, *ostāle*.
- c) srednji rod: *bēžāla*, *tōkla*, *zvāla*, *mōrāla*, *pēkla*.

Metatonjsko duljenje, koje je uobičajeno kod kajkavaca u gl. pridj. radnom, u molvarskom se govoru ostvaruje neredovito (npr. *požēlo*, *kūhal*, ali *fālel*, *pādal*, *pr̩sel* itd.).

2.5.6. Glagolski pridjev trpni

Glagolski se pridjev trpni tvori od gl. osnove i sljedećih nastavaka:

Jednina			Množina		
m. r.	ž. r.	s. r.	m. r.	ž. r.	s. r.
- <i>(e)n</i>	<i>-na</i>	<i>-n̩o</i>	<i>-ni</i>	<i>-ne</i>	<i>-na</i>
<i>-en</i>	<i>-ēna</i>	<i>-ēn̩o</i>	<i>-ēni</i>	<i>-ēne</i>	<i>-ēna</i>
<i>-jen</i>	<i>-jēna</i>	<i>-jēn̩o</i>	<i>-jēni</i>	<i>-jēne</i>	<i>-jēna</i>
<i>-t</i>	<i>-ta</i>	<i>-t̩o</i>	<i>-ti</i>	<i>-te</i>	<i>-ta</i>

Primjeri:

Jednina

- a) muški rod: *pēčen*, *oskūben* ‘očerupan’, *natrēšen*, *zakōpan*, *nätkrit*.
- b) ženski rod: *odrāpjēna*, *zakopāna*, *zaręzāna*, *otrāniēna*, *oskūbēna*, *oprāna*.
- c) srednji rod: *zapīsān̩o*, *posējān̩o*, *pōtr̩ebn̩o*, *pōnōžēn̩o*, *zavēzān̩o*, *natkr̩it̩o*, *napēt̩o* / *napēt̩o*, *zgōžvān̩o*.

Množina

- a) muški rod: *pečēni*, *očiščēni*, *nafčēni*, *zgōžvāni*, *zakopāni*, *natkr̩iti*.
- b) ženski rod: *strgāne*, *pečēne*, *nafčēne*, *zakopāne*, *natkr̩ite*.
- c) srednji rod: *nacēpāna*, *pečēna*, *nafčēna*, *zakopāna*, *natkr̩ita*.

2.5.7. Glagolski prilog sadašnji

Glagolski se prilog sadašnji rijetko rabi, a tvori se od nesvršenih glagola nastavcima -*ōč*, -*jōč*, -*ēč* (npr. *idōč*, *igradjōč se*, *stojēč*, *ležēč*, *klekēč*, *zmērēč*).

2.5.8. Perfekt

Perfekt je složeno glagolsko vrijeme koje se tvori od glagolskoga pridjeva radnog i nenaglašenih oblika prezenta glagola *biti* (npr. *skrîl sem, stôkla sêm se, ɔzéblâ sem, prâl je, pâsél je, opazilî so*). Nenaglašeni oblik prezenta glagola *biti* može biti anteponiran gl. pridj. radnom (npr. *so stâli*). Obično je postponiran te tada dolazi do pomicanja naglaska na pretposljednji slog naglasne cjeline (npr. *opazilê so, zêstali smò se*) što je u skladu s općim pravilom o mjestu naglaska.

Kad стоји с negacijom nenaglašeni oblik glagola *biti* može biti postponiran nenaglašenom obliku zamjenice (npr. *ni ščépcâ nê mî je dâla*).

2.5.9. Futur

Govor Molvi, kao i drugi govori kajkavskoga narječja, ima samo jedno buduće vrijeme koje se tvori od prezenta glagola *biti* i glagolskoga pridjeva radnog (npr. *bôm trêsel, bôš stâl, bôš stâla, bômô stâli, bôde štêlô bôle rôditi, bômô z mrkefcôm mastili, mî bômô jêli, nê bô nâ te dêzž pâdal*).

Buduće se vrijeme može izraziti i prezentom svršenih glagola (npr. *bôš f sûši, pôjem zùtra, òni pôjdô, äkô pojête vî, pojëmo i mî, posadîm gredicô mrkefcê kâj bôde za Vêlîkô mëšo zôta jûha, dobîs po ščepcê*).

2.5.10. Pluskvamperfekt

Pluskvamperfekt se tvori od perfekta glagola *biti* i glagolskoga pridjeva radnog (npr. *bili so vôki dôšli, bilô sê je ogrinâlô rûčno*).

2.5.11. Kondicional I.

Kondicional I. tvori se od oblika *bi* (petrificirani nenaglašeni oblik aorista glagola *biti*) koji je jednak za sva tri roda jednine i množine te glagolskoga pridjeva radnog (npr. *kakvâ bi tô bila kâva?; tô bi jâkô pûmô falêlô; tô nê na zëmli vrôdilô kâj tâj nê bi pôždr*). Druga je mogućnost tvorbe kondicionala I. od oblika *bi* i dvaju infinitiva (npr. *îma tôga kâj bi jêdva nabrojiti möći; tô îma kâj nê bi möći pôdušiti; bi smëti jašiti nâ ném, tâk je tôp*).

2.5.12. Kondicional II.

Kondicional II. tvori se od kondicionala I. glagola *biti* (tvorenoga od oblika *bi* i glagolskoga pridjeva radnog *bîl, bîla, bîlo, bîli, bîle, bîla*) i glagolskoga pridjeva radnog glagola koji se spreže (npr. *sê bi bîlô dôbrô rôdilô da nê tôča pôtôkla*) ili kondicionala I. glagola *biti* i infinitiva (npr. *da sem imâla nòfce, jâ bi si bîla kûpiti oprâvô za stârst*).

2.6. Prilozi

Mjesni:

- a) gdje: *gdē / dē, n̄egdi, n̄igdē / n̄igdi, s̄igdi, vno tr̄e, vunē, qkōlu, bl̄zq, dōl, dōli, dōma, gōre / gōri* itd.
- b) kamo: (*v*)*mōter, vūn, domā, n̄ekam, n̄ikam, s̄akam* itd.
- c) kuda: *sakōd, tōd, kōd* itd.
- d) otkuda: *ōtōd, qtkōd / ôtkōd, qdōnōd, qzgōr* ‘odozgo’, *zdōla* ‘odozdo’ itd.

Vremenski:

- a) kada: *gdā, v̄e / v̄e* ‘sada’, *navēk, prēdi, kēsnē, tāki* ‘brzo, ubrzo’, *pō* ‘poslije, nakon’, *d̄enes, čēra* ‘jučer’, *predēfcer* ‘prekjučer’, *pretsnōčkōm* ‘preksinoć’, *snōčka* ‘sinoć’, *zūtra* ‘utra’ itd.
- b) otkada: *zdāvňia* ‘odavno’ itd.
- c) dokada: *dōlnač / dōlnęć* ‘do tada, do toga vremena’ itd.

Uzročni:

- zašto: *zākaj, zātō* itd.

Načinski:

- kako: *naglās, drūgač, skūpa, glasnē, břzq, dōbrq, gōsto, jākq, jednōstāvnō, jēdva, kōmaj* ‘jedva’, *lēkq, lēpō, navelīkq, skūpa, stīja* ‘tiho’, *dōnekle* itd.

Količinski:

- koliko: *kulīkq, pūnō, fānī, dōsti, dōtmār* ‘puno, u velikoj količini’, *pār* ‘nekoliko’, *pōl* ‘pola’, *prēveč* ‘previše’ itd.

Ostali: *ītak* ‘ipak’, *otprilikē*, *sāmō* itd.

Prilozi koji su tvoreni od pridjeva imaju komparaciju. Komparativ se priloga tvori nastavcima -ē, -še, -jše uz alternaciju osnove ili bez nje (npr. *glasnē*, *kēsnē*, *stījē*, *dałē*, *dōkše*, *lēpše*, *krājše* itd.).

2.7. Prijedlozi

Najčešći su prijedlozi: *čēz, f / v / vu, k, īznad, mēd, na, qb, qd, pō, poprēk, prēd, pri, s / z / zē / ž / š, sprām* itd.

2.8. Veznici

Najčešći su veznici: *i, äče / äkq, n̄eg, n̄it / n̄iti, pāk, dōk* te veznici koji su nastali od priloga (npr. *kāk*).

3. Iz tvorbe

Općepoznato je da je uporaba deminutiva u kajkavskim govorima vrlo česta. Zbog toga se razvilo pravo bogatstvo sufiksa za njihovu tvorbu. Tako je i u govoru Molvi.

Najčešći sufiksi za tvorbu deminutiva od imenica muškoga roda su:

- a) -*ęc*: *lavôręc, oblôčęc, kükčęc, lönčęc, pęfcęc.*
- b) -*ek*: *cvëtęk, kôtęk, nöftęk.*
- c) -*ič*, -*īč*: *čönič, gömbič, kognič, protič, stopič.*
- d) -*iček*: *čavlîček, češliček, drožiček, lönčiček.*
- e) -*ōk*: *zajčōk, žerepčōk, zdenčōk.*

Tvorba deminutiva od imenica ženskoga roda najčešća je sljedećim sufiksima:

- a) -*ica*: *cëdułica, cîrkviča, dëščica, kôžica, gôščica.*
- b) -*ka*: *lopâtka, pôstêłka, škatûłka, kupička, palîčka.*
- c) -*īčka*: *deklička, glavička, hižička.*
- d) -*ōka*: *čęčōka.*
- e) -*čīca*: *klopčīca, grančīca.*
- f) -*ęca*: *jabočęca.*

Tvorba deminutiva od imenica srednjega roda najčešća je sufiksima:

- a) -*ce*: *drêfce, kôlence, kôrîce, pisêmce, zrcâlce.*
- b) -*ęce*, -*ēce*: *jajčęce, sôncęce, lîcęce, jokęce, klopčęce, srćęce.*
- c) -*ēnce*: *vôžençe.*
- d) -*ękq*: *mësëkq, vîncękq, vûvëkq.*
- e) -*ęcq*: *mlékęcq.*
- f) -*e*: *gôse.*

Tvorba zbirnih imenica najčešća je sufiksom -*je*, -*jē* (npr. *cvëtje*, *grôzdje*, *třsje*, *listje*, *kôle*, *grôble*, *pérje*, *pôzdérje*, *smetjē*). Taj tip imenica može imati deminutivne oblike tvorene sufiksom -*iče* (npr. *grôzdîče*, *zdrâwliče*, *ōliče*, *grôblîče*).

Imena blagdana najčešće se tvore sufiksom -*ovq* / -*evq* (npr. *Antûmòvq*, *Märkòvq*, *Pävlôvq*, *Petrôvq*, *Têlôvq*, *Vînkòvq*, *Vidôvq*, *Šîbarjëvq*, *Žûržëvq*). Nešto su rjeđi drugi sufiksi: -*āč* (npr. *Lukâč* ‘blagdan sv. Luke’), -*ęnec* (npr. *Lovrêneč* ‘blagdan sv. Lovre’), -*je* (npr. *Märtîne*, *Štëfâne*, *Žakùple*), -*īne* (npr. *Mikuliňe*), -*ica* (npr. *Pepelnîca*, *Svëčnîca*, *Sadôvenîca* ‘Blagovijest’). Uobičajena su i dvočlana blagdanska imena (npr. *Bêla nedëla* / *Mätkîna nedëla*, *Mâla mëša*, *Vëlîka mëša*, *Svëta Žâna*, *Svëta Klâra*, *Svëti Bartol*, *Svëti Brckq*, *Trî krâla*, *Žalôsna Marija*, *Nôvq lëtq* itd.).

4. Iz leksika

Često je u radovima koji se bave leksičkim istraživanjima istican nedostatak suvremenih kajkavskih dijalekatnih rječnika. Da bi se stekao bolji uvid u kajkavski leksik te utvrđio njegov udio u temeljnog hrvatskom leksičkom fondu vrlo je važno izraditi što više rječnika pojedinih mjesnih kajkavskih govorova, ali i većega rječnika koji bi obuhvaćao temeljni leksik cijelog kajkavskoga narječja. Rječnik molvarskoga govora koji se nalazi u drugom dijelu ovoga rada mali je prilog kajkavskoj dijalekatnoj leksikografiji i boljem poznavanju hrvatskoga kajkavskoga leksika. U rječniku je zabilježen uglavnom opći leksik koji obuhvaća različite semantičke skupine. Velik dio toga leksika nalazimo u svim trima hrvatskim narječjima, naravno, sa specifičnim fonološkim i morfološkim obilježjima karakterističnim za određeno narječje, dijalekat i govor u kojem je pojedini leksem potvrđen. Taj je leksički sloj većinom iz praslavenskoga razdoblja. To je, primjerice, leksik koji označuje dijelove tijela (npr. *glâva*, *jězik*, *jökö*, *kölëno*, *läket*, *röka*, *nöga*), zoonimi (npr. *böha*, *gölöb*, *gôska*, *jösa*, *müs*, *vök*, *zäba*), fitonimi (npr. *jaböka*, *jäčmen*, *jagöda*, *kököl*, *loböda*, *zéle*) zatim leksik koji se odnosi na poljoprivrednu i gospodarstvo (npr. *bëtvö*, *järem*, *nästir*, *oräti*, *plüg*, *släma*, *sëme*) itd. Osim toga praslavenskoga nasljeda, od ostalih leksičkih slojeva valja istaknuti starohrvatski leksik, pa i naknadna inojezična naslojavanja, germanizme i hungarizme koji daju određenu boju kajkavskim govorima. S obzirom da leksik sadrži gotovo neograničen broj jezičnih jedinica, ovdje će se samo radi ilustracije navesti po nekoliko primjera iz pojedinih leksičkih slojeva molvarskoga govora koji zavrjeđuju pozornost.

4.1. Starohrvatski leksik

Vrlo je zanimljiv leksički sloj koji je zajednički čakavskom i kajkavskom narječju te zapadnoštokavskim govorima štokavskoga narječja. Povezanost čakavskoga, kajkavskoga te zapadnoštokavskoga leksika već je isticana u literaturi i argumentirana odgovarajućim primjerima. Također je utvrđeno da je taj dijalekatni leksik znatno arhaičniji u odnosu na suvremeni hrvatski književni leksik. U hrvatskom se književnom jeziku utemeljenom na novoštokavskom narječju više ne rabe mnogi stari leksemi ili se rabe kao stilski i regionalno obilježeni.

Jedan je od takvih leksema imenica *drög* u značenju 'motka' koju, osim u molvarskom, imamo zabilježenu i u drugim kajkavskim govorima, npr. u Turropolju *drök* u značenju 'dugo drvo' (Šojat 1982: 446), Ivancu *drög* 'motka' (Hrg 1996: 57), Varaždinu *drök* 'dugačak štap' (Lipljin 2002: 135), Đurđevcu *drög* (Maresić 1999: 201), Podravskim Sesvetama *drûg* (Maresić 1996: 165). U nekim je govorima zabilježena s nešto promijenjenim značenjem, npr. u Oz-

lju *drûg^k* u značenju ‘kolac kojim se potiskuje čamac’ (Težak 1981: 352), Brestu kod Duge Rese *drûg^k* u sličnu značenju ‘kolac za vožnju čamcem po plitkoj rijeci, motka za sušenje rublja ili nošenje sijena’ te njena tvorenica *drûžac* ‘motka za nošenje sijena’ (Težak 1981: 184).

U dosadašnjim je istraživanjima utvrđeno da postoji znatan dio leksika koji je zajednički kajkavcima i gradišćanskim Hrvatima (Neweklowsky 1983: 257–263.). Tako i navedenu riječ *drug* bilježi *Gradišćansko-hrvatski rječnik* u značenju ‘batina, štap, toljaga’ (GH rječnik 1991: 122). Ta se stara riječ sačuvala i u nekim drugim slavenskim jezicima (npr. rus., čes., polj.), a proširila se i u neke neslavenske (npr. u mađ. *dorong*, Skok I: 445).

Stara je riječ i pridjev *drôbni* koji je u Molvama potvrđen u određenom obliku. Bilježe ga stari hrvatski rječnici (Vrančićev, Della Bellin, Belostenčev, Jambrešićev i dr.), a *Akademijin rječnik* bilježi brojne potvrde iz djela starih hrvatskih čakavskih i štokavskih pisaca (sv. 8: 786–788). Zabilježen je i u suvremenim kajkavskim i čakavskim govorima, npr. u Turopolju *drôben* (Šojat 1982: 446), Goli *drôbən²⁰*, Varaždinu *drôbən* (Lipljin 2002: 135), Hedešinu i Homoku u Mađarskoj *drôbni* (Houtzagers 1999: 244), Fužinama *drôban* (Bujan-Kovačević 1999: 12), Ozlu *drôbən* (Težak 1981: 352), Vrgadi *drôban* (Jurišić 1973: 53) itd. U suvremenom se hrvatskom književnom jeziku sve više gubi iz uporabe²¹.

Riječ *drâč* u suvremenom je književnom jeziku potisnuta hungarizmom *korov* (< mađ. *kóró*) te je zabilježena kao regionalizam ili etnološka riječ u rječnicima književnoga jezika (npr. u Aničevu *Rječniku hrvatskoga jezika* te *Rječniku hrvatskoga jezika*, ur. J. Šonje). U kajkavskom je narječju još uvijek dobro očuvana. Osim u Molvama, potvrđena je u Goli (Večenaj – Lončarić 1997: 50), Đurđevcu (Maresić 1999: 201), Turopolju (Šojat 1982: 445), Ivancu (Hrg 1996: 56) i Varaždinu (Lipljin 2002: 129), a osim toga u djelima hrvatskih pisaca, u starim rječnicima (Belostenčevu, Jambrešićevu, Habdelićevu i dr.), povjesnom *Akademijinu rječniku* (sv. 8: 734) te u *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* (sv. 3: 482). P. Skok etimologiju te riječi tumači prema *drijeti* (od praslavenskoga **derti*) s prvobitnim značenjem ‘ono što dere’ te navodi da se brojni pridjevi izvedeni prema *drač* danas više ne čuju, npr. *dračan*, *dračast*, *dračav*, *dračev* (Skok I: 428).

Stara je i riječ *lësa* (< **lësā*, Skok II: 335–336) koja je u Molvama zabilježena u značenju ‘velika ulazna dvorišna vrata’. Nalazimo ju u kajkavskom narječju, npr. u Varaždinu *lësa* ‘dvorišna vrata’ (Lipljin 2002: 364), Podravskim Se-

²⁰ U golskom je rječniku zabilježeno više tvorenica od korijena te riječi, npr. *drôbiš*, *drôbiti*, *drobižej*, *drobūlti* (Večenaj – Lončarić 1997: 53).

²¹ Ipak ga bilježe rječnici suvremenoga hrvatskoga jezika (npr. *Rječnik hrvatskoga jezika*, ur. J. Šonje).

svetama *lësa* (Maresić 1996: 180), u kajkavskim govorima Hedešina i Homoka *lësa* (Houtzagers 1999: 271) te u gradićanskohrvatskom jeziku *ljesa* u značenju 'jesa, vrata, portal, ulaz' (GH rječnik 1991: 288). Rječnici suvremenoga hrvatskoga književnog jezika bilježe tu riječ, ali u suženom značenju²², dok ju u općem značenju iz uporabe istiskuju tudice.

Slično je i s riječi *pôstel* koja je uobičajena u kajkavskom narječju, npr. u Turopolju *pôstel* 'postelja, krevet' (Šojat 1982: 464), Đurdevcu *pôstel* (Maresić 1999: 229), Varaždinu *pôstela* (Lipljin 2002: 698), gradićanskohrvatskom jeziku *postelja* (GH rječnik 1991: 486), dok se u suvremenom hrvatskom književnom jeziku u stilski neutralnu značenju rabi riječ *krevet*.

Riječ *ðbëd* sačuvana je u kajkavskom narječju. Osim u Molvama nalazimo ju, primjerice, u Varaždinu *ðbët* (Lipljin 2002: 517), dok je u suvremenom hrvatskom književnom jeziku potiskuje riječ *ručak*.

Riječ *blazîna* 'perina' čuva se u kajkavskom narječju, npr. u Podravini (Maresić 1996: 156), Turopolju (Šojat 1982: 441), Ivancu (Hrg 1996: 49), Ozlju (Težak 1981: 341), gradićanskohrvatskom jeziku (GH rječnik 1991: 59), dok je u rječnicima suvremenoga hrvatskoga jezika obično označena kao regionalizam ili provincijalizam (npr. u Aničevu *Rječniku hrvatskoga jezika* te u *Etimologiskom rječniku* P. Skoka). Značenje joj nije uvijek isto, može značiti: 1. 'perina na kojoj se leži', 2. 'jastuk', 3. 'pokrivač od perja'. U molvarskom govoru, kao i općenito u Podravini, ima značenje 'perina na kojoj se leži'.

Riječ *svôra* u značenju 'srčanica', osim u Molvama, potvrđena je i u drugim govorima u Podravini (Maresić 1996: 214) te u Turopolju (Šojat 1982: 473), Ivancu (Hrg 1996: 107), Ozlju (Težak 1981: 402), Žumberku, Slavoniji (Skok III: 374) i dr.

U kajkavskim je govorima vrlo proširen glagol *peljati* i njegove tvorenice (obično s prefiksima *do-*, *is-*, *na-*, *od-*, *po-*, *pre-*, *pri-*). Glagoli s korijenom *-pelj-* potvrđeni su u Molvama *napełati*, Đurđevcu *dopełati* (Maresić 1999: 201), Turopolju *dopełati* (Šojat 1982: 445), Varaždinu *pełati* (Lipljin 2002: 611), u gradićanskohrvatskim kajkavskim govorima *péjat*, *dopéjal*, *otpéjat* (Houtzagers 1999: 294), u Ozlju *peljati* (Težak 1981: 386), posavskim štokavskim govorima (Ivšić 1913: 139), čakavskim govorima (npr. u Senju *dopełjât* Moguš 2002: 23, Orbanićima u Istri *peljât* Kalsbeek 1998: 516) te u pisanim izvorima (npr. u *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*, sv. 7: 82 i *Gradićanskohrvatskom rječniku*, 438).

Areal rasprostiranja pridjeva *zden* te njegovih tvorenica također je vrlo širok u hrvatskim narječjima. U Molvama je potvrđeno *zdënec* 'zdenac' i

²² U *Rječniku hrvatskoga jezika* (ur. J. Šonje) *ljesa* ima značenje 'plot ili vrata od pruća na ogradi, plotu'.

zdēnāva ‘hladnoća’, Virju *zden*, *zdenec*, (Herman 1973: 98), Podravskim Svetama *zdēnec* (Maresić 1996: 224), Đurđevcu *zdēn*, *zdēnec*, *zdējnāva*, *zdēno*, *zdēnčec* (Maresić 1999: 250), Turopolju *zdēnec*, *zdēnčni* ‘koji pripada zdencu’ (Šojat 1982: 480), Ozlju *zdēnči* ‘bunarski, koji je iz zdenca’ (Težak 1981: 418), Hedešinu i Homoku *zdēn*, *zdēnec*, *ozdēnit* se (Houtzagers 1999: 336), gradiščansko-hrvatskom jeziku *zdenac*, *zdenčar*, *zdenčan* (GH rječnik 1991: 812–813). U slavonskim je štokavskim govorima pridjev *zden* zabilježio S. Ivšić, a nalazimo ga i u djelima slavonskih pisaca (ARj. sv. 93: 44.), a *zdenac* bilježe stari hrvatski rječnici (Mikaljin, Vitezovićev i dr., v. ARj. sv. 93: 44) te rječnici suvremenoga hrvatskoga jezika (*Hrvatski enciklopedijski rječnik*, *Rječnik hrvatskoga jezika* ur. J. Šonje i Aničev *Rječnik hrvatskoga jezika*).

U molvarskom su govoru u svakodnevnoj uporabi pridjev *zamōsan* ‘prljav’ te glagol *zamōsati* (se) ‘uprljati se’. Areal rasprostiranja tih leksema obuhvaća kajkavske govore, npr. Turopolje *zamūsan* ‘prljav’ (Šojat 1982: 480), Varaždin *zamūsati* te imenica istoga korijena *zamūsanec* (Lipljin 2002: 1183.), Ivanec *zamu:sati* ‘zaprljati, zamazati’, *zamūsunec* ‘prljavac’ (Hrg 1996: 120), Virje *zamōsan* (Herman 1973: 97), Podravske Sesvete *zamūsan* (Maresić 1996: 223), Gola *zamōsati* (Večenaj – Lončarić 1997: 452). Pridjev *musav* u značenju ‘nečist, crn’ bilježi *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* s primjerom iz Krležinih Balada Petrice Kerempuna: *Kam teće ta krv?... vruča, sirasta, kak tenta musava karv?* (sv. 7.: 8.). *Akademijin rječnik* navodi *musav* s primjerima iz Slavonije. U tom je rječniku napomenuto da je postanje te riječi tamno (dio VII: 164). P. Skok u *Etimolijskom rječniku* također ništa ne kaže o njenoj etimologiji, a navodi potvrde iz Slavonije (*musav*) i kajkavskih krajeva (*zamūsan*) u značenju ‘prljav, uprljan’, (Skok II: 487), dok F. Bezljaj pretpostavlja ie. korijen te riječi **meu-* ‘zamazati, čistiti’ (Bezlaj II: 207). Podravski likovi *zamōsan* i *zamōsati* mogli bi navesti na zaključak da je na mjestu *o* nekada bilo **q*, međutim to opovrgavaju primjeri iz Turopolja i Ivanka jer je u tim govorima **q* dalo *o* pa bismo i u njima očekivali likove s istim refleksom, ali se iz primjera vidi da nije tako. *Gradiščansko-hrvatski rječnik* navodi lekseme *musla* ‘nečista pjena, talog’, *muslati* ‘muljati, tiještiti / gnječiti grožđe’ *muslav* ‘nečist, zamazan, kaljav’ *muslavac* ‘zamazanac, prljavac’, *muslavost* ‘nečistoća, prljavost, prljavština’ (GH rječnik 1991: 319) koje možemo dovesti u vezu s likovima *musav* i *zamōsan* / *zamūsan*. Pridjev *musav* bilježe i suvremeni rječnici hrvatskoga jezika: *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, *Rječnik hrvatskoga jezika* (ur. J. Šonje) te Aničev s naznakom da se radi o regionalizmu.

Riječ *kūrīti* koja je potvrđena u Molvama prasl. je postanja, a na hrvatskom ju području nalazimo još u Turopolju *kūrīti* ‘ložiti (oganj)’ (Šojat 1982: 453), Ivancu *ku:rīti* ‘ložiti, paliti vatru’ (Hrg 1996: 72), u kajkavskim govorima Hedešinu i Homoku u Mađarskoj *kūrit* ‘dimiti, kaditi, ložiti (peć)’, *nakūrit*,

zakūrit ‘naložiti (peć) (Houtzagers 1999: 269), u Ozlju *kúriti* ‘ložiti, paliti’ (Težak 1981: 372), u čakavskim govorima, npr. u Senju *kúriť* ‘ložiti vatrú, pušti, dimiti’ (Moguš 2002: 62), u Hrvatskom Grobu u Slovačkoj *kúrit* ‘ložiti’ (Vulić – Petrović 1999: 84), u gradiščansko-hrvatskom književnom jeziku *kuriti* ‘grijati, ložiti, dijal. kuriti’ (GH rječnik 1991: 272) te u štokavskim govorima (Jakšić 2003: 123). Zabilježena je u *Hrvatskom enciklopedijskom rječniku*, a kao regionalna riječ u *Rječniku hrvatskoga jezika* (ur. J. Šonje), dok ju u Aničevu rječniku ne nalazimo.

Glagol *zībāti* ‘zibati, ljudljati’ te imenica *zīpka* ‘zipka, kolijevka’ prošireni su na kajkavskom području, npr. u Turopolju: *zībāti*, *zīpka* (Šojat 1982: 481), Virju *zibāti se* ‘ljudljati se’, *zīpka* (Herman 1973: 98), Hedešinu i Homoku *zība se*, *zīpka* (Houtzagers 1999: 337), u čakavskim govorima, npr. u Senju *zībāt*, *zībica* (Moguš 2002: 176), Vrbniku na Krku *zibelj* (ARj. sv. 94: 849), u gradiščansko-hrvatskom jeziku *zibati (se)*, *zipka* (GH rječnik 1991: 819–820). Likovi *zipka* i *zibača* zabilježeni su u Slavoniji (Varoš kod Slavonskoga Broda, ARj. sv. 94: 848). Riječ *zibati* bilježe svi značajniji stariji hrvatski rječnici (Mikaljin, Vitezovićev, Della Bellin, Belostenčev, Jambrešićev i dr.), ali i rječnici suvremenoga hrvatskoga književnog jezika (*Hrvatski enciklopedijski rječnik*, *Rječnik hrvatskoga jezika* ur. J. Šonje i Aničev rječnik).

Riječ *sāpa* ‘dah’ koja je, osim u Molvama, potvrđena i drugdje u Podravini, npr. Podravskim Sesvetama *sāpa* (Maresić 1996: 207), Virju *sāpa* (Herman 1973: 92), ali i u Ivancu *sāpa* (Hrg 1996: 100), Varaždinu *sāpa* (Lipljin 2002: 896), Hedešinu i Homoku u Mađarskoj *sāpa* (Houtzagers 1999: 308), čakavskim govorima, npr. u Orbanićima u Istri *sāpa* (Kalsbeek 1998: 542), Slavoniji, gradiščansko-hrvatskom jeziku, u slovenskom jeziku, a korijen te riječi nalazimo i u drugim slavenskim jezicima (Skok III: 202, Bezlaj III: 218).

Zanimljiva je i riječ *prēlo* u značenju ‘rupa’ koju redovito nalazimo u podravskim govorima, osim u Molvama, također i u Virju (Herman 1973: 90), Podravskim Sesvetama (Maresić 1996: 200), Đurđevcu (Maresić 1999: 230) i Goli (Večenaj – Lončarić 1997: 295). U nekim kajkavskim govorima ima súzeno značenje, npr. u Turopolju *prēla* znači ‘rupica na dimnjaku’ (Šojat 1982: 465). Povijesni *Akademijin rječnik* navodi tu riječ u značenju ‘otvor, rupa’ s potvrdama iz Belostenčeva rječnika, iz djela J. S. Reljkovića te iz radova S. Ivšića koji ju je zabilježio u slavonskim štokavskim govorima Šaptinovca, Orahovice i okolice Vinkovaca. U značenju ‘prijezelaz na plotu’ S. Ivšić ju je zabilježio u Kupincu, a u tom značenju nalazi se i u Habdelićevu rječniku (ARj. sv. 49: 582, 583). Dok *Akademijin rječnik* navodi da je postanje te riječi tamno, P. Skok pretpostavlja da je prefiksalna izvedenica na *-lo* od prasl. korijena glagola *ići* **pre-* + *-bd* + *-lo* (Skok III: 33).

Zanimljivo je navesti nekoliko zoonima uobičajenih u molvarskom govoru kojima etimologija nije uvijek pouzdano utvrđena, ali je uočljiv areal njihova rasprostiranja. Tako je primjerice riječ *bîrka / bîrka* u značenju ‘ovca’ proširena u sjeverozapadnim hrvatskim krajevima (Medimurje, Podravina), a nalazi se i u slovenskom, slovačkom, češkom, poljskom, staroruskom i ukrajinskom jeziku. Iz slavenskih se jezika proširila u madarski. Etimološki rječnici tumače da je onomatopejskoga postanja (Skok I: 156, Bezljaj I: 22).

U kajkavskom je narječju proširena riječ *kâča* u značenju ‘zmija’. U Podravini je, osim u Molvama, zabilježena u Podravskim Sesvetama (Maresić 1996: 173), Goli (Večenaj – Lončarić 1997: 121) i Virju (Herman 1973: 83), zatim u Varaždinu (Lipljin 2002: 269), Turopolju (Šojat 1982: 450), Ozlju (Težak 1981: 366.), a uobičajena je i u slovenskom jeziku. Potvrđena je u *Gradišćansko-hrvatskom rječniku* (225) te u *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* (sv. 4: 223–224). Etimološki rječnici navode da je nejasna postanja (Skok II: 10, Bezljaj II: 8).

Sličan je areal rasprostiranja i riječi *râča* ‘patka’, a etimologija je također nejasna²³. Uobičajena je u kajkavskom narječju, npr. u Podravini (Herman 1973: 91, Maresić 1996: 204, Maresić 1999: 232), Ozlju (Težak 1981: 393), Turopolju (Šojat 1982: 467), Zagorju (Hrg 1996: 96, Lipljin 2002: 817), Hedešinu i Homoku (Houtzagers 1999: 303), gradišćansko-hrvatskom jeziku (GH rječnik 1991: 562.), slovenskom, a nalazimo ju i u nekim neslavenskim jezicima (Skok III: 92).

Stara riječ *žélva* ‘kornjača’ prasl. je korijena, a potvrđena je u u Molvama, Podravskim Sesvetama *žélva* (Maresić 1996: 227), Virju *željva* (Herman 1973: 98), Turopolju *žélva* (Šojat 1982: 482), Varaždinu *žélva* (Lipljin 2002: 1273) i dr. Povijesni *Akademijin rječnik* donosi niz potvrda (bilježi likove *želva*, *žélva*, *želv*) iz starih hrvatskih rječnika (Habdelićeva, Šulekova, Belostenčeva, Ivekovićeva, Jambrešićeva, Hirtzova, Stulićeva) te drugih izvora (ARj. sv. 96: 289, 314). *Hrvatski enciklopedijski rječnik* navodi naziv *žélve* kao vrstu morskih kornjača, dok se u općem značenju ‘kornjača’ u suvremenom hrvatskom književnom jeziku ta riječ ne rabi. Ne bilježe ju ni Aničev ni *Rječnik hrvatskoga jezika*.

Riječ *plavič* ‘zadnja rakija iz kotla koja sadrži mali postotak alkohola’, osim u Molvama, zabilježena je još i u Goli *plavîš* (Večenaj – Lončarić 1997: 265), Podravskim Sesvetama *splavîš* (potvrda iz vlastitih bilježaka), Ivancu *plavîš* (Hrg 1996: 90), Varaždinu *plavîš* (Lipljin 2002: 633), Ozlju *plavič* (Težak 1981: 387) i dr. Tvorbeno je povezana s riječi *splaviti*, *plaviti* u značenju ‘isplahnuti, isprati’. Jedna je od leksičkih poveznica sa slovenskim dijalektima jer je potvr-

²³ P. Skok ju objašnjava lat. riječju *ratis* ‘skela, čamac’ (Skok III: 92).

đena, primjerice, u zapadnoštajerskom *plaviš* (Bezlaj III: 52). Pitanja leksičkih odnosa hrvatskih dijalekata, osobito kajkavskih i sjevernočakavskih, sa slovenskim jezikom i njegovim dijalektima već su isticana u kajkavskoj dijalektološkoj literaturi²⁴, a zavrjeđuju i daljnja istraživanja.

4.2. Germanizmi

Znatan je broj leksema u molvarskom govoru njemačkoga porijekla²⁵. Germanizmi su u kajkavske govore prodirali na razne načine i tijekom dugoga vremenskog razdoblja tako da je ponekad teško identificirati polaznu njemačku riječ od koje potječe odgovarajuća kajkavska posuđenica. Ponajviše je riječi u kajkavske govore došlo iz južnih dijalekata njemačkoga jezika. Neke su od tih posuđenica vrlo stare i nalazimo ih proširene u više slavenskih jezika.

Općeprošireni su nazivi nekih gospodarskih zgrada koji potječu iz njemačkoga govornog područja. Jedna je od tih riječ *štāla* 'staja' koja je, osim u u Molvama, zabilježena i u drugim podravskim govorima (Piškorec 2005: 209), turopoljskim (Šojat 1982: 474), gradišćansko-hrvatskim kajkavskim govorima (Houtzagers 1999: 320), ozaljskom (Težak 1981: 405), gradišćansko-hrvatskom književnom jeziku (GH rječnik 1991: 685), u starim hrvatskim rječnicima (npr. Vrančićevu, Habdelićevu, Belostenčevu) i dr. P. Skok ju tumači kao posuđeniku iz nvnjem. *Stall* (Skok III: 411).

Proširena je i riječ *pârma* 'sjenik'. Nalazimo ju u Podravini (Piškorec 2005: 147), Turopolju (Šojat 1982: 461), Varaždinu (Lipljin 2002: 601), Ozlju (Težak 1981: 385), Gradišću (GH rječnik 1991: 433), slovenskom jeziku (*Slovar slovenskega knjižnega jezika* III: 533) i dr. Prema Skoku to je posuđenica iz stvnjem. *barn* 'jasle, stog, štagalj' (Skok II: 610).

Njemačka je posuđenica i riječ *lôpa* 'šupa'. Nastala je prema stvnj. *louba* u značenju 'zaštitni krov, koliba; dvorana, predvorje', sravnj. *loube* 'zgrada ispred druge zgrade; dvorana; hodnik; galerija; žitnica' (Piškorec 2001: 291). F. Bezlaj ju također slično tumači (iz stvnj. *louba*, *louppea*, sravnj. *loube*, nvnj. *Lube* 'po-krita veža, hodnik', Bezlaj II: 150). Bilježi ju *Akademijin rječnik* s potvrdoma iz Toplovca i okolice Karlovca (dio VI: 285) te *Gradišćansko-hrvatski rječnik* (GH rječnik 1991: 285). Nije potvrđena u *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*.

U Molvama riječ *štâgel* znači 'gospodarske zgrade općenito', dok u veći-

²⁴ Niz je izoleksi s kajkavskoga, sjevernočakavskoga te slovenskoga područja koje su potvrđene u gorskokotarskim govorima naveo J. Lisac u disertaciji *Delnički govor i govor Gornih Turni u svjetlosti goranskih kajkavskih govorova* u poglavljju *Leksik* (Zadar 1986).

²⁵ Germanizame je u podravskim govorima vrlo iscrpno istražio i opisao Velimir Piškorec u knjizi *Germanizmi u govorima đurđevečke Podravine*, Zagreb 2005. Njegovo je istraživanje obuhvatilo i govor Molvi.

ni podravskih govora znači ‘sjenik’ (Piškorec 2001: 389), isto kao i u turopoljskim *štāgęł* ‘spremište za sijeno’ (Šojat 1982: 474), u ozaljskom *štágęł* ‘starinski sjenik’ (Težak 1981: 405), gradišćansko-hrvatskom jeziku *štagalj* ‘sjenik, štagalj’ (GH rječnik 1991: 684). Posuđenica je od njem. *Stadel* (Piškorec 2001: 389, Skok III: 411).

Riječ *nôr* ‘lud’ posuđenica je iz bav. austr. *Narr* (Skok II: 524, Bezljaj II: 227, Piškorec 2001: 306.), a vrlo je proširena na kajkavskom području, npr. u Turopolju *nôr* (Šojat 1982: 459), Ozlju *nôr* (Težak 1981: 382), Varaždinu *nôri* (Lipljin 2002: 509), u gradišćansko-hrvatskom književnom jeziku (GH rječnik 1991: 376) itd.

Njemačkoga je podrijetla i riječ *rôna* ‘cikla’. U tom je značenju zabilježena u ozaljskom govoru *rôna* (Težak 1981: 396) i slovenskom jeziku, dok u nekim krajevima znači ‘blitva’ (Lika, Karlovac, Varaždin, Skok III: 158). F. Bezljaj tumači ju kao posuđenicu iz nvnjem. *Rohne*, austr. nj. *Rane*, *Rone* ‘cikla’ (Bezlaj III: 193), a P. Skok dopušta i furlansko podrijetlo (Skok III: 158).

Riječ *škôda* stara je njem. posuđenica prema *Schaden* (Skok III: 400–401), a vrlo je proširena u hrvatskim govorima svih triju narječja, npr. u Varaždinu (Lipljin 2002: 1016), Ozlju (Težak 1981: 403), Istri (Kalsbeek 1998: 560), Senju (Moguš 2002: 143), Vrgadi (Jurišić 1973: 207), Gradišću u Austriji (Vulić – Maresić 1997: 389 i Vulić – Maresić 1998: 521), Hrvatskom Grobu u Slovačkoj (Vulić – Petrović 1999: 100) i dr.

4.3. Hungarizmi

U govoru Molvi jedan leksički sloj čine posuđenice iz mađarskoga jezika. Strukturne i genetske razlike između hrvatskoga i mađarskoga jezika su znatne, no bez obzira na tu činjenicu postojali su međujezični utjecaji, i to prvenstveno zbog jakih dugogodišnjih političkih i administrativnih veza. Hungarizmi su se ponajviše udomaćili u kajkavskom narječju, a prodirali su uglavnom posredno preko administrativnoga jezika, putem raznih isprava, sudskih spisa, tužbi i sl. Budući da su podravski kajkavski govor u blizini mađarske granice, neke su od mađarskih posuđenica mogle ući u te govore i neposrednim posudivanjem od izvornih govornika.

Mađarske su se posuđenice prilagodile i uklopile u jezične sustave pojedinih podravskih govora, pa osim zajedničkih kajkavskih osobina, sadrže i one koje su znakovite samo za pojedini mjesni govor. Govornici ih često i ne osjećaju kao strane elemente. Tijekom vremena broj se hungarizama smanjuje, jer je mađarski jezični i kulturni utjecaj prestao raspadom zajedničke države. Novi hungarizmi ne ulaze u kajkavske govore, a broj starih opada jer iz uporabe nestaju predmeti, narodni obrti, zanimanja, običaji, pa tako i riječi koje ih

označuju. Izdvojiti ćemo nekoliko riječi mađarskoga porijekla od kojih se neke redovito rabe u svakodnevnom molvarskom govoru, a neke su arhaizmi.

Arhaizmom u molvarskom govoru možemo označiti riječ *cípoy* u značenju ‘pekarski bijeli kruh’, a dolazi od mađ. *cipó* ‘hljeb kruha’. Znaju je uglavnom još samo stariji govornici. Mađarski je samoglasnik ó zamijenjen skupom -ov kao primjerice u riječima *hintov* ‘kočija’ (od mađ. *hintó* ‘kočija’), *forgov* ‘okretna karika u lancu’ (od mađ. *forgó* ‘1. okretan, koji se okreće. 2. vrtlog, vir’)²⁶ itd. Hungarizam *cipov* bio je proširen na hrvatskom prostoru te potvrđen u više likova (*cipov*, *cipovka*, *cipovec*, *cipovčica*) u starim kajkavskim tekstovima i rječnicima (v. *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* sv. 2, 1985: 256), ali i u štokavskim (Srijem, Bačka i Banat) i gradičansko-hrvatskim izvorima, u isprava-ma feuda Zrinskih i Frankopana itd. (Hadrovics 1985: 168). Potvrde nalazimo, osim u podravskim, i u drugim suvremenim kajkavskim govorima, primjerice u Turopolju *cipov* ‘vrsta bijelog kruha’ (Šojat 1982: 443).

Od hungarizama koji se još uvijek rabe možemo izdvojiti imenicu *furek* koja u molvarskom govoru znači ‘kratko, debelo drvo; klada’. Nastala je od mađ. *fürkő* ‘batina’. Osim u Podravini, zabilježena je i u nekim drugim kajkavskim govorima, npr. u Turopolju *fürék* ‘kratak, debo komad otpiljenoga drveta’ (Šojat 1982: 447) te u djelima hrvatskih kajkavskih pisaca i leksikografa (v. *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* sv. 3, 1986: 577, Hadrovics 1985: 238).

Riječ *hegđe* ‘violina’ (od mađ. *hegedű* ‘violina’) koju nalazimo u molvarskom govoru proširena je u kajkavskom narječju u više fonoloških i morfoloških varijanti. Zabilježene su i potvrde izvedenica te riječi u suvremenim kajkavskim govorima, npr. u Turopolju *jagadúš / jegedúš* ‘guslač, violinist’ (Šojat 1982: 449, 450), Varaždinu *hegđe* uz *gôsli* (Lipljin 2002: 227) te u djelima kajkavskih pisaca i leksikografa (v. *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* sv. 3, 1986: 712). Potvrđene su i izvan kajkavskoga područja, kao primjerice u Slavoniji (Hadrovics 1985: 262).

Mađarska posuđenica *kinc* ‘ukras, ures’ te glagol izведен prema toj imenici *kincíti* ‘kititi’ (od mađ. *kincs*) česte su u kajkavskim govorima, npr. u Ivančcu (Hrg 1996: 69), Varaždinu (Lipljin 2002: 289), u djelima kajkavskih pisaca i leksikografa²⁷, gradičansko-hrvatskom (GH rječnik 1991: 235) i slovenskom jeziku (Bezlaj II: 32).

Riječ *tormân* ‘hren’ (od mađ. *torma* u istom značenju) zabilježena je u Molvama te u drugim podravskim govorima, npr. u Đurđevcu (Maresić 1999:

²⁶ Primjeri su iz vlastitih bilježaka iz Virja i Podravskih Sesveta.

²⁷ Vidi *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*, sv. 5, 1989: 285. Zabilježena je u više značenja: 1. ‘dragocjenosti; nakit’ 2. ‘ukras, ures’ 3. fig. ‘ponos, dika’...

244), Podravskim Sesvetama (Maresić 1996: 218) i Goli (Večenaj – Lončarić 1997: 402). Tu riječ bilježi *Akademijin rječnik* (u likovima *torma* i *torman*) s potvrdom iz Mikaljina i Belostenčeva rječnika te potvrdom iz Virovitice (ARj. sv. 77: 488).

Pridjev *hitväljen* ‘slab, kržljav’ (od mađ. *hitvány*) potvrden je u Podravini u Molvama, Podravskim Sesvetama *itväljen* (Maresić 1996: 171), Goli *hitväljen* (Večenaj – Lončarić 1997: 104) te u Mađimurju (Frančić 1997: 241). U značenju ‘loš’ zabilježen je u *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* (sv. 4: 7) s primjerom iz Pergošićeva *Decretuma* iz 1574. g. Osim u najsjevernijim kajkavskim krajevima nema potvrda na širem hrvatskom prostoru. Nije zabilježen u *Akademijinu rječniku*, a L. Hadrovics u knjizi *Ungarische Elemente im Serbokroatischen* bilježi isti primjer iz Pergošića (265) kao i *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*.

Mađarske posuđenice nisu dolazile samo iz mađarskoga književnog jezika nego, iako puno rjeđe, i iz njegovih dijalekata. Jedna je od takvih mađarskih dijalekatnih riječi *czurka* u značenju ‘kravica’. Nalazimo joj potvrde u Molvama *čurka*, Goli (Večenaj – Lončarić 1997: 39), Podravskim Sesvetama (Maresić 1996: 162), Varaždinu *čurka* (Lipljin 2002: 90). Potvrđena je u *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* (sv. 2: 326) s primjerom iz pjesme F. Galovića na peteranskoj kajkavštini: *Kobase, meso i čurke gde so, stalno veseli bomo i mi.* Tu posuđenicu nalazimo u Bezlajevu *Etimološkom slovaru slovenskega jezika* (Bezlaj I: 92) s primjerom iz slovenskoga prleškog dijalekta. Nema potvrda u starijim hrvatskim rječnicima niti u *Akademijinu rječniku*, a ne navodi ju ni L. Hadrovics u *Ungarische Elemente im Serbokroatischen*. Očito je ograničena samo na usko najsjevernije hrvatsko kajkavsko područje te na pojedine slovenske dijalekte.

Posuđenice iz drugih jezika, iako ih nema u velikom broju, također su svjedočkom različitim povijesnopolitičkim, jezičnim i kulturnim veza s drugim narodima. Osim germanizama i hungarizama, najčešćih inojezičnih elemenata u molvarskom govoru, u rječniku su zabilježeni i neki romanizmi, kao što je npr. riječ *kupčica*, proširena u kajkavskom narječju, npr. u Turopolju (Šojat 1982: 447, 453), Varaždinu (Lipljin 2002: 161, 345), zatim *mustāči* (fr. *moustache*), *fazān* (lat. *phasianus*), *čiček* (lat. *cicer*), *fiolice* (lat. *viola*), *gamilica* (lat. *chamomilla*) i dr.

5. Rječnik

Rječnik Molvi sadrži oko 2000 natuknica poredanih abecednim redom. Pri izradi rabio se jedan od uobičajenih leksikografskih postupaka za dijalekatne rječnike. Natuknice su navedene u polaznom obliku, imenice u N jd. ili u N mn., ako imaju samo množinske oblike, glagoli u infinitivu, zamjenice i brojevi koji se dekliniraju u N jd., pridjevske su natuknice dane u neodređenom obliku N jd. m. r., ako je potvrđen, a ako nije u određenom. Uz imeničke se natuknice redovito navodi G jd., uz glagolske 1. lice jd. prez., uz pridjevske se natuknice navodi N jd. ž. i s. r. Popratni morfološki oblici nisu navedeni ako nije bilo njihovih potvrda, a nisu se sa sigurnošću mogli predvidjeti. Osim navedenih uobičajenih oblika, uz natuknice se navode i drugi, ako su po čemu zanimljivi. Uz svaku je natuknicu navedena morfološka odrednica, uz imenice oznaka roda, uz glagole kratica kojom je označen vid glagola, a uz ostale natuknice kratice vrste riječi. Značenja riječi dana su na suvremenom hrvatskom književnom jeziku i to:

- U obliku ekvivalenta, ako se značenje zabilježeno u molvarskom govoru u potpunosti poklapa s književnojezičnim (npr. **käča** *kačē* f. zmija. *Opazil je käčo. Kadä bi käča išla.*).
- Ako je riječ više značna navode se svi prijevodni ekvivalenti (npr. **hīža** / **hīža** *hižē* / *hīžē* f. 1. kuća. *Bìl e blagòsloy hīži. Bìl je pri hīži.* 2. soba. *Tô je pŕva hīža. Pŕva hīža զd dvôra. F pŕvi hīži spî.*).
- Ponekad se uz prijevodni ekvivalent navodi i popratna definicija da bi se pojasnio ekvivalent, kako kod jednoznačnih, tako i kod više značnih riječi (npr. **břdø** -a n. brdo, dio tkalačkoga stana, **járec** -rca m. 1. ovan, mužjak ovce. *Íma i járca. Járec ðće napădăti.* 2. jarac, mužjak koze. *I ot kozé je járec.*). Uz natuknice koje nemaju književnojezičnoga ekvivalenta, navodi se definicija značenja (npr. **plavíč** -a m. zadnja rakija iz kotla koja sadrži mali postotak alkohola. *Zěmi dôsta plavíča!*).
- Kod više značnih riječi kojima se samo neka značenja poklapaju s književnojezičnim, najprije se navodi književnojezična riječ, a zatim se potvrđena značenja razgraničuju i označavaju slovima (npr. **stâti** *stojím*, 3. mn. *stojé* impf. stajati a) biti u uspravnu položaju ne mičući se. *Nâjte stâti!* b) biti na jednom mjestu, ne kretati se. *Stojé f šumi. Nêmâjo ni gdê stâti na ònom plâcu.* c) mirovati. *Stojí jëdnq vrême. Dôgo je tô stâlo.*).
- Za prenesena se značenja navodi kratica fig. (npr. **brehäti** *brëšem* impf. 1. kašljati. *Brëše jâkø. Nâj v nikõga brehäti, dënì si rôkø pred zôbe!* 2. fig. govoriti gluposti. *Ee, nâj brehäti!*).

Uz znatan se broj natuknica navodi jedan ili više primjera uporabe u kon-

tekstu. Na žalost, zbog ograničenosti građe egzemplifikacije nisu dane za sve riječi i za sva značenja. Ponekad se u zagradama navodi prijevod cijele egzemplifikacije, ako njeno značenje nije razumljivo, npr. pod natuknicom **môj** *Stoję kręg moj.* (Stoje kraj mojih.). U rječniku nisu bilježene sve moguće fonetske realizacije fonema, nego samo one koje su potvrđene u građi (npr. u natuknici **pêt** / **pêt** num. navode se dvije fonetske varijante, a u natuknici **pêti** samo jedna jer ***pêti** nije potvrđeno).

A

ǎče konj. ako. *Âče bôde kôji dôšel, pàk lèkq mǎlo krumpêra i jûhê skuhàmø.*

âkø konj. ako. *Âkø pojëte vî, pojëmø i mî, âkø nê, ne pòje nišče.*

aldôñ -a m. natkriveni ulaz u kuću. *Pôd aldôñom nê bô nâ te dëzž pàdal.*

ambrêla *ambrêlê* f. kišobran

Amêrîka *Amêrikê* f. Amerika

Antûnôvø -a n. usp. *Žantûnôvø*, blagdan sv. Antuna Padovanskoga (13. 6.)

B

bâba *babê* f. baba

Bâbin kôt *Babinôga kôta* m. top. ime predjela u blizini Molvi

bâbînâk -nka m. kvrga, izbočina. *Tôga bâbînka qdrêži. Sâme bâbînke dêla.*

Bâdnâk *Badnâka* m. Badnjak (24. 12.). *Tô je ostâlq  d Badnâka.*

balaf e *balaf eta* n. pej. nedoraslo, nezrelo dijete

bâp ica *bâp icê* f. zjenica

bâpka *bâpkê* f. lutka. *Tâk je i bâpka bîla. Sâd imâjo bâpkî sakakvî.*

bâril *barîla* m. bačvica, baril

b c ati *be im* impf. 1. blejati. *Bîrka be i.* 2. glasno plakati. *C lo n c be i v z pki.*

b dast *bed sta, bed st * adj. glup. * n je jo  bedast  .*

b l -a, - o adj. bijel. *Tô je k kru n  ca z b l  me l .*

B la ned  la *B l  ned   * f. usp. *M atk na ned   , Bijela nedjelja, prva nedjelja po Uskrusu*

b l t  se *b l m se* impf. bijeljeti se. *B l  se r b   ca.*

b l t n k *b l t n  ka* m. velika drvena posuda za izbjeljivanje rublja

b l t a *b l t  * f. bjelina. *D b i b l t  .*

B lev ne *B lev n * f. mn. top. ime predjela u blizini Molvi. *B l sem na B levin j.*

b l t i *b l m* impf. izbjeljivati. *B l m pl tn .*

B rek *Ber ka* m. top. ime predjela u blizini Molvi

b rsa *b rs * f. birsa, vinska srije 

b tv  -a n. stabljika, batvo. * mam pedes t b tey paprik , j l b    sa n  ni, j l*

ničesa!?

bēzg -a m. bazga

bēžati *bēžim* impf. 1. bježati. *Јâ bēžim ot tôga.* 2. trčati. *Bēž f krâj!*

bicîklîn *biciklîna* m. bicikl. *Otišel je z mojêm biciklînom v dučân i nigdâr ga dôčekâti.*

bîk -a m. bik. *Bîk je z rôgom kôpal.*

bîrka / bîrka *bîrkê / birkê* f. ovca. *Bîrka bečî.*

Bîstra *Bîstrê* f. hidr. ime potoka u blizini Molvi. *Tô je jëden rôkâvec od Bîstrê.*

Bistrîca *Bistrîcê* f. top. ime mjesta u Hrvatskom zagorju, Marija Bistrica

bîti jësem / sem, 3. jd. *jê / je, bôdem / bôm / bôm*, 3. jd. *bôde / bô / bô* impf. i pf. biti. *Marija bô f cîrkvî. Tô se je rëklô da ne bôdô kôkôši nësle. Jël tô bô, jël nê bô? Mî ne bômô ïšli. Tô bô nâjprëdi.*

blagòsløy *blagoslôva* m. blagoslov. *Bîl e blagòsløy hîzî.*

blagoslovlen *blagoslôvlenâ, blagoslôvlenô* adj. blagoslovljen

blânda *blândê* f. plivaća kožica na nogama nekih ptica i peradi. *Na nâj ìma blânde. Blânda ì je zarëzâna. Јâ sem svojê zarëzavâla na dësni nôgi blândo.*

blânduvâti *blândûjem* impf. plandovati, ljenčariti. *Môrête blânduvâti. Ôn se nê bô pôsla prijêl, nêgo rëši blândûje.*

blâtø -a n. blato. *Tô je tâkvø blâtø dôk opâne dëžž.*

blazîna *blazinê* f. G mn. *blazîn / blazinî* f. perina na kojoj se spava. *Spî na debêlê blazinâj. Kâk bi dôšla dô svojî blazîn. Îmag još tê blazîn.*

blazînka *blazînkê* f. dem. od *blazîna*, blazinica

blêđ -a, -o adj. blijet. *Blêđ je kâk kîpa.*

blîzø adv. blizu, u blizini. *Tû je blîzø. Dôk so dôšli blîzø Môlvî, tû so jem ɔkòvi pôpadâli. Blîzø nôža.*

blûza *blûzê* f. bluza, gornji dio ženske odjeće

bôcka *bôckê* f. batak. *Dô bôckê je čâmba.*

bôgat *bôgâtâ, bôgâtø* adj. bogat. *Bôgât je, sëga ìma.*

bôgatâš -a m. bogataš. *Sâđ je umrl bôgatâš molvârski.*

bôgatašica *bôgatašicê* f. bogatašica. *Tô je prâva bôgatašica.*

bôgec -kca m. 1. siromah. *Tô je bôgec.* 2. prosjak. *Bôgec prôsi.*

bôgêčki -a, -o adj. sirotinjski, siromašan. *Bôkčija bôgêčka, kâj bôš?*

bôgîca *bôgîcê* f. sirota, sirotica. *Bôgîca nêma nîkej jësti.*

bôha *bôhê* f. buha. *Îma pûnø bôhî. Îma pûnø bôh. Vgrizle sô me bôhe.*

bôja *bōjē* f. boja. *Tô je bēlē bōjē.*

bojatì se *bojim se* impf. bojati se. *Qnì se bōjē nōči. Qnì se bōjē sacēsa.*

bokčìja *bōkčijē* f. siromaštvo. *Bōkčija bōgēčka, kāj bōš?*

bôl -i f. bol. *Tô je strâšna bôl bûla.*

bôlši / bôlši -a, -e adj. komp. od *dōber*, bolji. *Qni sò mi bôlši. Qnô je ot kôrëna bîlo bôlše.*

Bôlte *Bōltê* f. mn. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilà sem na Bôltâj.*

Bonifâci *Bonifâcija* m. blagdan sv. Bonifacija (14. 5.). *Ot Pankrâcija do Bonifâcija.*

bôr *bôra* m. bor. *Bôr se kînči.*

bôs -a, -o adj. bos, koji nema obuću. U sv. *iti na bôsø nôgo* ići u obući bez čarpa. *Íde na bôsø nôgo v zîmi.*

bôta *bôtê* f. štap. *Íma bôtô dôgâčkô.*

bôtička *bôtičkê* f. dem. od *bôta*, mali štap

Bôžič *Bôžiča* m. Božić (25. 12.). *Tô se pùno pojé čez Bôžič.*

bôžja kravîca *bôžjê kravîcê* f. božja kravica, božja ovčica

bôžji -a, -e adj. božji. *Bôžja vôla.*

brât -a m. brat. *Íma dvâ brâta.*

brâti *bêrem* impf. brati. *Bêrem kôrûzô. Berô grâha. Brâlâ sem paprîke.*

brbučkati *brbučkam* impf. brbotati, klokotati. *Vîše ne brbûčka.*

břdø -a n. brdo, dio tkalačkoga stana

brêg *brêga*, I jd. *brêgom*, N mn. *brêgi*, D mn. *brêgom* m. briješ. *Doslî smô pôd brêg. Med bregê. Na brêgê. Íma pùnô brêgôv.*

brêh -a m. kašalj. *Íma jâkôga brêha.*

brehâti *brêšem* impf. 1. kašljati. *Brêše jâkô. Nâj v nikôga brehâti, dêmì si rôko pred zôbel!* 2. fig. govoriti gluposti. *Ee, nâj brehâti!*

brêncîca *brêncicê* f. dem. od *brênska*, bačvica

brênska *brêskê* f. breskva. *Jêl ìma brêskî? Jêl sô brêskie zrêle?*

brêskîca *brêskicê* f. dem. od *brênska*, breskvica. *Presâdi tô brêskîcô!*

brêščec *brêščeca* m. dem. od *brêg*, briježak. *Ídem prêkô brêščeca.*

Brêzovîce *Brêzovîc* f. mn. top. ime predjela u blizini Molvi

bry -i f. brv. *Íde prêkô břvi.*

břz -a, -o adj. brz. *Tê je břz, a ôn još bržëši. Ôn brât, ôn je još bržëši.*

Brzdeļeva *Brzdeļevê* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilà sem na Brzdeļevi.*

břzø adv. brzo. *Břzø զdběži i dønēsi vòdø!*

budìti *budim* impf. buditi. *Vurà me budì.*

bulēta *bulētê* f. oznaka u obliku okrugle pločice. *Bulēta je na cûcku.*

C

cedula *cedula* f. mali list papira za bilježenje, cedulja

cedulalica *cedulalicê* f. dem. od *cedula*, ceduljica. *Îmam cedulalico.*

cêl -a, -o, odr. *cêli*, adj. cijel. *Jâ visîm cêl dën na oblöku i čëkam svâte. Cêlo vuñico.*

centimèter -tra m. centimetar, mjera za dužinu. *Îma dvâ centimètra.*

cêpäti *cêplem*, 3. mn. *cêplô* impf. cijepati, rasijecati. *Dřva cêpäti. Štô je bô cêpal?*

cêpcí *cêpcôy* m. mn. cijep, mlat, drvena naprava za mlaćenje žita i graha. *Îdem s cêpcí stôči grâha.*

cigarêtlin *cigarêtlna* m. cigareta. *Nigdâr mu čvâle nêso prâzne, navêk je cigarêtlin v zqbé.*

Ciglêna *Ciglenê* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilà sem na Ciglêni.*

cipel *cipëla*, N mn. *cipëli* m. cipela. *Övi cipëli sô dòbri, a òvi nêso.*

cipëla *cipelê* f. cipela

cipelîš -a m. cipela

cipøy *cipòva* m. pšenični kruh dugoljasta oblika. *Bômø cipòva dôbili. Bô cipøy čëkal na stôlu.*

cîrkva *cîrvê*, I jd. *cîrvom*, N mn. *cîrkte*, G mn. *cîrvî*, D mn. *cîrvâm*, L mn. *cîrvaj*, I mn. *cîrvâni* f. crkva. *Îde f cîrvø. F cîrkvi. Sâd kâk smø dôšli s cîrvê, prehôdilâ je med nâmi f kapëfici. Îde s cîrvê vùn. Vu զbédvëjox cîrvaj.*

cîrkvica *cîrkvicê* f. dem. od *cîrkva*, crkvica

coprìja *coprijë* f. vradžbina, čarolija, čaranje

crlempêrka *crlempérkê* f. slatkovodna riba crvenperka

crlêñ -a, -o adj. crven. *Pâk je i crlêñø զkôlø. Qnda sê je crlêni papêr zêl. Ovô je crlêñø զstâlø.*

cîn -a, -o adj. crn. *Ovô je cînø bîlø.*

cīnēti se *crnîm se* impf. crnjeti se. *Crnî se. Crnê se.*

cīy -a m. crv

cīvēk *crvëka*, G mn. *cīvëkôy* m. dem. od *cîy*, crvić

cûcek -cka m. pas. *Imâmq dvâ cûcka.*

cûgel -gla, N mn. *cûgli* m. uzda

cûkôr *cuköra / cuköra* m. šećer. *F cukörü se ovâla. Îde mâlo cuköra vñöter. Mâlo cuköra. S cukörom. Cukör je ôstal.*

cûrëti *curîm* impf. curiti. *Bô mi cûrëlo pô rôki.*

cvêt -a m. usp. *rûža*, cvijet. *Tê cvêtì. (Ti cvjetovi.)*

cvetâča *cvetačê* f. cvjetača

cveték / cvetek *cvetëka / cvetëka* m. dem. od *cvêt*, usp. *cvetôk*, cvjetić. *Îmam lêpe dvâ cvetëka na qblökù.*

cvetje -a n. zbir. od *cvêt*, cvijeće. *Îmam vîpo cvetja.*

Cvetnâ nedëla *Cvetnê nedëlê* f. Cvjetnica, Cvjetna nedjelja. *Gdâ je tô bîlo? – na Cvetnô nedëlo. Qt Cvetnê nedëlê dô Vuzma je vêliki tijëden.*

cvetôk -a m. dem. i hip. od *cvêt*, usp. *cvetek*, cvjetić. *Îmam cvetôka.*

cvrëti (se) *cvrêm (se)* impf. rastapati (se), topiti (se). *Cvrêm slanîq. Onô se cvrê.*

cvtjê -â n. zbir. pečena jaja. *Cvrtjê pëče.*

Č

čâmba *čâmbê* f. čaporak. *Da bâš dvê kôkôsi zakôlem, ni čâmbâ me ne zapâne. Qt sâmî sem čâmbî jûhq skûhâla, kâd nê niçësa drugôga bîlo, al' je bölša nëgo qt sâmë mrkefcê. Dô bôckê je čâmba.*

čâplja *čaplé* f. čaplja

čâs -a m. trenutak. *Velî da se tô zarâslö tê čâs. Tê čâs sem napravila. Islo mî je od rôkê, tê čâs sem napravila.*

čâsnâ *čâsnê* f. usp. *japatîca*, redovnica, časna sestra

čâša *čašê* f. čaša. *Š čašom.*

čâvel -vla, N mn. *čâvli* m. čavao

čavliček -čka m. dem. od *čâvel*, čavlić

čébrîca *čébricê* f. posuda u kojoj se čuva mast

čëča *čëčê* f. sestra, obično starija. *Nênam čëčq. Čëča, këj dëlaš? Žëna drûgi qbičnô čëča gôvôri, a pôgötôvô starëši. Š čëčâmi idem i jâ.*

čec̄ōka čečōkē f. dem. i hip. od *čečā*, sestrica

čehūla / čehūļa čehulē f. češanj. Žena čehuļa. Češnēkova čehuļa.

čejāna čejanē f. čehanje perja

čekāti čekam impf. čekati. *Tak smq čekali. Päk čeka dø godinē. Bô cipoy čekal na stôlu.*

čel̄iti čelim impf. 1. tresti plodove sa stabla. *Čeli sl̄ve. 2. izbijati zrnje, mlatiti, vršiti. Čelili smq žitò. Säd skombajnērajo sl̄amo, ondà je sâ smlèta, a negdà smq čelili žitò i imali smq ot slamē rîtka.*

čepēti čepim impf. čučati. *Ôn čepî.*

čera adv. jučer. *Čera dø trî vûre popoldân nêsem ni mislila da bôm išla kâm. Čerâ je bilo vrôče.*

čerēp -a m. crijepl

čerēšna čerēšnē, I mn. čerēšnâmi f. trešnja. *Ima pùno čerēšnî. Ìma čerēšnî.*

čerēvec -fca m.vrsta biljke. *Čeréfcza zbiļa ìma.*

čerēvø -a n. trbuh

česàlo -a n. česalo, naprava za češljanje stoke. *Imam jâ česàlo, al' je pâvøk zaprêgel.*

česâti (se) češem (se), 3. mn. češo (se) impf. češljati (se). *Češe dête. Jâ se češem. Bô se česala.*

češeļ -šla m. češalj

češlîček -čka m. dem. od češeļ, češljic

češnék češnëka, N mn. češnëki m. češnjak. *Imam dvê glâve češnëka. Ot češnëka.*

češnēkøy češnēkova, češnēkovø adj. češnjakov. *Češnēkova čehuļa.*

četîri num. četiri. *Š četirëmi kravâni.*

četîtek -tka m. četvrtak

četîti -a, -o num. četvrti. *Jos dvâdëset i četîtë so napravlëne. Nêsmo ni f četîtom râzrëdu imâli.*

četvôro num. četvero. *Četvôro dęcę ìma.*

čez prep. kroz. *Glêdi čez öbløk! Jâ se nalukâvam čez öbløk na pôt.*

čez adv. tijekom, u vrijeme. *Ces pùno lët. Ide čez lët. Tô se pùno pojë čez Böžic.*

čiček -čka m. usp. torice, čičak, biljka s bodljikavim izraslinama

čir -a m. čir na želucu. *Na želocu je čir, a ovô zvâna – tô so možoli.*

čistec čisteca m. neoplodeno jaje. *Čistec nê tak smîdel, a slaprček smrdî dök se*

- potere.** Ot čisteca nigdâr piščeta. Rânim trî pêfca, a sâmi čisteci.
- čist** -a, -o adj. čist. Tô je čista slâma, râvna. Ot čistê vodê.
- čitati** čitam, 3. mn. čitâjo impf. čitati. Znâ čitati.
- čizma** čizmê, I mn. čizmâmi f. čizma
- čkomjeti** čkomêm impf. šutjeti. Sâmø čkomî.
- členek** -nka, N mn. členki m. zglob na ruci i prstima. Bom te po členkê! Ot členka dô krâja pŕsta.
- čmela** čmêlê f. pčela. Rójê se čmêle.
- čöbe** čöb / čöbî f. mn. pej. usne. Ìma čöbe kâj bi pŕge na nâj súšil.
- čôn** -a m. čun. Čôn se ftâpla.
- čonič** čoniča m. dem. od čôn, čunić. Ìmag mâlðga čoniča.
- čovék / čovek** čovëka m. 1. čovjek, ljudsko biće. Dôk se čovék ne najê, n mre önda b ti j k. L po čovék sl ži. 2. muškarac. Èto t ga čovëka k n m. 3. muž, suprug. T ca qđ moj ga čovëka.
- čudotv rni** -a, -o adj. odr. čudotvorni. V  ste r kli k k se zn  da je čudotv rni k p?
- č pa** č p  f. čup. Is  so za č p  ml ka d lat.
- č ti** č jem / č jem impf. i pf. 1. čuti, osjetiti sluhom. M  č jem . M ji s  d bro  uj . Al' j  č jem. Čul  sem. Čut  je t . 2. osjetiti okusom. T  se č je k k je sl n .
- č v t ** č v tam, 3. mn. č v t jo impf. čuvati. J š sem j  r kla – t  č v t te.
- čv le** čv l  f. mn. pej. usne. Nigd r mu čv le n so pr zne, nav k je cigar tl n v z b .
- čval ti** čval im impf. pej. pušiti. Čv li d k kr v  ne za v li.
-  vr k ti**  vr ckam impf. cvrkutati, cvr cati. Ôn je  vr ckal, v kal...

D

- dal k ** adv. daleko. Ìde dal k .
- d lk ** adv. vrlo daleko. D lk  je t .
- dal ** adv. komp. od dal k  dalje. Qv  je jo  dal .
- D ma ** Dam sa m. top. ime predjela u blizini Molvi
- dan sn ** -a, -e adj. dana nji
- d ti** d m pf. dati. T  se ne d . D j t  n . (Daj to njoj.) V  d ste. N s m mu d la. D l je.

dē adv. usp. *gdē*, gdje, na kojem mjestu. *A dē sō bīle? Dē bi vē ščāvīja nāsli? Dē ste pōsejāli pšenīcō?*

dēbel *debēla*, *debēlo*, odr. m. N jd. *debēli*, f. DL jd. *debēli*, I jd. *debēlōm*, m. ž. n. L mn. *debēlē*, I mn. *debēlēmi* adj. debeo. *Z debēlōm dēkōm. Na debēlē blazināj. Tī si debēlēši. Ôy je još debēlēši.*

dēčec *dēčēca* m. dječak

dēčko -a, D mn. *dēčkōm* m. mladić. *Kaj čē ji takōy dēčko piščalīvi! Med dēčkī.*

dēda *dēdē* m. usp. *jäpek*, djed. *Dēdi sē je govorilō jäpek.*

dēka¹ *dēkē* f. dekagram, mjerna jedinica za težinu. *Četrdesetpēt dēka sàla. Dvē dēke, tāk ɔtpriłikē.*

dēka² *dēkē*, N mn. *dēke*, G mn. *dēkī*, D mn. *dēkām* f. pokrivač, deka. *Îmam sàmō jědno debēlo dēkō. Z dvēmi dēbēlēmi dekāmi. Na jēni dēki. Na dēkāj.*

dēkla *dēklē* f. djevojka. *A nēgda dōk sō bīle vēlikē dēkle, dēčki, tō je bīlō kōlō pri cîrkvi.*

dēklīčka *dēklīčkē* f. djevojčica

dēklīna kīta *dēklinē kitē* f. gladiola, ukrasna biljka

dēlāti *dēlam*, 1. mn. *dēlāmo*, 3. mn. *dēlājo* impf. raditi. *Âkō se bō dēlālo.*

dēlo -a n. djelo, rad, posao. *Nâj se nalukāvāti, idī za dēlom!*

Dēlic *Dēlica* m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Îdem na Dēlic.*

dēn *dnēva*, N mn. *dnēvi* m. dan. *I tâ me bō sēčāla na prešesnē dnēve.*

dân -a m. dan. *Pär dânā*

dēnes adv. danas a) u ovom danu. *Dēnes je lēpo vrēme. b) u današnje vrijeme.*

Dēnes se tō više nēde. Dēnes idō sàmō mālo dēca.

dēnēšni -a, -e adj. današnji

dēset num. deset. *Z desetēni.*

dēska *dēskē*, DL jd. *dēski*, I jd. *dēskōm*, N mn. *dēske*, G mn. *dēskī*, L mn. *dēskāj*, I mn. *dēskāmi* f. daska. *Z dēskōm sem zagrādil prēlo.*

dēščīca *dēščicē* f. dem. od *dēska*, daščica

dēte *dētēta*, N mn. *dēca* n. dijete. *Nēma dētēta. Dēca z dēcōm idō.*

dētel *dētēla* m. djetao. *Zlēgli sō se dētēli. Deteli sō se vēč zlēgli. Jâ sem zvadila dvâ dētēla štorgē.*

dētēla *dētēlē*, A jd. *dētēlō* f. djetelina. *Nēmška dētēla.*

dēti *dēnem*, 3. mn. *dēnō*, impt. 2. jd. *dēni* pf. staviti. *Da sō dēli bīlō kēj jâ nē bi znāla, kād ne vîdim. Dēnem mlēka. Dēnem jàjce. Kâk dēnem tāk i jē.*

devedesēt num. devedeset

dēvet num. devet

dēžž *dēžža* m. kiša. *Idē dēžž.*

dīgāni -a, -o adj. odr. koji je od dizanoga tijesta. *Tō je od dīganōga tēsta. Tō je za dīgānō kōkružnāčō.* U sv. *dīgāni kolāč* kolač od dizanoga tijesta (s orasima, makom, pekmezom i sl.); orehnjača; makovnjača

dlāka *dlakē* f. dlaka

dnō *dnā* n. dno. *Na dnū.*

dōba -a n. doba. *Dōslō je mōdērnō dōba, vīše tōga nēma.*

dōber -bra, -brō adj. dobar. *Jōš je bōlši. Oni sō mi bōlši.*

dōbiti *dōbīm* pf. dobiti. *Nēsmō račūnāli kułikō nōvēc bōmō dōbili.*

dōbro adv. dobro. *Dōbro dēlaj! Ōni znadō dōbrō plūti.*

dōčekāti *dōčēkam* pf. dočekati. *Otišēl je z mōjēm biciklinōm v dučān i nigdār ga dōčekāti.*

dōg -a, -o adj. dug. *Tō sō tikvīce, dōge, tēnke za jēsti. Z dōgēmi rōkāvi. Ôn je dōkši.*

dōgāček -čka, -čkō adj. dugačak. *Îma rōge dōgāčke. Tō je bīla pēsma dōgāčka. Dōgāčki pōt.*

dōgō adv. dugo. *Ô kōm stē se tāk dōgō spōmīnāle?*

dōgoditī se 3. jd. *dōgodī* se pf. dogoditi se. *A dōgodilō sē je na zāgōvōri kōjekākva uslišānia. Idēmō glēdet kēj se je tō kōmu dōgodilō. Dōgodī se sākak.*

dōhāžāti *dōhāžam*, 3. mn. *dōhāžājō* impf. dolaziti. *Sāki tijēden dōhāža.*

dōjiti *dōjdēm / dōjem*, 3. mn. *dōjdō / dōjō*, impt. 2. jd. *dōjdi*, 2. mn. *dōjdēte* pf. doći. *Dōk dōjdēte, dōnesēte, dōk dōjēmō pripravēte! Začās dōjde. Tāki dōje zīma. Znadō mōje dōjti. Dōslī sō. Dōjem dō šēst. Bō dōšla.*

dōk konj. 1. dok. *Zēmi dōk si tū.* 2. kad, kada. *Dōjdi dōk òčes.*

dōkāzāti *dōkāžem* pf. dokazati. *Dōkāzanō je.*

dōkše adv. komp. *dōgō*, duže. *Tō je na dōkše.*

dōl adv. u sv. *na dōl* prema dolje. *Idō na dōl.*

dōlazīti *dōlāzim* impf. dolaziti

dōli adv. dolje. *Glēdi dōli!*

dōlnač adv. usp. *dōlneč*, dotada. *Tāk sō i drūgi dōlnač qtišli f kapēlīcō. Dōlnač bōš viđla.*

dōlneč adv. usp. *dōlnač*, dotada. *Vēč je dōlneč imāla falīčnō rōkō.*

dōlní -a, -e adj. donji. *Na dōlnī strāni.*

dòma adv. doma, kod kuće, u kući. *Sâm je dòma. Vékšinòm sem dòma.*

dòmâ adv. doma, prema domu, kući, prema kući. *Jâ sem dòšla dòmâ. Sakòji se žurî dòmâ.*

dòmâči -a, -e adj. domaći. *Tô je dòmâča izràda. Tô nêje dòmâče.*

dònèkle adv. donekle, do neke mjere. *Sàd bi dònèkle mögli.*

dònèsti / dònèsti *dònèsem / dònèsem* pf. donijeti. *Dònèsi dûry! Dònèsi mi tô!*

Dònèsi vòdê! Dònèsem jâ. Dònèse mi za pêč nalágàti. F církvø dònèso, pâk dènô na vêliki oltâr.

dòpelâti *dòpelâm* pf. dovesti. *Takvë je fûrke dòpelâl, sàmo štò je bô raspilil i rascêpal! Na sanâj smo dòpelâli. Óva sâna dòpelâlj!*

dòpìjâti *dòpìjam* impf. dopijati

dòsankâti *dòsankem* pf. dosanjkatи, dovući sanjkajući

dòspèti / dòspèti *dòspêm* pf. 1. dospjeti, doći na vrijeme. *Môram dòspèti. 2. snaći, dogoditi se što loše. Nékaj mî je dòspèlo.*

dostâti *dostojim* pf. dostajati, doteći, biti dovoljno. *Kaj mî je dòstâlo.*

dòsti adv. dosta a) dovoljno. *Mâlo više pâk bô dòsti. b) prilično. Kôkôš je dòsti pamètna.*

dòtmâr adv. puno, u velikoj količini. *Dòtmâr më je natrucâla.*

dòže adv. komp. od *dògø*, duže. *Dòže dvâ tijèna.*

drâč -a m. drač, korov. *Glêdi kâj boš sèkla sàmo drâča, kâj nê boš posèkâla kôkrûzo!*

drâpâti *drâpjem / drâplem*, 3. mn. *drâpjô / drâplô* impf. grepsti. *Drâpjô na vîtu. Bi môrâla nôfte opsèči kâj nê bi mögra drâpâti po gredici.*

drebñöti *drèbneš* pf. dirnuti. *Em te nêsem ni drèbno!*

drêfce -a n. dem. od *drêvø*, drvce. *Drêfce itvâlno.*

drêvèni -a, -o adj. odr. drveni. *Tô je drêvèna klêt.*

drêv   -a n. zbir. od *drêvø*, drveće. *Nasî so mâcki nafc  ni po drêv  u puz  ati.*

drêvø -a n. drvo a) stablo. *Drêvø ìma škrâk  . Zrušî se drêvø. b) drveni predmet. Igla s   je d  la vu drêvø j  dnø.*

drkâti *d  cem* impf. skitati, hodati. *D  ce po s  lu.*

dr  ben -bna, -bnø adj. droban, sitan. *Tê je još dr  bn  ši. Dr  bni n  fcî.*

dr  g -a m. dugo tanko drvo, drug, motka

droptîne -a n. zbir. mrvice

droži  ek -  ka m. dem. od *dr  g*, mali drug, motka

dr  g adj. u sv. *dr  g p  t* drugi, sljedeći put. *Dok dr  g p  t d  jete, b  te d   kr  ja.*

drùgda adv. u drugo doba, drugda. *Nègda drùgda.*

drùgi -a, -o num. drugi. *Drugê vèlacê. A ɔvô se drùgo ɔmësi.*

drùštvò -a n. obitelj, družina. *Drùštva je bìlo pø dvanàjst – petnàjst pri hìži.*

dřva dřy n. mn. drva. *Némam dòsta dřy. Drvà mi sàžájo nè bòm se imàla š čém grëti. Jâ se gréjem na dřva. Jâ se gréjem z dřvè.*

drvàrnìca drvàrnice f. drvarnica. *Na kraju je drvàrnìca gdë dřva stojë.*

drvèni -a, -o adj. odr. drveni. *Drvèni plòt.*

drvocèp drvocèpa m. drvocjep, mjesto gdje se cijepaju i pile drva. *Ìdi donësi dřva, tám sò na drvocèpu!*

držàle -a n. držak, ručica, držalo. *Držàle na mótki. Držàla ɔt sèkirì. Ìma râvno držàle.*

držati (se) držim (se), 3. mn. držë (se) impf. 1. držati (se), uhvatiti (se) rukom.

Drži rañicò v ròkaj. Držim ɔlòfkò. Onì se držë za ròke. 2. oslanjati se na što. Sì se držë za nàpis.

dučàn -a m. trgovina. *Otišl je z mojèm biciklinòm v dučàn i nigdár ga dòčekàti.*

dùha duhë f. vonj. *Imalì sò dùhò pø nèčem.*

duhàan -a m. duhan. *Ostàl sem bez duhàana.*

dulèncìja dulèncijë f. 1. odliče, medalja. *Bòs dobila dulèncijò. 2. privjesak.*

Cùcek ìma dulèncijò na vràtu. 3. donji dio kriješte. Onò pòd vràtom – tò sò dulèncijë.

dulèncijìca dulèncijicë f. dem. od dulèncija. *Ìma lèpo dulèncijicò na lâncëku.*

dùna dunë f. pokrivač od perja, dunja. *Idèmò z dunë slâčit nàvlàkò. Z dunòm. Pòd dunòm. Dùnia s pèrjem gòskinèm.*

duplèr -a m. svijeća, svjetiljka. *Ìdem duplèra vužgàti.*

dûša dûsë f. duša

dvâ dvë num. dva. *Na dvëjòy kòlcë. Ìmam na dvëjòy noftë tòčke. Z dvëmi kravàmi. Qd dvëjo žen.*

dvajspët num. dvadeset i pet

dvâjst num. dvadeset

dvanàjst num. dvanaest. *Ob dvanàjst prìma pòsla. Qnda së je pø dvanàjst sastàvìlìlo.*

dvèstò num. dvjesto

dvòr -a m. dvorište. *Pùn dvòr kòkoshëv. Tak vàm je tò vu dvòru, ne smëš nìšt qstavìti.*

dvorìti dvòrim impf. posluživati, dvoriti

3

žōltica žōlticē f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Idem v žōlticq.*

žōn -a m. potplat. *Nēma cēli tē žōn.*

žuržēvec -fca m. top. ime mjesta u Podravini, Đurđevac

žuržēvə -a n. blagdan sv. Jurja (23. 4.)

E

èto excl. eto

Eurōpa Eurōpē f. Europa

èvo excl. evo

F

f prep. usp. *v, vu, u.* *Tō je f kapēlci mēša.*

fāla fālē f. hvala. *Dōsel sēm vam rēči fāla. Fāla lēpa velī, dōk kōmu za pōklon dām.*

fāldīca fāldicē f. nabor na odjeći

fālēti fālīm impf. nedostajati. *Centimēter mi nēje fālēl kēj bi bīla zakopāna. Tō bi jākō pūnō fālēlo. Faļi mi. Lānī sō fālēle.*

fālīcen -čna, -čnō adj. koji ima nedostatak

fālīti fālīm impf. hvaliti. *Fāli mōje kōlāče.*

famēlīja famēlijē f. usp. famēlīja, rodbina. *Dōje famēlīja kojā je dāle.*

famēlīja famēlijē f. usp. famēlīja, rodbina

fārba fārbē f. boja. *F cīni fārbi.*

fāšēnki fāšenkōy m. mn. 1. poklade. U sv. *itī pō fāšēnki ići u poklade. Qondā sō isle pō fāšēnki. Iслà sem pō fāšēnki.* 2. krabulje. *Idō fāšēnki. Bilī sō fāšēnki pri nām. Bes fāšenkōy.*

fašēnek -nka m. pokladni utorak. *Za fašēnek. Dōk je fašēnek prēšel.*

fazān -a m. fazan. *Fazān letī.*

fēla fēlē f. vrsta. *Kulikō fēlī ìma pōrūba?*

fijolīce fijolīc f. mn. ljubice. *Ìmam pūnō lēpī mačahīc i fijolīc, tulipānōy, sakakvī. Ìmam i fijolīce.*

fīn -a, -o adj. 1. otmjen, uglađen. *Fīna gospoža.* 2. gladak, nježan. *Fīno plātnō.*

3. dobar, ukusan. *Al' je jâkq fîni krûh qf tòga.* 4. koji je od dobrog materijala. *Nê bîlq fînî kôlâcçoy.*

flâjbaz *flâjbâza* m. olovka

flâša *flašë* f. boca

fôrma *fôrmë* f. oblik. *Tô je na tô fôrmq napravljenq.*

frâj indekl. slobodan, bez obveza. *Sàmq kâj so žëne bîle frâj.*

frîcen -čna, -čno adj. živahan, okretan. *Frčnâ je.*

frîški -a, -o adj. svjež, nov

frizidér -a m. hladnjak. *Dènemq vu frizidér.*

frôstukeł -kla m. doručak

fîtun *fîtuna* m. pregača. *Mî beremq vu fîtûne.*

frtûnec -nca m. dem. od *fîtun*, pregačica

fsësti *fsëñem* pf. osušiti se, uvenuti, usahnuti. *Tô je fsëlo.*

ftâplati se *ftâplâ* se impf. utapati se. *Ftâplâ se.*

ftic -a, DL jd. *fticu*, G mn. *fticqy*, D mn. *fticqm*, LI mn. *fticé* m. usp. *tîc*, ptica. *Sâmì so fticî döšli i pojeli gorîce. Fticom je namoklo pérje.*

ftonoti *ftonem* pf. utonuti, propasti u što. *Cêla zëmla mi je ftonola v Drâvq.*
Ftonolje.

ftońavati *ftońâvam* impf. tonuti, propadati u što. *Tô je ftońavâlq vnôter.*

ftopitì se *ftopim* se pf. utopiti se. *Ftopil së je.*

ftîči *ftîgnem* pf. slomiti. *Ftîgla sì je rôkq.*

fûrek -rka m. debelo, kratko i oblo drvo. *Takvë je fûrke dopèlal, sâmo štô je bô rasplil i rascêpal!!*

G

gâče *gâč* f. mn. gače. *Îde f krâtkê gačaj.*

Gajic -a m. top. ime predjela u blizini Molvi

gamilica *gamilicë*, N mn. *gamilice* f. kamilica, ljekovita biljka. *Tû sem pâk nabrâla gamilic.*

gânek -nka m. hodnik. *Tô je gânek.*

gârvana *gârvâna*, N mn. *gârvâni* m. gavran

gâzda *gazdë* m. gospodar, domaćin. *Nêşq neköji gâzdi dâli klâti svîne q Bôžiçu.*

gdagödi adv. kadgod, koji put, katkad. *Gdagödi döje.*

gdē adv. usp. *dē*, 1. gdje, na kojem mjestu. *Gdē sō? Na kraju je drvārnica gdē d'rva stoję. Ondà je gûvnō gdē stoję kôla. Gdē bôde kój pastir?* 2. da; kako. *Pùnq i'ma tóga gdē se je svét zagovòril.*

gêrma *gêrmē* f. kvasac

glâden -*dna*, -*dnq* adj. gladan. *Jësi glâden? Znâmq da je glâden.*

glasâti *glasam* impf. glasovati, glasati, davati glas na izborima. *El' si i'sla glâsat?*

glasnê adv. komp. od. *glâsnq*, glasnije. *Glasnê rëči, ne cùjem te dòbrq!*

glasník -*a* m. časopis, glasnik. *Îmam jâ prëkq stô lêt starî glasnîkoy.*

glâsnq adv. glasno. *Rëči glâsnq!*

glâva *glâvê*, I jd. *glâvôm*, N mn. *glâve*, G mn. *glâvî*, D mn. *glâvâm*, L mn. *glâvâj*, I mn. *glâvâmi*, f. glava a) dio tijela. *Dëni na glâvq. Tô je na glâvi. Sô se lüpüli z glâvâmi kâk je püklo. Glâvâ me bołi.* b) dio stroja. *Glâvâ je bîla strgâna.*

glavîce *glavîc* f. mn. biljne sjemenke obla oblika

glavîčka *glavîčkê* f. dem. od *glâva*, glavica

glâzba *glazbê* f. glazba. *Bilâ je glâzba svatqvska.*

glêdëti *glêdîm*, sup. *glêdet / glêdet / glêt*, impt. 2. jd. *glêdi* impf. gledati. *I ajd idô glêdet sâda. Nêsq za glêdëti kâk sô odatare. Îde k matëri glêdet. Îde glêt. Këj nê bo za glêdëti. Glêdi tâm!*

gleženj -*žna*, N mn. *gležni* m. gležanj. *El' boš gležne namâkal kaj tî se ne rasušê?!*

glîsta *glîstê* f. glista

glîva *glivê*, G mn. *glivî* / *glîy* f. gljiva

glopblîna *glopblînê* f. dubina

glöbök *glöbôka*, *glöbôkô* adj. dubok. *Vodâ je globôka. Tâm je još glöpsa. Ôy je glöpsi. Kanâl je plitvi, a tâm je dâle glöbök. Na globôkom kanâlu. Globôki kanâl.*

glög -*a* m. glog, grmolika biljka

gnêzdo *gnêzdê*, G mn. *gnêzdî* f. gnijezdo. *Ovâ gnêzda. Pùna gnêzda jajec. Napravilâ je gnêzdo.*

gôdîna *gôdinê* f. godina. *Dô prôslê gôdinê.*

gôdîšne adv. godišnje, u godini. *Slavîmô trî pôt gôdîšne tô prôščêne.*

gôdovnâča *gôdovnâčê* f. imenjakinja

gôdovnâk -*a* m. imenjak

Gôla *Gôlê* f. top. ime mjesta u Podravini, Gola. *Otköt ste vi? - Z Gôlê.*

gòlòb *golòba*, N mn. *golòbi* m. golub. *Gòlòb i golòbìca.*

gòlòbìca *golòbicē*, N mn. *golòbìce* f. golubica. *Gòlòb i golòbìca.*

gòmb -a m. puce, gumb. *Nè zna ni gòmba prisùti, ni lùknìcō napravìti, a išlā bi v zàmøž?!* *Tô je bìl gòmb dø gòmba.*

gombâr -a, N mn. *gombâri* m. bumbar

gòmbič *gombìča* m. dem. od *gòmb*, putašce, gumbić

góre adv. gore, na mjestu koje je iznad drugoga mjesta. *Vôz sêna i góre zřt.*

gòri adv. gore, prema gore. *Nèdi još góri.*

gorìce *goric* D mn. *goricâm*, L mn. *goricâj*, I mn. *goricâni* f. mn. vinograd. *Tô je blízu goric.* *Ájde vêzat gorice!*

goričár -a m. vinogradar, onaj koji obrađuje vinograd. *Tô so goricâri pri kléti gûlili.*

Górna Šúma *Górnié Šumé* f. top. ime mjesta u Podravini, Gornja Šuma. *V Górnii Šumi.*

górní -a, -e adj. gornji. *Tô je z nèkojî sél górnî.*

górs̄i adj. komp. od *zlòčest*, gori. *Tê je górs̄i.*

gôsâk -a m. gusak

gôse *gôsëta* n. gušće

gôseníca *gôsenicê* f. gusjenica

gôsîlnâk *gôsîlnâka* m. gusinjak, nastamba za guske

gôska *gôskê* f. guska. *Za Bôžič së je gôska pëkla, rëbra svinskâ i kôbasîca.*

gôskin *gôskîna*, *gôskînô* adj. guskin. *Z gôskinôga pêrja.*

gôst -a m. gost, posjetitelj, uzvanik. *Íمام gôsta.*

gôst -a, -o adj. gust. *Gôstâ je jûha.*

gôsto adv. često. *Gôsto døhâža.*

gôščilca *gôščicê* f. dem. od *gôska*, guščica

gôščič *gôščicâ*, N mn. *gôščici* m. usp. *gôse*, gušče. *Z gôskôm so bili gôščiči.*

gôvèdinâ *gôvèdinê* f. govedina

gôvorânc̄ija *gôvorâncijê* f. govorancija, dug i dosadan govor. *Ondâ so bïle gôvorânc̄je.*

gôvoriti *gôvòrim* impf. govoriti. *Täk so gôvorili.*

grâ *grâ* m. usp. *grâh*, *grâj*, *grah*. *Jeł ìmaš kâj grâ?* *A bômo dâli i nèkej grâ*

grâh -a m. usp. *grâ*, *grâj*, *grah*. *Jeł ìmaš još grâha?* *Íma grâha.*

grâj *grâja* m. usp. *grâ*, *grâh*, *grah*. *Nabräli smø grâja.*

grâna *grânē* f. grana, dio krošnje drveta. *Odrëži grâne!*

grančica *grancīcē* f. dem. od *grâna*, grančica. *Grančica bôra.*

grańe -â n. zbir. od *grâna*, granje

grâšek -ška m. grašak, biljka mahunarka. *Išlå sem po grâška.*

Gŕbeš *Grbëša* m. top. ime predjela u blizini Molvi

grében *grébëna* m. greben, oruđe za grebenanje, pročešljavanje lanenoga i konopljinoga vlakna.

gredîca *gredicē* f. gredica, lijeha. *Gredicq lüka pøasadim.*

gréhôta *grêhôtē* f. grijeh

grëti (se) *grêjem (se)* impf. grijati (se) a) isijavati toplinu. *Sônce je grêlo.* b) izlagati se toplini. *Drvâ mi sâžâjo, nê bôm se imâla š čêm grëti. Jâ se grêjem na d'rva.* *Ôn se grêje.*

grîva *grivê* f. griva

grlîca *grlicê* f. grlica

grløyvâča *grloyvačê* f. rupa u tlu. *Baš sò ji prâvø sêñokdôšo dâli, gdê sô sâme grløyvâče.* *Grløyvâče ili štòrge.*

g rm -a, N mn. *g mi* m. grm

g mle -a n. zbir. od *g rm*, grmlje. *Sâmø g mle.*

gr b le -a m. groblje. *Idem na gr b le.*

gr z d -a m. grozd

gr zd ce *gr zd ča* n. zbir. 1. dem. od *gr zdje*. 2. groždice

gr zdje -a n. zbir. od *gr zd*, grožde. *Ber  gr zdje.*

g  l ti *g  lim* impf. guliti. *T  s gori  ri pri kl ti g  li.*

g  n  -a m. pokrivač, prostirač načinjen od krpa

gur vi -a, - , m. n. G jd. *gur v  ga*, L jd. *gur v  m*, I jd. *gur v  m*, f. G jd. *gur v   *,

A jd. *gur v  *, L jd. *gur vi*, I jd. *gur v  m*, m., f., n. G mn. *gur v  *, D mn.

gur v  m, L mn. *gur v   *, I mn. *gur v  mi* adj. odr. mršav. *Na gur vi kr vi*

s ma dl ka sp ci . * de z gur v  mi k ni na p jac.* * ma s est gur v   kr v.* * y je gur v   .*

gu   ar *gu    ra* m. gušter

g  vn  -a n. gumno, mjesto uz sjenik gdje se spremaju oru da, kola i sl., a prije se je mlatilo i vr ilo  ito. *Ond je g  vn , gd  stoj  k la.*

H

hajdīna *hajdīnē* f. heljda, biljka žitarica

halāt -a m. oruđe. *Idem nametati halata f pričarmić.*

hām -a, N mn. *hāmi* m. ham, konjska zaprežna oprema

hambār -a m. žitnica, gospodarska zgrada u koju se sprema žito. *Hambāri so bili. Bìl je f hambāru.*

hegède *hegēd / hegedi* f. mn. violina. *Bes hegedi nēma plēsa. Petōre hegēde.*

Hēla *Hele* f. top. ime predjela u blizini Molvi

Herāra *Herārē* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Töt se ide f Herārō.*

hīga *hīgē* f. dio zaprežnih kola

Hinzūla *Hinzulē* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Išli smo f Hinzūlo. Dōšli smo s Hinzulē. Kopači smo f Hinzuli.*

hitīti *hitim* pf. baciti. *Žā sem tōga trčka hitila.*

hitvālen -lna, -lno adj. slab, iscrpljen. *Hitválna je kāj nē za glēdēti.*

hīža / hīža *hīžē / hīžē* f. 1. kuća. *Bil e blagosløy hīži. Bìl je pri hīži. 2. soba. Tō je pŕva hīža. Pŕva hīža od dvôra. F pŕvi hīži spí.*

hīžička *hīžičkē* f. dem. od *hīža*, 1. kućica. 2. sobica. *Tō je tā hīžička.*

hōdāti *hōdam* impf. hodati, ići. *Mî smo hōdāle.*

hōdīti / hōdīti / hōdīti *hōdim / hōdim* impf. hodati, koračati. *Nēje hōdila.*

hōtāva *hōtavē* f. otava, trava druge košnje

hřček -čka m. hrčak

hřža *hržē* f. hrđa

Hržavīca *Hržavicē* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Išla sem na Hržavīco. Dōšli smo s Hržavicē. Kopači smo na Hržavīci.*

hřg -a m. posuda izradena od okrugle tikve kojom se grabi tekućina. *Hřg je za grabiti vînq. Hřg je s tēnšom ručkōm.*

hřnec -nca m. rilo. *Íma hřnca. Sákam svojēga hřnca fièkne.*

hrzāti *hržem / hržem* impf. hrzati. *Kón hřze. Kòn hřze.*

hřž / hřž -i raž. *Hřž je drùgač gôsta, măsna...*

hrženī -a, -o adj. raženi. *Věli íma hrženoga krüha. Hrženoga krüha jêmō.*

hutvājda *hutvājdē* f. zajednički pašnjak. *Ni lęsē ni vrât, kę na hutvājdi.*

I

īgla *iglē* f. igla. *Igla sę je dëla vu drêvə jëdnəo. Dëj mi napëlaj tō īglo, jā ne vîdim!*

igrati se *igräm se*, 3. mn. *igrajo* se impf. igrati se

imati *imam* impf. imati, posjedovati. *Imam hìžo.*

ime *imëna*, N mn. *imëna*, G mn. *imën* n. ime. *İma pùnq tê imën mekotñ. (Ima puno tih imena njiva.)*

isti -a, -o adj. isti

itak adv. ipak. *Sàt so lûdi itak veruvâli.*

iti *idem*, 3. mn. *idô* impf. ići, kretati se. *Idô s traktörê. Pùnq ïde svêta. Sàmø nêde za Vuzmëni pöndëlek ni Trojâčki nëgo za Vêlîkø mëšo. Nëdëte nîkej! Nëdem. Nëdëmø. Nëdô ni òni.*

itvâlen -lna, -lnø adj. slab, kržljav

Ívâne -a n. blagdan sv. Ivana Krstitelja (24. 6.)

ivîk -a m. ivovo grmlje, ivik

iznad prep. iznad. *Tô je pârma iznad štalê gdê je mârva.*

J

jâ mëne pron. ja. *K mëni ïde. ïde z mënöm. ïde pô me.*

jabočeca *jabočecê* f. dem. od *jabôka*, jabučica. *Tâ mâla jabočeca.*

jabôka *jabokê* f. jabuka

Jabučata *Jabučatê* f. top. ime mjesta na Bilogori, Jabučata

jâčmen *jačmëna* m. ječam. *Posëjal sem jačmëna.*

jâfkatî *jâfçem* impf. jaukati. *Kâj jâfçes?*

jâglac *aglaca*, N mn. *aglaci* m. jaglac

jagôda *jagodê* f. jagoda

jâjce *jajcëta*, N mn. *jâjca*, G mn. *jâjec / jâjcî*, D mn. *jâjcom* n. jaje. *Bom dönensla jâjce. Tê je kôlâč sâmëmi jâjci. Vû tõm jajcëtu. Selâje na jëno jâjce. ïde dvajspët dëka orêjøy, dvâjst dëka cukòra i sëdem jâjec vnôter. Dvë jâjce.*

jajcëce -a n. dem. od *jajce*, jajašce

jâk *jâkâ, jâkô* adj. jak. *Tî si jâkši. Ôn je nâjjâksî.*

jâkø adv. jako, veoma. *Tû jâkø pùnq döläzi svêta. Tô je jâkø skôpø. Jâ sem imâla jâkø vôlø čitâti. Brëše jâkø.*

Jaküple -a n. blagdan sv. Jakova (25. 7.)

Jalševle -a n. zbir. top. ime predjela u blizini Molvi

jälža *jälžē* f. pelargonije, geranije, ukrasno bilje. *Zmed jälži.*

jäma *jamē* f. jama, rupa u zemlji. *Napravili so jämq.*

Jantūnövo -a n. usp. *Antūnövø*, blagdan sv. Antuna Padovanskoga (13. 6.)

japatéka *japatékē* f. ljekarna

japatíca *japaticē* f. usp. časna, redovnica, časna sestra. *Tô je prije bilo – japatice.*

japek *japëka* m. usp. *dëda*, djed. *Sî smø imäli japëka. Japëk je bïl dëda. Jäpek i mäjkïca.*

jarec -rca m. l. ovan, mužjak ovce. *Îma i járca. Järec öče napädäti.* 2. jarac, mužjak koze. *I ot kozë je járec.*

jarek -rka m. jarak. *Vjärkù je bïlo.*

jarem -rma m. jaram. *Kravë so imäle járma za vôžníq.*

järmen *jarmëna* m. jarmen, biljka

Jesenövec -fca m. top. ime šume u blizini Molvi. *Šumä se zòve Jesenövec.*

jäslïce *jäslïc / jäslïcî* f. mn. dem. jaslice. *Tô so jäslïce.*

jästreß *jästrëba* m. jastreb. *Dvâ jästrëba. Vidël sem prävõga jästrëba.*

jašiti *jäsim* impf. jahati

jäzvëc *jäzvëca* m. jazavac. *Jäzvëci imäqo jämq.*

jeden *jëdna, jëdnø* num. usp. *jën, jedan.* *Na jëdnøm kôlcu. Z jednøm.*

jedenäjst num. jedanaest. *Qd jedenäjst vûr.*

jednoståvno adv. jednostavno. *Jednoståvnø so kîpa zakopàli v zêmlø i qtišli v rât.*

jëdva adv. jedva, teško. *Jëdva idem. Tô so bïle snovâče, vitlénke, kôlqvrâti, klopçenïce, brðø, mičalnïce... mâ, velim, îma tôga kâj bi jëdva nabroñiti mòči.*

jëlo -a n. jelo. *Fînø jëlo.*

jempôt adv. jedanput, jednom. *Navëk so štële vûjti i vûjti, dök jempôt nêso vûšle.*

jën *jëna, jënø* num. usp. *jëden, jedan.* *Jën cövek i jëna zëna. Islà sem qd mëşë z jenøm zénøm pak mi së je sëga nalajâla. Na jënom mëstu.*

Jendrotïna *Jendrotinê* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Islà sem v Jendrotïno.*

jësen *jesëni* f. jesen

jěsti *jěm*, sup. *jěst* impf. jesti. *Iděmo jěst. Mōrāmo jěsti. Bāš sād jěmo. Idem jěst. Jěčte i vî!*

jezik jezika m. jezik a) dio tijela smješten u ustima. b) sustav glasova i pravila za sporazumijevanje ljudi. *Tô je v drugê jezikê.*

jögeń -gňa m. organj, vatra. *Děj pōděžgi tô slāmo i naprāvi jōgňa!*

jój excl. joj. *Jój, jědna mūka, mūka jědna!*

jökēce -a n. dem. od *jökø*, okašće

jökø -a N mn. f. *jöči*, G mn. *jöči* n. oko. *Tā mū je slīka pred jöči.*

jösa jöse f. osa. *Bilë so jöse tām.*

jöš adv. još. *Nēma čověka jöš. Nēmà ga jöš. Tê je jöš dřobněši. Tî si jöš měnši.*

jotec jöca m. otac

jūha jūhê f. juha. *Jūhö nēsam kuhala děnes. Ostāne za tańer jūhê.*

K

kâ pron. usp. *käj / kâj, kěj, kě*, što. *Kâ si rěkel?*

käča kačē f. zmija. *Opažil je käčo. Kadà bi käča išla.*

kâda adv. kao da. *Kadà bi käča išla.*

kaděti (se) kadim (se) impf. dimitti (se). *Nâj mi kaděti! Kadî se.*

kâj / kaj čësa, usp. *kâ, kěj, kě*, pron. što. *Ínam pedesêt bětey paprikê, jěl bô čësa nâ ni, jěl ničësa? Š čém spuňâva? Nâ čem spis? Ně znam vû čem. Ot česà je tô napravlěno? Š čém? Š čësa?*

kâk adv. 1. kako. *Kâk se tém velí? Sâd kâk smo dôšli s církvê, prehôdilâ je med nâmi f kapělici. 2. kao. Tâk je, věli, kâk je krömpér. Poprék je sîva kâk da slânöga kröpa ne popýje. Kâk kômâri kâj letê.*

kâk konj. kako. *Vîše nêma tôga kâk je bìlo. I Marija ìma tâk na lîcu kâk je z rògom mâlo qdrâpjena. Za Vuzěm so bili sakâkvi fini kôlâči, a za Trójâke bili so štrükli, dìgâni, z mâkem, z oréji, kâk je kô ìmal.*

kakøy / kâkøy pron. kakav. *Nâj se zamôsati, kakøy boš išel z měnom!? Kakvâ bi tô bila kâva?*

kâm adv. kamo. *Kâm ides? Kâm se kônétem štrânge kâpče.*

kanâl -a m. potok. *Tô sè je namakâlø pø kanâlu.*

kâp -i f. kap. *Kâp vodê.*

kapčiti kâpcim impf. kopčati. *Kâpcim røbâčo.*

kapêla kapélê f. kapela. *Tô je bila stâra kapêla.*

kapēlīca *kapēlicē*, I jd. *kapēlicōm* f. dem. od *kapēla*, kapelica. *Dosp̄li s̄o dō čudotvōrnē kapēlicē, tē pri grōbļu.*

kāša *kašē* f. kaša. *Kūham kāšo kōkrūzno.*

Katalēna *Katalēnē* f. blagdan sv. Katarine (25. 11.)

katalēnke *katalēnkī* f. mn. margarete, ukrasno cvijeće. *Īma katalēnkī sakakvī bōjī.*

katolīčki -a, -o adj. katolički

kāuč *kaūča* m. kauč. *Nē bīlō kaučōy.*

kāva *kāvē* f. kava. *Jēl boš pīla kāvō?*

kazēta *kazētē* f. kazeta, tonska vrpca. *Kazēte dōbīvam ɔt slēpī.*

kē pron. usp. *käj / kāj, kā, kēj*, što

kēj pron. usp. *käj / kāj, kā, kē, što*

kēks -a m. keks. *Ne rānīm je s kēksē.*

kēl -a m. kelj. *Kelā sem posadīla.*

kēsnē adv. komp. od *kēsnō*, kasnije. *Kōjo gōdīnō kēsnē.*

kičīca *kičicē* f. kist. *Napravila sē je jēna kičīca.*

kīla *kilē* f. kilogram. *Tō īde kīlo pūtra i kīlo mēlē.*

kīnčīti *kīnčīm* impf. ukrašavati, kititi. *Kīnči bōra.*

kīp -a m. kip, statua. *Ondā s̄o dēkle nōsile v nārōdni nōšni tōga kīpa vu vēlīko cīrkvō.*

kīpēti *kīpīm* impf. kipjeti. *Kīpī vōda.*

kīta *kitē*, N mn. *kīte* f. pletenica

kīte *kitī* f. mn. uskrsni kolač. *Mlājše žēne ni ne znadō kīte dēlāti. Kāj nē bō bes kitī. Napeklā sem kitī vīrpō. Kīte – tō je vuzmēni kōlāč. Kīte za Vūzem – tō je qbabvēzni kōlāč bīl. Tē kīte nōsim za Vūzem.*

klačnīk -a m. donji dio kolovrata koji se pritišće nogom. *Klačnīk je kāj se gāzi.*

klāda *kladē* f. klada

klānec -nca m. klanac. *Pō tōm klāncu bō dōšel.*

klāné -a n. klanje. *Svīnčē za klāné.*

klās -a m. klas. *S klāsōm. Klās pīškō klāsa. Tō s̄o klāsi.*

klāti *kōlēm*, 3. mn. *kōlō*, sup. *klāt* impf. 1. klati. *Kōlēmō pīščēnce. 2. napadati. Pēvec drugōga kōle.*

klātitī se *klātīm se* impf. skitati. *Klātī se kōt trēba i ne trēba.*

klēti *klēti* f. klijet, kućica u vinogradu. *Īde ɔkōlu klēti. Na klēti. F klēti.*

klēti *klēnem* impf. kleti, psovati. *Mî ne klēnēmō. Ôn klēne. Prèvec öče klēti.*

Klēl je. Sàmō klēnô, nîkej drûgo ni ne znadô.

klētu adv. dogodine, sljedeće godine. *Tō së je mōrâlō zêti këj je bîlō sëme za klētu.*

klîca *klicê* f. klica. *Nêma nikavý klicî. Na klicâj.*

klîn -a m. klin

klöp -i, N mn. *klöpi* f. klupa

kllopčêce -a n. dem. od *klöpkö*, klupčić

kllopčenîca *kllopčenicê* f. drvena kutija u kojoj stoje klupka ispredena konca pri izradi domaćega platna na tkalačkom stanu. *Tô sô bîle snovâče, vitlénke, klopvrâti, klopčenîce, bîdq, mičalnîce... mâ, velîm, ìma tôga kâj bi jëdva nabrojiti mòči.*

kllopčîca *kllopčicê*, N mn. *kllopčice* f. dem. od *klöp*, klupica. *Nâ ti kllopčici.*

klöpkö -a n. klupko. *Klöpkö vònê.*

klûč -a m. ključ. *Tû je klûč.*

klûn -a m. kljun

kluvâti *klujem* impf. kljuvati. *Pîščenci klûjô.*

kmîca *kmicê* f. tmina, tama, mrak

kñîga *kñigê* f. knjiga. *Tô së pîše f kñigâj.*

kobasîca *kobasicê* f. kobasica. *Kobasicö bi jëla?*

kobila *kobilê* f. 1. kobila, ženka konja. *Prêdi sô kòni bîli i kobile.* 2. drvena naprava na kojoj se tuče žito, obrađuje drvo i sl. *Dê dônesi kobûlo! Kobûla za gûltî kôle.*

kobilîca *kobilicê* f. skakavac

kocka *kockê* f. kocka

kockîca *kockicê* f. dem. od *kocka*, kockica

kôd adv. kuda. *Kôd ïdes pô blâtû?*

kodêla *kodêlê* f. kudjelja. *Prêde dëkla kodêlo.*

kój -a, -e pron. usp. *kójî*, koji

kójî -â, -ê pron. usp. *kój*, koji. *Gdê kójâ bîrka bôde?*

kôk -a kuk. *Kôk me bolî.*

kôkôl *kôkôla* m. kukolj

kökôs *kökôši*, DL jd. *kökôši*, I jd. *kökôsjôm*, G mn. *kökôš / kökôshy*, D mn. *kökôshêm*, LI mn. *kökôshê* f. kokoš. *Môram dâti kökôshêm jësti. Ìma pùnô*

tekotôt y na kôkôšê. Dvê kôkôši.

kôkôšîlnâk *kôkôšîlnâka* m. kokošinjac

kôkôšji -a, -e adj. kokošji. *Îma slûzi kôkôšjê.*

kôkôška *kôkôškê* f. dem. od *kôkôš*, kokica. *Îma pùnqo kôkôškî.*

kôkrûzni -a, -o adj. kukuruzni. *Bômqo kôkrûzno kôkrûzñâčo jêli. Kûham kâšo kôkrûzno.*

kôkrûzñâča *kôkrûzñâčê* f. usp. *zlêvânska*, zlijevanka, zlijevka, jednostavan ko-
lač od lijevana tijesta. *Tô je bêla kôkrûzñâča. Bômqo kôkrûzno kôkrûzñâčo jêli. Tô je za dîgânqo kôkrûzñâčo. Bâka, gdâ boš pëkla kôkrûzñâčo? El' si dëla bêlo mëlo za kôkrûzñâčo?*

kôla *kôl*, D mn. *kôlom*, LI mn. *kôli* n. mn. zaprežna kola. *Idô kôla ot cîrvê – pûna kôla prôšceniâroy i pret kapêlicom sô stâli. Ostalô je na kôli cêlo nôč. Isli smo na kôli. Isli smo s kôli. Kravê sô jêle s kôl.*

kôlâč -a, N mn. *kôlâči*, DL jd. *kôlâču*, G mn. *kôlâčey / kôlâčoy*, D mn. *kôlâčom*, LI mn. *kôlâči* m. kolač. Za *Vuzèm* sô bili sakâkvi fini *kôlâči*, a za *Trojâke* bili sô *štrûkli*, *dîgâni*, *z mäkom*, *z ørêji*, kâk je kô ìmal.

kôlec -lca, DL jd. *kôlcu*, I jd. *kôlcem*, G mn. *kôlcêy*, D mn. *kôlcem*, LI mn. *kôlcê* m. kolac. *Lupil jô je s kôlcem. Na jêdnom kôlcu.*

kôlênce -a n. dem. od *kôlêno*, koljence

kôlêno -a, N mn. *kôlêna* n. koljeno. *Bilô je pûnqo kôlêna na vřpi.*

kôlovôz *kôlovôza* m. kolovoz

kôlovrat *kôlovratâ* m. kolovrat, naprava za predenje. *Ôn je môral donêsti kôlovratâ i prêslîco kâj bòde štêlo bôle rôditi vlâknô – kônopple i lén. Tô se ònda na kôlovratu prêlo.*

kôle -a n. zbir. od *kôlec*, kolje. *Na kôle sem pustila šparglina. Na kôlu.*

kômadîč *kômadîča* m. dem. komadić, djelić. *Sâki dên kâj sô kômadîča zorâle.*

kômaj adv. jedva. *Kômaj sem môgel zgovoriti rêč.*

kômâr -a m. usp. *kômârec*, komarac. *Kâk kômâri kâj letê.*

kômârec -rca, N mn. *kômârci* m. usp. *kômâr*, komarac. *Îma kômârcov.*

kônec -nca m. konac

kônoppla *kônopplê*, N mn. *kônopple* f. konoplja. *Tô je ot kônopplê.*

kôń -a, I jd. *kôńom*, N mn. *kôńi*, G mn. *kônéy*, D mn. *kônéem*, LI mn. *kôni* m. konj. *Kâm se kônéem štrânge kâpće. Na dvâ kôńa. Dvâ pâra kônéy. Îde z gurâvëmi kôni na pijac.*

kôníč -a m. dem. od *kôń*, konjić

kopāna *kopańē* f. kopanja, dugačka i uska posuda za hranjenje domaćih životinja. *S kopańē jēđō.*

kopāti *kōpam / kōpam* impf. kopati. *Isłi sō kōpat. Tē je kōpal rūčnō.*

kopīna *kōpinē* f. kupina, grmolika bodljikava biljka

kopinik -a m. kupinjak, kupinovo grmlje

kopinikoy *kōpinikōva, kōpinikōvō* adj. koji se odnosi na kupinjak

kopīto -a, N mn. *kōpiṭa* n. kopito

Koprīvnīca *Kōprīvnīcē* f. top. ime grada, Koprivnica. *S Kōprīvnīcē. F Kōprīvnīci.*

kopūvāti / kōpūvāti *kōpūjem / kōpūjem* impf. kupovati. *Nemrō kōpūvāti.*

kōren *kōrēna* m. korijen. *Tōrmān īma glōbōkōga kōrēna, a šalāta mām ožgōr.*

kōrīce -a n. dem. od *kōrītō*, koritašce

kōristīti (se) *kōristīm (se)* impf. koristiti (se), rabiti (se). *Kōristīm ga. Ne kōristī se.*

kōrīto -a n. korito. *Kōrīta za svīne parīti.*

kōrizma *kōrizmē* f. korizma, vrijeme posta četrdeset dana prije Uskrsa. *Dōk je dōšla kōrizma, qonda sē je sē sūžje qribālō s pepēlōm.*

kōrnōvīna *kōrnōvinē* f. grmolika bodljikava biljka: *Īma i kōrnōvinē, tō je kō za Isusōvō krūnō.*

kōrūza *kōrūzē* f. kukuruz. *Pōsadīl sem kōrūzō. Nēma kōrūzē.*

kōš -a m. koš, kukuruzana, spremište za kukuruz načinjeno od pruća, letvica i sl. *Kōš za kōrūzō.*

kōšārja *kōšārjē*, I jd. *kōšārjōm*, G mn. *kōšārjī*, L mn. *kōšārjāj*, I mn. *kōšārjāmi* f. košara. *Zēmi qnō zelēnō kōšārjō!* *Īma pūnō napletonī kōšārjī. Jēna kōšārja.*

kōščīca *kōščicē*, N mn. *kōščīce*, I mn. *kōščicāmi* f. koštica, unutarnji tvrdi dio ploda. *Tō sō kōščīce qd vālankī.*

kōšnīca *kōšnicē* f. košnica. *Īma pēt kōšnīc ċmēlī.*

kōšnā *kōšnē* f. košnja, kosidba

Kōštadinōvō pōle *Kōštadinōvoga pōla* n. top. ime predjela u blizini Molvi. *Isłi smō na Kōštadinōvō pōle kōpat.*

kōštāti *kōštām* impf. i pf. kušati. *Kōštājte kōlāča!*

kōt -a m. kut. *Īdi f kōt!*

kōtāč -a DL jd. *kōtāču*, I jd. *kōtāčōm*, N mn. *kōtāči*, G mn. *kōtāčōy*, D mn. *kōtāčōm / kōtāčōm*, LI mn. *kōtāči / kōtāčē* m. kotač. *Na kōtāči sō špīce strgāne. Na kōtāčē. S kōtāči. S kōtāčē. Na kōli īma više kōtāčōy za pōpravīti.*

K qnēm kōtāčom.

kōtec kōca, N mn. kōci m. svinjac, kotac, nastamba za domaće životinje. *Pūn je kōtec tekotōy.*

kōtēk kōtēka m. dem. od kōt, kutić

kōtel -tla m. kotač

kōza kōzē f. koza

kōzji -a, -e adj. kozji. *I kōzjēmu velīmō jārec.*

kōža kōžē f. koža. *Dēni na kōžo!*

kōžica kōžicē f. dem. od kōža, kožica

krâ krâ m. usp. krâj, kraj, svršetak. *Dō krâ.* (Do kraja.) *Päk zùtra bôte dō krâ.*

krâj -a m. usp. krâ, kraj, svršetak. *Dök drûg pôt dojëte, bôte dō krâja.*

krâjše adv. komp. od krâtko, kraće. *Tô je na krâjše.*

krâsti krâdem impf. krasti. *Bôle nèk da krâdô.*

krâtek -tka, -tko, m. N jd. odr. krâtki adj. kratak. *Îstq, sàmō je ôn bìl krâtki, a kònòple, qnè sô bîle i dvâ mètra dögäčke. Ôn je krâjsi.*

krâtiti krâtim impf. kratiti, skraćivati. *Sem krâtila vrême.*

krâtko adv. kratko. *Pîlim na krâtko.*

krâva kravê, A jd. krâvø, G mn. krâv, D mn. kravâm, L mn. kravâj, I mn. kravâmi f. krava. *Na kravâj se je qràlo. Krâv je bìlq.*

Krbuļin -a m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bil sem na Krbuļinu.*

krîž -a m. križ. *Nqsilî sô krîža.*

Križâne -a n. top. ime predjela u blizini Molvi. *Imàmō livâdô f Križânu.*

krîžici krîžic m. mn. križa, donji dio kralježnice. *Qt krîžic me bôlî.*

krôh -a, N mn. krôhi m. krov. *Së pôd îstêm krôhom. Tô je bìlq tulîkô krôhôy dök si poglèdal z Gôrnjega grâda na Zâgreb. Na krôhu. Tič popêva na krôhu. Na krôhê.*

krömpêr -a m. krumpir. *Täk je, vëli, kâk je krömpêr.*

kröp -a m. krop, kipuća voda. *Prelêjem z vrôčêm kröpom. Poprêk je sîva kâk da slânôga kröpa ne popiye.*

křpa krpê f. krpa. *Îdem nâjtî si křpo.*

křš -a m. grmolika biljka. *Dēni tâm f křš vôdô kâj se ne stôpi!*

kruh -a m. kruh. *Kruh je qt pšenîčnê mèlê.*

krûna krûnê f. kruna

kuhâni -a, -o adj. odr. kuhani. *Sàmô zalêvam s kuhânêm slâtķem vřhníem. Îma*

kuhānōga vīna.

kūhāne -a n. kuhanje. *Tō je za kūhāne.*

kūhāti / kuhāti *kūham*, 3. mn. *kuhājo* impf. kuhati. *Tō se kuhālo i s tēm se mastilo. Tō se navelikō pēče, kūha... Mōram īm kuhāti.*

kūkec -kca m. 1. kukac. *Tē kūkec māli.* 2. crv. *Punē so čerēšne kūkcøy.*

kukurīkač *kukurīkāča* m. hripavac, zarazna bolest

kulīkō adv. koliko. *Kulīkō prāščić īmaš? Kulīkō trēba?*

kūm -a m. kum. *Dōjde kūm ili strīc šibōm – jōj, nāj, Šībarjevō je!*

kūma *kūmē* f. kuma. *Išlā sem s kūmōm. īdem s kūmāni.*

kūna *kūnē* f. kuna a) grabežljiva životinja. *Pödlēčilī smo, štō znājēl se bō vložvīla kūna?* b) hrvatska novčana jedinica. *Imāmō pūnō kūnī. īmag dēset kūn.*

kupaōna *kupaōnē* f. kupaonica

kupīca *kupicē* f. čaša

kupīčka *kupīčkē* f. dem. od *kupīca*, čašica

kūpīti *kūpim* impf. kupiti, doći u vlasništvo čega plaćanjem. *Da sem imāla nōfce, jā bi si bila kūpīti oprāvō za stārost. Rādi nē kūpim.* (Radi njih kūpim.)

kupīti (se) *kūpim (se)* impf. skupljati (se). *Kūpim slāmō. Tū se jākō pūnō svēta kūpi.*

kūrīti *kūrim* impf. ložiti. *Kūrim pēč.*

kušnōti *kušnem* pf. poljubiti. *Kušnole sō me.*

kutīja *kutijē* f. kutija

kuvāti *kuvam* impf. kuhati. *Kuvam slātkō vōdō.*

kvār -a m. šteta. *Öče i kvāra napravīti. F kvār q̄tīti.*

L

lačīčka *lačīčkē* f. dem. od *lāt*, 1. klipić kukuruza. 2. klasić

lāgey -gva m. bačva

lājbēc / lājbēc *lājbēca* m. prsluk

lāket -kta, I jd. *lāktom*, N mn. *lākti*, G mn. *lāktōy* m. lakat. *Siōkla sēm si lākta.*

lān *lāna* m. usp. *lēn*, lan. *Tō je, velīm, q̄t kōnoplē, a qđ lāna, qđ nēga je još tēnše.*

lāncēk / lāncēk *lāncēka* m. lančić. *īma lēpō dulēncijīcō na lāncēku.*

lāndrāti *lāndram* impf. skitati

lânski -a, -o adj. lanjski, prošlogodišnji. *Pripovêda o lânskom snêgu.*

lâs -i m. vlas

lâsi lasêy m. mn. vlasti. *Tâlay – bez lasêy. Tô je bîlo zbiila kâk so nâši počesâni lâsi.*

lâstavîca lâstavicê f. lastavica. *Kâk lâstavîce na dnêvu.*

lât -i f. 1. klip kukuruza. 2. klas žita

latjê -â n. zbir. od *lât*, 1. klipovi kukuruza. *Pobëre latjê. 2. klasje*

lavôr -a m. lavor, posuda za umivanje

lavôrèc lavôrëca f. dem. od *lavôr*, lavorиć

lâž -i, I jd. lažjôm f. laž

Lêbîne Lëbin / Lëbinî f. mn. ime mjesta u Podravini, Hlebine

lêči (se) lêgnem (se) impf. leći (se) a) ležeći na jajima donositi mlade. *Lêgne pîščoke. b) izlaziti iz jajeta. Tê sô se lêgli pri nâs f klëti.*

lêči (si) lêgnem (si) pf. leći, zauzeti vodoravan položaj. *Legnî si!*

lêčka lêčkê f. klopka, zamka. *Lêčka za tvôrce, stakore i mîše.*

Ledêni svêci m. mn. usp. *Ledenâki, Zdêni svêci, Ledjenjaci* (Pankracij, Servacij, Bonifacij, 12.-14. 5.). *Ledêni svêci – qnî sô f svîbñu.*

Ledeńâki Ledeńâkôy m. mn. usp. *Ledêni svêci, Zdêni svêci, Ledjenjaci* (Pankracij, Servacij, Bonifacij, 12.-14. 5.).

lêkô adv. lako, na lagan način. *Lêkô kûpim.*

lên lêna m. usp. *lân*, lan. *Samô sê je na lênu skidâlo sëme.*

lêp -a, -o adj. lijep. *Tâ je bîla lêpa. Lêpâ je dëkla. Tê je lêpši.*

lêpo adv. lijepo, na lijep način. *Lêpo dëla. Lêpo čòvek slôži.*

lêpše / lêpše adv. komp. od *lêpo*, ljepše. *Vu svôj žëp je lêpše dëti.*

lêsa lêsê f. ljesa, velika dvorišna vrata. *Lêsa ìma i vrâčëca.*

lêšica lêsicê f. lisica. *Vidêl sem pûnq lêsic.*

lêščerbâ lêščerbê f. mala uljna svjetiljka

letêti letîm impf. letjeti. *Kâk kômâri kâj letê.*

lêtq -a, N mn. *lêta* n. 1. ljeto, godišnje doba. *Lêta so lôša. 2. godina, vramensko razdoblje od 12 mjeseci. Stâr je jëdnq lêtq. Jâ sem bîla dvê lète stâra. Tô nê bîlo prije dvêstq lêt.*

ležâti ležîm impf. ležati

lîce -a n. lice. *I Marîja ìma tâk na lîcu kâk je z rôgom mâlo qrâpjëna. Ìma pûno lice piščajôy.*

liče -a n. zbir. liko, vlaknasti dio kore drvenastih biljaka koji se rabi za zavjezivanje

ličće -a n. dem. od *lice*, lišće

limeni -a, -o adj. odr. limeni. *Limēna glāzba.*

lipań -pńa m. lipanj

lisičarka *lisicārkē* f. lisičarka, lisičica, jestiva gljiva

list -a m. list a) zeleni dio biljaka. *Rästoy list.* b) tanak dio čega. *Idē dëvet listoy.*

listerâši *listerâšoy* m. mn. kolači od sala. *Tô zqovëmo listerâši.*

listje -a n. zbir. od *list* a), lišće. *Ima crlêno listje.*

listopâd -a m. listopad

litra *litrē* f. litra, mjera za tekućinu. *Lönec ɔd litrē.*

livâda *livadē* f. livada. *Idō pō tē livadâj.*

lobôda *lobodē* f. loboda. *Očô lobôdo jësti.*

lôdic *lôdîca* m. željezna šipka na jarmu. *Kravô si pripëłal i dêl glâvô v járem i dêl lôdîca kâj nê móglia glâvô zvadîti vûn z járma. Lôdic – tô je šipka želézna. Želézni lôdîci.*

logâr -a m. lugar

lôjtra *lôjtrê* f. 1. ljestve. *Isłâ je lôjtrö vlêč. 2. bočna ograda na zaprežnim kolima. Dôge lôjtre i dôga svôra sô za sêno vozìti.*

Lôka *Lôkê* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bîl sem v Lôki. Kôpalî smô v Lôki. Idem z Lôkê.*

lônčec *lončêca* m. dem. od *lönec*, lončić. *Pîje z lönčêca.*

lônčîček -čka m. dem. od *lönec*, usp. *lönčec*, lončić. *Lönčec ili lönčîček. Dëj mi prilêj z lönčîčkom!*

lönec -nca m. lonac

lôpa *lôpê* f. mala gospodarska zgrada koja služi za spremanje oruđa, drva i sl. *Lôpâ je móglia bîti sâma za sebê, a pripärmič je pri štâgļu. Drvâ sô v lôpi, trîice, stôpa za kônôple, grêben, rîl...*

lopâta *lopatê* f. lopata. *Nêmam lopatô. Od mojê lopatê je slâbô držâle. S tëmi lopatâmi.*

lopâtka *lopâtke* f. dem. od *lopâta*, lopatica

lovâč -a m. lovica, dječja igra. *Lovâča se igrâjo.*

lovîti *lovîm* impf. loviti. *Qnî sô lovîli.*

Lovrêneč -nca m. blagdan sv. Lovre (10. 8.). *Od Lovrêncâ sâka vôda zdênca.*

Ložānek -nka m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Idem v Ložānek.*

lučica lučicē f. lukovica. *Tô je tê šest lučicî.*

lük -a m. luk. *Gredicō lüka posadîm.*

Lukâč -a m. blagdan sv. Luke (18. 10.). *Tô je na Lukâča.*

luknica luknicē f. rupica u koju se zakopčava puce, gumb. *Në zna ni gòmba prišti, ni luknico napraviti, a išla bi v zàmož?*

lûska lûskē f. ljuska

luščíne -a n. zbir. ljuske, komušina. *Luščíne grajòvq. Luščíne je së skùpa.*

luščiti (se) luščim (se) impf. ljuštiti (se). *Luščimq. Lušči se.*

lût -a, -o adj. ljut. *Lük je lût nê ga mòči jèsti.*

L

lûdi ludêy, D mn. ludêm, L mn. ludê, I mn. ludmî m. mn. 1. ljudi. *Mî smo lûdi. 2. muškarci. Bilë so sâme žëne, nikakvî ludêy. Biłi so sâmi lûdi, néje bìlo nikakvî žen. Z ludmî i ženâmi. Dëkle nêso išle, samô so išli dëčki, lûdi i snëhe.*

M

mâč -a, N mn. mâči m. mač

mačâha mačahê f. mačeha. *Mačahâ je mačâha.*

mačahice mačahîc f. mn. mačuhice. *Îmam pùnq lêpî mačahîc i fijolîc, tulipânøy sakakvî.*

mâček¹ -čka m. 1. mačka, domaća životinja iz porodice mačaka. *Tô sem mâčkôm dâla. 2. mačak, mužjak mačke. Crni mâček.*

mâček² -čka m. vrsta biljke

mâčka mâčkê f. ženska jedinka mačke

mâčke mâčkê f. mn. ivovo grmlje, ivik

mâčkoy mâčkôva, mâčkôvq adj. 1. mačkin, koji je od mačke. 2. mačkov, koji je od mačka. *Mâčkôva dlâka.*

Mâčkôva Mâčkôvqê f. top. ime oranice u predjelu Mâčkôve. *Na Mâčkôvi.*

Mâčkôve Mâčkôvqê f. mn. top. ime predjela u blizini Molvi. *Na Mâčkovaj.*

Majka Bôžja Molvârska Mâjkê Bôžjê Molvârskê f. Majka Božja Molvarska, zaštitnica Molvi

mâjkica mâjkicê f. baka. *Jàpek i mâykica.*

mâjstòr *mâjsiôra* m. majstor. *Mâjstòr je dêl pête.*

mâk -a m. mak. *Kôlâč z mâkom.*

mâkàti *mâčem* impf. umakati

Mâla měša *Mâlê měšê* f. Mala Gospa (8. 9.)

mâli -a, -o adj. mali. *Tô je mâla kapělica. Ti si još měnši.*

mâlkö adv. vrlo malo. *Onda sô se pâk îsti tâkvi pëkli kôlâči, mâlkö bôlši.*

mâlq adv. malo a) u maloj količini. *Dêneš mrkëfcô, mâlq petrôžîja, a mastîli bômô pôsle klânia. Popij si mâlq vîna!* b) u nekoj mjeri, donekle. *Malq mî je popustûlo.* d) neko vrijeme. *Idêm si mâlq sësti.* c) rijetko. *Mâlq nêšće k nekòmu ïde.*

maslèňak *maslèňäka* m. posuda u kojoj se čuva maslo

mâm / mâm adv. odmah. *Akô së je dêlq sêno na pojâtö, rušil si mâm f štâlq.*
Mâm je oribâla.

mâma *mamê* f. mama. *Pâpa i mâma.* U sv. stâra mâma baka

Mânkas *Mankâsa* m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilâ sem na Mankâsu.*

Marìja Bistrîčka *Marijë Bistričkê* f. Majka Božja Bistrička, zaštitnica Marije Bistrice. *Onda dâ sô dôšli dô Marijë Bistričkê i prôsilî sô da bi im skinôla økôve.*

Mârkövö -a n. blagdan sv. Marka (25. 4.). *Na Mârkövö se žüto sveti.*

Mârtin *Martîna* m. osobno ime

Mârtîne -a n. blagdan sv. Martina (11. 11.)

mârva *mârvê* f. zbir. stoka, blago. *Tô je pârma ižnad štalê gdê je mârva.* *Tû je mârva pâsla.*

mâsa *masê* f. masa, količina. *Îma svôjø mâsø.*

mâslq -a n. maslo. *Mâslq – tô je ot pùtra mâst.*

mâst -i f. usp. *mâšća*, mast. *Z mastjôm jêmø.*

mâsten *mâsna, mâsnø* adj. mastan

mastîti *mastîm* impf. mastiti, stavljati mast. *S tém së je mastîlo.*

mâšća *mâšćê* f. usp. *mâst*, mast. *Z mâšćom jêmø.*

mâti *matêri* f. mati. *Nêzîna mâti.*

matîca *maticê* f. matica, središnji, najdublji dio rijeke

mâtkâne -a n. običaj uzajamnoga darivanja pisanica na Bijelu nedjelju. *Tô se zöve mâtkâne i tô se zöve Mâtkîna nedëla.*

mâtkatî se *mâtkâm se* impf. uzajamno darivati pisanice. *Dëčki i dëkle sô se mâtkači, dâvâli jëden drugômu pîsanîco.*

Mātkīna nedēla *Mātkinē nedēlē f. usp. Bēla nedēla, Bijela nedjelja, prva nedjelja po Uskrsu. Nedēla iza Vūzma, pīva nedēla – mī tō zovēmō Mātkīna nedēla.*

mēđ prep. 1. između, određuje prostor između jednoga i drugoga mjesta. *Med mekotāmi. Med brēgē. 2. među, izriče da se netko ili nešto nalazi unutar dvaju ili više članova. Sād kāk smō dōšli s cīrvē, prehōdilā je med nāni f kapēlci. Met tēni stārcē.*

mēža *mežē f. meda, granica između zemljишnih posjeda. Ostavilā sem cēlo mēžo gamilic.*

mēglē *mēglē f. magla*

mēhūna / mehūna *mēhunē / mehunē f. biljna lјuska u kojoj su sjemenke. Nabrālā sem mēhūne qd visibabī. Tō je imālō lēpe mēhūne. Mehūna qd grāja.*

mehūné -a n. zbir. od *mēhūna*, mahune, lјuske. *Grajōvō mehūné!*

mēk -a, -o adj. mek, mekan. *Tē je mēkši.*

mēknōti (se) *mēknem (se) pf. maknuti (se). Mēkni tō! Mēknī se s pōta!*

mekōta *mekotē, A jd. mekōtō, I jd. mekotōm f. usp. zēmla 2., njiva, oranica. Tām imāmo mekotō. Dvē mekōte. Pēt mekotī. Īma vīše mekōt. īma pūnō mekotī. Med mekotāmi. Kōkrūza rāste na mekōti. Kōkrūza mi je na sējōy mekotāj.*

mēla *mēlē, A jd. mēlō f. brašno. Nīt je bīlō mēlē za kōlāče. Tō je kōkružnāča z bēlē mēlē.*

melāva *melāvē f. samljeveno žito. Pomelājec prevāža melāvō.*

mēlin *mēlina m. mlin*

melīnec -nca m. mlinac

mēra *mērē, A jd. mērō f. mjera*

mēsec *mēsēca m. mjesec, dvanaesti dio godine. īsti mēsec.*

mēsēkō -a n. dem. i hip. od *mēsō*, mesce, mesašce

mēsō -a n. meso. *Bēlo mēsō. Bez mēsa.*

mēsto -a, N mn. *mēsta* n. mjesto, dio prostora. *Ondā je dāl napravīti nōvō kapēlo, danāšnō, na īstom mēstu. V dvē mēste. Sākō lētō v drūgom mēstu.*

mēša *mēšē / mēšē f. misa. Bōm pri mēši. Išlē smō qd mēšē. Tām je mēša v dēset. Išēl si k mēši. īdem na mēšō.*

mēter -tra m. metar. *Īma mēter i pōl.*

mēticē f. metvica. *Negdā je vrēdīlo nabrāti mēticō i dēti v nekākvō čūpo na stōl i mūha nē dōsla f hīžō.*

mētla *mētla f. metla. Mētla deļājo. Mogle sō se mētla s tōga deļāti. Fraz. biti kāk je mētla biti vrlo mršav. Tāje bīla kāk je mētla.*

mî nâs pron. mi. *Īde z nâmi. Med nâmi. Tâk smô mî navêk povêzâni z īstêm jêlom.*

mičalnica mičalnicê f. dio tkalačkoga stana

Mihôle -a n. blagdan sv. Mihovila (29. 9.). *Mihôle rît zakôle.*

Mikulíne -a n. blagdan sv. Nikole (6. 12.)

minôta minôtê f. minuta. *Stojî petnâjst minôta.*

misliti mîslim impf. misliti. *Ne mîslim.*

mîš -a m. miš. *Mîši pô tôm idô.*

mlâčen -čna, -čno adj. mlak, mlačan. *Poľejem z mlâčnôm vodôm. Mlâčna vôda.*

mlâd -a, -o adj. mlad. *Mlâdë so.*

mladîna mladînê f. perad

mladînski -a, -o adj. koji se odnosi na perad. *Mladînskô mêsô.*

mlâtiti mlâtim impf. mlatiti, izbijati zrnje iz žitarica. *Mlâtiti hrž.*

mlêčec mlêčeca m. maslačak. *Īma mlêčeca trî vrste.*

mlêden -dna, -dnô adj. slab, iscrpljen. *Jôš je mlêdna, rôdilà je. I zemlâ je bila mlêdna.*

mlêkêco -a n. dem. i hip. od *mlêkô*

mlêkô -a n. mlijeko. *Išlî so za čûpô mlêka dêlat. Dènem mlêka. Nêma mlêka.*

mlêti mêtlem impf. mljeti. *Tô se s têm mêtle.*

mlîč -a m. mlječ, slatkovodna riba

mlînar, mlînâra m. mlinar. *Mlînar je v meñinu.*

mnôžina mnôžinê f. množina. *Smô nâšli i mnôžinô.*

môči mòrem impf. moći. *Jâ tô mòrem. Óni tô mòrô napravîti dôk qçô, al' nêçô. Mî morêmo.*

môdérni -a, -o adj. odr. moderni

môdrôcvêt -a m. različak

môj mòja, mòje pron. moj. *Têca od mojêga čovëka. Stojê krëj mojî. (Stoje kraj mojih.) Mâ oprâva. Nêma mojî. Jâ sem dêlala i mòa màma. Íde k mòji sêstri. Íde k mojêm. Dêla z mojêm brâtom.*

môker -kra, -krô adj. mokar. *Vêš je bîl môker, jêl od rôsê, jêl od dêzža, štô znâ?*

môlitva môlitvê f. molitva. *Tê stâre môlitve.*

Molvârec -rca m. stanovnik Molvi, Molvarac

Molvârka Molvârkê f. stanovnica Molvi, Molvarka. *Jôš pêt lêt da živëte na*

Mōlvâj, gôvoriň bi pô molvârski kâk sakôja Môlvârka.

molvârski -a, -o adj. molvarske, koji se odnosi na Molve. *Môlvârski pôt.*

Môlve *Môlvê* f. mn. top. ime mjesta, Molve. *Žîvem na Môlvâj.*

môliti (se) *môlim (se)* impf. moliti (se). *Môli i prôsi. Da së je môlla sâki dên Mâjki Marijji Môlvârski.*

môrati *môram*, 1. mn. *môrâmô*, 3. mn. *môrâjo* impf. morati. *Môrâjo îti na Môlve.*

môst -a m. most. *Na môstu.*

Mostaļinoy kôt *Mostaļinovôga kôta* m. top. ime predjela u blizini Molvi

môškârec -rca, N mn. *môškârci* m. muškarac

motatì se *môtam se* impf. motati se. *Kâj se môtaš?*

motičica *môticicê* f. dem. od *môtika*, motičica

môtika *môtikê* f. motika, oruđe za kopanje. *Kôpam z môtikom.*

môtliti *môtim* impf. mutiti

môtvônka *môtvônkê* f. šarena podsuknja

môzol *môzôla* m. čir na koži. *Îma pûne rôke môzolôy.*

môž-a m. muž, suprug

môžjâr -a m. visoka drvena posuda u kojoj se tuče mak

môzikâš -a, N mn. *môzikâši* m. svirač

mravlîca / mrâvîlîca / mravlîca *mravlîcê / mrâvîlicê / mravlîcê* f. mrvav. *Tô so mravlîce. Mravlîce. Mravlîca me vgrîzla.*

mrcińišče -a n. životinjsko groblje. *Îde na mrcińišče.*

mrkëfcâ *mrkëfcê* f. mrkva. *Tulikô je mrkëfcê nametâla kâj nê bîlô mòči jësti. Dêneš mrkëfcô, mâlô petrôžîja, a mastili bômô pôsle klânia. Bômô z mrkëfcôm mastili. Posadîm gredîcô mrkëfcê kâj bòde za Vêlîkô mëšo žôta jûha.*

mûden -dna, -dno adj. spor. *Ôn je mudnëši.*

mûha *muhê* f. muha. *Pûnô mûhî. Îma muhî. Îma pûnô muhî. Îma muhî cêli rôj. Bôm mûhe tôkla.*

mûka *mukê* f. muka. *Îâ sem dobîla tâkvô mûkô.*

mustâči *mustâčôy* m. mn. brkovi

muzêj -a m. muzej. *Rëkô, tô je za v muzêj.*

N

na prep. na. *Na mōstu. Vē sem bāš nadīšla na nēga. Jā se nalukāvam čez òblök na pōt. Tō smō natovarili na sāna i dōsānkāli.*

nabrāti nabērem, impt. 2. mn. naberēte pf. nabrati. *Nabrālā sem mēhūne ɔd visibabī.*

nabrojiti nabrōjim pf. nabrojiti

nabrusiti nabrusim pf. nabrusiti

nabrušen nabrusēna, nabrusēnō adj. nabrušen

nāčin nāčina m. način. *Na tē nāčin.*

nadīti nadīdem, 2. mn. nadīdēte pf. naići, slučajno doći. *Vē sem bāš nadīšla na nēga. Ne nadīdeš na kogā bi trēbal. Nēmreš nadīti na kogā bi štel. Štō je nadīsel? Ako nadīdeš, zavřnì se! Nāj čekāti dōk bōš nadīšla, dōjdi!*

nafr̄kan nafrkāna, nafrkānō adj. namotan. *Tō je bīlo nafrkānō.*

naglās adv. naglas, glasno. *Naglās rēči!*

najestì se najēm se pf. najesti se

nājprēdi / nājprēdi adv. najprije. *Nājprēdi komōra dōjde gdē se rūní, a sāda i mēle žītō. Tō je bīlo nājprēdi. Tō bō nājprēdi. Nājprēdi se je tō rastopīlo.*

nājti nājdem pf. naći. *Zāpri kāk si nāsel! Nājdē se. Smō nāšli i mnōžīnō.*

nalāgāti nalāžem impf. ložiti, potpaljivati. *Dōnēse mi za pēč nalāgāti.*

nalajatì se nalājēm se pf. 1. nalajati se. *Cūcek se nalāje. 2. pej. nabrbljati se, napričati se. Išlā sem ɔd mēšē z jenōm ženōm pak mi sē je sēga nalajāla.*

nālēček -čka m. neučvršćen predmet. *Sāmō nālēčke slāžeš.*

nalēčiti nalēčim pf. prisloniti, staviti u nestabilan položaj. *Nāj sāmō nalēčiti! Samō si nalēčil.*

nalīčiti (se) nalīčim (se) pf. zaprljati (se). *Bōš jo nalīčil. Bōš se nalīčil.*

nalukāvatì se nalukāvam se impf. nagledavati se, provirivati, viriti. *Jā se nalukāvam čez òblök na pōt. Samō se na òblök cēlo pōpōldān nalukāva. Nāj se nalukāvāti, īdi za dēlom!*

namakāti namāčem impf. namakati, močiti

nametāti nemēčem pf. staviti, naslagati, nametati. *Idem nametāti halāta f prīpārmic.*

napādāti napādam impf. napadati, navaljivati, nasrtati. *Jārec òče napādāti.*

napēči napēčem pf. nepeći. *Napeklā sem kiť vřpo.*

napēlāti napēlam pf. udjenuti. *Napēlaj īglo!*

napetati *napetšćem* pf. ugurati

napeto adv. napeto. *Prěvec napeto drži.*

napis *napisa* m. oporuka. *Čekajyo napisa.*

napiti se *napijem se* pf. napiti se. *Sat se lēpo napijō.*

napojiti *napođim* pf. napojiti, dati vode. *Jā sem sēmu jēsti dāla, a tī sāmo napođiš.*

napraviti *naprāvim* pf. napraviti, izraditi. *Tō je mōj tāta naprāvil. Qt česā je tō napravlēno?*

napršníak *napršníāka* m. naprstak. *Z nāpršníākom se tō dēla.*

naprvø adv. sprijeda. *Tō īde napr̄vo.*

napukati *napukćem* pf. načupati. *Tō sō napukkāli.*

narāniti *narānim* pf. nahraniti. *Kravē sem narānila.*

naręzati *naręžem* pf. narezati

nārōdni -a, -o adj. narodni

narūdāti *narūdam* pf. nakovrčati. *Mōram dāti svōje lāsi narūdāti.*

narušiti *narušim* pf. srušiti u dovoljnoj mjeri. *Naruši punoga sēníñāka slamē za nastirāti!*

nasažen *nasažēna, nasažēno* adj. nasađen, nataknut

naslaguvati (se) *naslagūjem (se)* impf. pripremati (se), uređivati (se)

naspomīnatì se *naspomīnām se* pf. narazgovarati se, napričati se. *Smō se zēstāle i naspomīnāle ò sem i sāćem.*

nastir *nastīra* m. stelja, nastor za stoku. *Mām si nastīral, akō je bīl nāstir.*

nastirati *nastīram* impf. stavljati stelju, nastor za stoku, nastirati. *Mām si nastīral, akō je bīl nāstir.*

nāš *nāša, nāše* pron. naš. *Idem z našemi ludmē. Q našē.*

natkrīti *natkrījem* pf. natkriti, staviti krov. *Tō je natkrītō.*

natopiti *natopīm* pf. natopiti, obilno navlažiti. *Jā sem natopila vātō z ôlem.*

natovariti *natovārim* pf. natovariti, staviti tovar, teret. *Tō smō natovarili na sāna i dōsānkāli.*

natrēsti *natrēsem* pf. natresti. *Îma pūnō natrēsenî slīy.*

natrucāti *natrucām* pf. okriviti, optužiti u velikoj mjeri. *Dōtmār mē je natrucāla.*

navēčer adv. navečer. *Navēčer bōš spāl.*

navēk adv. uvijek. *Navēk îma. Navēk je nēšče îmal nekōga. Tāk smō mī navēk pōvēzāni z īstēm jēlom.*

naveliko adv. naveliko, u velikoj mjeri. *Tô kópujô naveliko. Tô se naveliko p  e , k  ha...*

n  vl  ka *n  vlak  * f. navlaka. *Id  m   z d  n     sl  c  it n  vl  k  .*

navl  ci *navl  c  em* pf. navu  i. *  t   je t   navl  kel?*

naz  j adv. 1. natrag. *  dem naz  j. I   nda na V  lik   m     p  p  old  n sm   nosili naz  j.* 2. opet, ponovo. *Naz  j d  la. Vele  asn  mu s   j  ci naz  j b  le zdr  ve.*

n  z  n  ek *n  z  n  ka*, N mn. *n  z  n  ki* m. zimski pra  ci do 50 kg

neb  ska r  dost *neb  sk   rad  sti* f. jaglac

ned  la *ned  l  *, A jd. *ned  lo* f. nedjelja

n  g konj. nego

n  gda adv. nekada. *T   s   b  li n  gda. S  d   ma, al' n  gda n   b  lo.*

n  gdi adv. negdje. *M  l   n  gdi n  kej.*

nekak  y *nek  kva, nek  kv  * pron. nekakav. *  m   tabl  t   nekakov  .*

n  sti *n  sem* impf. nesti, davati jaja. *N  s   n  sle j  jca.*

n  s  ce *nek  ga* pron. netko. *Nav  k je n  s  ce   mal nek  ga. M  l   n  s  ce k nek  mu   de. T   n  fc   n  s  ce d  je.*

nat  p  ti *nat  p  lem* impf. natresati, rahliti. *  n je nat  pal s  no.*

n  tk   pron. netko. *T   je n  tk   n  gda skr  l pret T  rci.*

nev  sta *nev  st  * f. nevjesta

nigd  r adv. nikada. *Ot c  st  ca nigd  r pi  c  ta. Nigd  r mu po  t  ena r  c   na z  de z  b  .*

n  gd   adv. nigdje. *N  gd   n   zap  s  n  .*

n  gdi adv. nigdje. *N   n  ma n  gdi. T   n   n  gdi zap  s  n  .*

n  kaj *ni  esa* pron. usp. *n  kej, ni  ta. T   n   ni  esa b  lo. Pri  p  v  da    sem i ni  cem.*

nikak  y *nik  kva, nik  kv  * pron. nikakav. *T   n   nikak  y g  zda, s   mu je razgra  zen  .*

n  kej pron. usp. *n  kaj, ni  ta. T   nam n   b  lo n  kej zanimljiv  .*

n  sk   adv. nisko. *S  nc  je n  sk  , blat   je sk  lusk   ...*

n  s adv. usp. *n  t, ni  ta, nimalo. T   je vr  dil  , a v   stvarila, sk  p   s  , a n  s ne vr  de.*

n  s  ce *nik  ga* pron. nitko. *N   bi n  s  ce t   m  gel. Z nik  m.*

n  st pron. ni  ta. *Ne sm  m n  st ostaviti.*

n  st adv. usp. *n  s, ni  ta, nimalo. N  st ne vidim.*

n  t konj. usp. *n  ti, niti. N  t je b  lo m  l   za k  l  c  e.*

nìti konj. usp. *nìt*, niti. *Nìti se tèli, nìti je za vòzìti.*

nìzek *nìska, nìsko* adj. nizak. *Ôn je nižëši.*

nôč -i f. noć. *Dèvet noćî. Làkô nôč.*

nòfcí *novëc* m. mn. novac. *Imàla jâ novëc... Tê nòfce nèšće dâje. Nêsmo račùnàli kulikô novëc bòmø dòbilî.*

nòft -a, DL jd. *nòftu*, I jd. *nòftom*, N mn. *nòfti*, G mn. *nòftôy*, D mn. *nòftom*, LI mn. *nòftê* m. nokat. *Po nòftê. Otišlo mì je blàtô pòd nòfte.*

nòfték *nòftëka*, N mn. *nòftëki* m. dem. od *nòft*, noktić

nòga *nogë*, DL jd. *nògi*, I jd. *nogòm*, N mn. *nòge*, G mn. *nòg / nogî*, D mn. *nogâm*, L mn. *nogâj*, I mn. *nogâmi* f. noga. *Bûk je z nogâni kòpal, rûçal nà tòm mëstu. Kàk se nêso tê nòge razdrle, jâ nè znam. Ô nogâj.*

nòr -a, -o adj. lud. U sv. *nòra glîva* gljiva otrovnica

nòsile *nosilî* f. mn. nosila. *Ondà se paküje na nòsile i nòsi f cîrvò tâj kîp.*

nòsiti (se) *nòsim (se)* impf. nositi (se). *Nòsì ga kòkòshêm. Sàmo smo mî nòsile.* 2. fig. bježati. *Nòsì se òtqđ!*

nòšna *nòšnë* f. nošnja, način oblačenja. *Ondà sò dëkle nòsile v nàròdni nòšni tòga kîpa vu vèliko cîrvò.*

nòter adv. usp. *vnòter*, unutra. *Dèni nòter! Mòrë se pëkmèz dëti nòter.*

nòvi -a, -o adj. odr. novi

nòvîne *nòvîn* f. mn. novine. *Îmam pakëta nòvîn spravlenî.*

Nòvø lètø *Nòvøga lèta* n. Nova godina (l. 1.)

nòž -a, DL jd. *nòžu*, I jd. *nòžom*, N mn. *nòži*, G mn. *nòžôy*, D mn. *nòžom*, L mn. *nòžë*, I mn. *nòži* m. nož. *Blízø nòža. Negda sè je z nòžom strûgâlø.*

O

qb prep. o, oko, izriče vrijeme radnje. *Pa znaš dàje qb Vèliki mëši f kapëli mëša.* *Ob dvanâjt prîma pòsla.*

qbâd *qbâda*, N mn. *qbâdi* m. obad. *Bilô je pùnø qbâdôy.*

qbâdélâvâti *qbâdélâvam* impf. obrađivati

qbèčâti *qbèčam* pf. obečati. *Qbèčam, a nè bòm mögla kàd mi nê dòbrø.*

qbèđ *qbèda* m. objed, ručak. *Idëmø k qbèđu. Bòte na qbèđu.*

qbèdvâ *qbèdvê*, L mn. *qbèdvëjøy*, I mn. *qbèdvëmi* num. obadva. *Pred qbèdvëmi cîrvâni. Na qbèdvëjøy rôkâj. K qbèdvëm rôkâm.*

qbèšiti *qbèsim* pf. objesiti. *Tô sò qbèsili sùšit.*

oblâček -čka m. dem. od *oblak*, oblačak

oblaciťi se 3. jd. *oblaci se* impf. oblačiti se, prekrivati se oblacima, postajati oblačno

oblak *oblaka*, N mn. *oblaki* m. oblak

obljevati *obljevam* impf. oblijevati. *Počel me je znôj obljevati.*

obljčec *obljčeca* f. dem. od *obljok*, prozorčić

obljok *obljoka*, N mn. *obljoki* m. prozor. *Na obljkê.*

ocediťi *ocedim* pf. ocijediti. *Mast smo ocidili.*

đct / ḡct -a m. ocat. *Z đctom polj.*

ocvîrek -rka, N mn. *ocvîrki* m. čvarak. *Ocvirkì so vrélôči. Poparila sém se z vrélôčem iocvirkê.*

očale *očalj* f. mn. naočale. *Na očalj.*

očemeritì se 3. jd. *očemerî se* pf. ugnojiti se. *Svēži si z rakijom da ti se ne očemerî.*

očiščen *očiščena*, *očiščeno* adj. očišćen

od prep. od. *Tô je bila pita od orêjov. Ot Pankrâcija do Bonifâcija. Tô je napravljeno od drêva i papêra. Ot čisteca nigdâr piščeta. Ot têščinî me někaj prebâda. Tô so kôščice od vâlankî.*

odbéžati *odbéžim* pf. otrčati. *Břzø odbéži i dønësi vòdø!*

odnësti / odnësti *odnësem / odnësem*, 3. mn. *odnësô*, impt. 2. jd. *odnësi* pf. odnijeti

odònød adv. odonuda, iz onoga smjera. *Idë odònød.*

odrâpiti *odrâpim* pf. ogrepsti. *Tâ je odrâpjena.*

odrâsti *odrâstem* pf. odrasti. *Onâ je f súmi odrâsla.*

odrèžati *odrèžem* pf. odrezati. *Odrèži grâne!*

odrinòti *odrinem* pf. odgurnuti. *Odrini kôla!*

održâvati (se) *održâvam (se)* impf. održavati (se), obnašati (se). *Održâvam tò sâkø lèto. Tâk se tò održâva.*

odûren -rna, -rnø adj. oduran, gadan, neukusan. *Jôš je odurneši. Odûrni...*

ožgôr adv. odozgo. *Ožgôr so dëli. Tôrmân ìma globočkoga kôrëna, a šalâta mâm ožgôr.*

ogrâda *ogradë* f. ograda

ograditi *ogradim* pf. ograditi, staviti ogradu. *Tô nê bìlo ogražđen.*

ogrînàti *ogrînam* impf. 1. zagrtati, ogrtati biljke. *Bilo së je ogrînâlo rûčno. 2. skupljati pčele u košnicu u vrijeme rojenja. Ogrînâl sem čmèle, rôjile so se.*

okablejsati (se) *okablejsam (se)* pf. zaprljati (se). *Bōš me okablejsal.* *Bōš se okablejsal.*

okolu adv. okolo, unaokolo. *Letī okablelu.* *Dōk se zamrāči ɔndā se īde s kīpom okablelu.*

okolu prep. okolo, oko. *Okolu tōga.* *Īde okablelu klēti.*

okopati *okopam* pf. okopati. *Dōjem dōk okablepam.*

okov *okova*, A mn. *okove* m. okov. *Tī sō okablevi i sāda na Mōlvāj f kapēlici v jēdnem okablevru.*

okrugli -a, -e adj. odr. okrugli. *Tāk je lēpa okrugla, vēli, sigdī je īma.* *Okrugla je za nositi vīno na pōle.*

okvir -a m. okvir. *Tī sō okablevi i sāda na Mōlvāj f kapēlici v jēdnem okablevru.*

oladeti *oladim* pf. ohladiti. *Mōram oladēti mlēko.*

olofka *olofkē* f. olovka

oltar -a m. oltar. *Tē je kīp na oltaru tām bīl.*

ole -a n. ulje. *Jā sem natopila vāto z olem.*

oliče -a n. dem. od *ole.* *Mālo oliča dēni!*

omēsti *omētem* pf. umijesiti. *S tēm se sālom omēsi!*

omēsti *omētem* pf. omesti, počistiti metenjem

omotati *omōtam* pf. omotati, zamotati. *Onda sē je jājce vū tō omotālo i dēlo vū tē crlēni papēr.*

on¹ *öna, önō* pron. on. *Nēmā ga jōš.* *Nēmā ji jōš.* (Nema ih još.) *Nē sem dāla, a nēmu nēsem.* (Njoj sam dala, a njemu nisam.) *Hōdam dāle bez nī.* *Īdem z nēmi.* (Idem s njima.) *Kak sēm e pēkla?* (Kako sam ih pekla?) *Īmag pedēsēt bētey paprikē, jēl bō čēsa nā nī, jēl ničēsa!?* *Pri nēm.* *Tāk je bāš nē bīlō.* *Īdem pō nēm.* *Tak ī je stāla.* (Tako joj je stajala.) *Qnā je f kapēlici.* *Po nāj.* (Po njima.) *Pri nāj.* *Vēlīm jā nē.* (Velim ja njoj). *Ž nēmi.* (S njima.)

on² *öna, önō* pron. onaj. *Spomīnale smō se ɔ ðvi sōsēdi, a ɔ öni se nēsmō.* *Nēsem dāla ðvi zēni tū, nēgo öni tām.* *Q önōm se nēsmō spomīnāle.* *Z önēm je qmōtal.*

onakoy *onākva, onākvō* pron. onakav

onda adv. onda, u ono vrijeme. *Qndā je dōsla.*

onda konj. onda, nakon toga. *Dōk je dōsla kōrīzma qnda sē je sē sūžē qribālo s pepēlom.*

opasina *opasinē* f. pasica na odjeći

opasti *opānem* pf. pasti. *Tō je tākvō blātō dōk opāne dēžž.*

opaziti *opàzim* pf. opaziti

opkuhati *opkùham* pf. opkuhati. *Opkuhalà je.*

opleček -čka m. oplećak, gornji dio ženske odjeće

oprati (se) *opèrem (se)* pf. oprati (se). *Jâ sem lèpše oprala. Opèri nòge! Operì si ròke! Bilà je prèveč oprâna. Tò sè je oprâlo.*

oprava *opravè* f. odjeća, oprava. *Da sem imâla nòfce, jâ bi si bila kùpiti opravò za stàrost.*

oprostiti *opróstim* pf. oprostiti. *Bò mu sè oproščèno. Kàk móreš oprostiti?*

opsèći *opséçem* pf. odsjeći. *Bi mórla nòfte opsèći kàj nè bi móglia dràpàti po gredici.*

orati òrjem, 3. mn. *orjò* impf. orati. *Îma pùno vùklinkòj, teškò se òrje.*

orèj *orëja*, I mn. *orëji* m. orah. *Tò je bila pìta od orëjòj.*

oribati *oriblèm* pf. izribati. *Màm je oribàla.*

osemdeset num. osamdeset

osjâk -a m. osjak, bodljikava biljka. *Mî velímø osjâk.*

oslèpèti *oslèpèm* pf. oslijepjeti. *Tê je oslèpel.*

ostajati *ostâjèm* impf. ostajati

ostati *ostâñem* pf. ostati. *Navèk sem tû bila i ostâla.*

ostaviti *ostâvim* pf. ostaviti

ostâvljati *ostâv am* impf. ostavlјati. *Tê sò se za sème ostâvlâle.*

ostvâriti (se) *ostvârim (se)* pf. otrovati (se). *Pàzi kàj se ostvâriš!*

osušiti *osuším* pf. osušiti. *Dòk sè je osušilò.*

osvetiti se *osv tím se* pf. osvetiti se. *Ne osv titì se.*

ošarabôliti *ošarabôlim* impf. okopati plugom. *Ošarabôlil sem kôkrûzò.*

ôštro adv. oštro. *Oštrò je nabrûšen.*

otèci *otèknem* pf. oteći, nateći. *Jòči sò mu otèkle.*

otèrnak *otèrnâka* m. ručnik. *Pò starînski je otèrnak.*

otîti *otîdem* pf. otići. *Otišl  je pod vòd . Na vrâč ca se pr di otîde.*

otk pati *otk pam*, sup. *otk pat* impf. otkopavati

otk d / ôtk d adv. otkuda. *Otk d je št ? Ôtk d id ?*

otk pati *otk pam* pf. otkopati

 t d adv. otuda. *D k s   t d st ri l di b ž li pret T rci, ond  s  t  c ud tv rni k p zak p li.*

otpl uti *otpl jem* pf. otplivati. *Id mo otpl uti popr k!*

otprilikē adv. otprilike. *Dvē dēke, tāk otprilikē.*

otpriti *otprem*, 3. mn. *otpri* pf. otvoriti. *El ste vī otpri li tō, nēste?*

otroj *otrova* m. otrov. *Nē bīlō otrova.*

øy öva övö pron. usp. *øy*, ovaj. *Ovō je ostajalō v rōkāj. Spomīnale smō se o övi sōsēdi, a o öni se nēsmo. Nēsem dāla övi zēni tū, nēgo öni tām.*

ovāj *ovāj*, ovö pron. usp. *øy*, ovaj

ovakōy *ovakva*, *ovakvö* pron. ovakav

ovālāti *ovālam* pf. razvaljati, razvući valjkom. *Ovālāti tēsto.*

ozdravlēne -a n. ozdravljenje

ozēpstī *ozēbem* pf. ozepsti, promrznuti. *Smō ozēbli.*

ožūjek -jka m. ožujak

P

padāti *pādam* impf. padati. *Nēsō padāle.*

pahuļica *pahuļicē*, A jd. *pahuļicō* f. pahuljica, sitno i mekano pero.

pājtlin *pājilina* m. paromlin. *Islā sem s kōli na pājtlin.*

pāk adv. opet, ponovo. *Pāk se rasūče.*

pāk konj. pa. *Āče bōde kōji dōšel, pāk lēkō mālō krumpēra i jūhē skuhāmō. Īmam vīše pēfcōy pāk se kolō.*

pakēt -a m. 1. paket, poštanska pošiljka. *Dōbilā sem pakēta. Kāk pakēt zapakuvāti i önda stojī. 2. svežanj. Īmam pakēta nōvīn spravlenī.*

pakuvāti *pakūjem* impf. pakirati, slagati u paket ili kovčeg

pālec -lca m. palac. *Bolī me pālec.*

palīčka *palīčkē* f. dem. palica. *Īma jākšō palīčkō.*

pamēten -tma, -tno adj. pametan. *Kōkōš je dōsti pamētna. Tī si pametnēši.*

Pankrāci *Pankrācīja* m. blagdan sv. Pankracija (12. 5.). *Ot Pankrācīja do Bonifācīja.*

pāpa *papē* m. otac, tata. *Pāpa i māma.*

papēr -a m. papir. *Tō je napravļēnō զd drēva i papēra. Vū tē papērē īma sēga. Tō je զt papēra.*

papīca *papīcē* m. hip. od *pāpa*, tatica. *Tāta je bīl papīca. Papīca i māmīca. Pāpīcō!*

paprīka *paprīkē* f. paprika. *Okopālā sem paprīko.*

pār adv. par, nekoliko. *Pār dānā.*

pâr -a m. par, dva predmeta ili dvije jedinke koje čine cjelinu. *Īma sëdem pârōy.*

par̄iti *pârim* impf. držati na pari

pârma *pârmē* f. usp. *pojāta*, sjenik iznad staje. *Tô je pârma īznad štalē gdê je mârva. Tô je pârma kâm se sprâvla sêno.*

partizân -a m. ambrozija, vrsta biljke. *Së je pùnqo partizâna.*

pasmîna *pasmînê*, N mn. *pasmîne* f. pasmina

pâsti *pâsem* impf. pâsti, jesti pašu, biti na paši. *Pâse trâvq. Pâsô trâvq. Kòn je pâsel trâvq. Kôni so pâsli trâvq. Krâva pâse.*

pastîr -a m. pastir. *Gdê bôde kojî pastîr?*

pâša *pašê* f. ispaša, paša. *Na pašô so išli lûdi s kravâmi. Íde s kravâmi na pâšo. Tû je sosëdoy bik bûl na pâši.*

Pâšin zîbot *Pâšinôga zibôta* m. ime predjela u blizini Molvi

paùra *paurê* f. vika, galama, uzbuna. *Diglâ je cêlo paùro, a nêje bûlo nîst.*

Pâvlövô -a n. top. ime predjela u blizini Molvi. *Ídem s Pâvlöva.*

pâvôk *pâvôka*, N mn. *pâvôki* m. pauk. *Se mû je pâvôk zaprégel.*

pâžel -zâla m. papak. *Krâve imâjo pâžle. I svîmče īma pâžla i bîrka.*

peč -i, I mn. *pečjâmi* f. peć. *Ídem k peči. Kuhâ se na peči. Ímag pôsla s tôm pečjom. Kûham na dvèjov pečjaj. Ímag sakavû peči. Íma pûno peči.*

pečenka *pečenkê* f. pečenka, meso pečeno u pećnicu

peči *pèčem* impf. peći. *Pèčem kôlâča. Pečô krömpêra. Peklâ sem kôlâča. Kôlâč je pečen. Kôlâči so pečeni.*

pedesêt num. pedeset. *Pedesêt lêt īma.*

pèfcèc *pefcêca* m. dem. od *pêvec*, pjetlic

pêglâ *pêglê* f. glačalo. *Nêso se s pêglom pêglale, nêgo sukâčom.*

pêglâti *pêglam*, I. mn. *pêglamô* impf. glačati. *Pêm pêglat.*

pêglîca *pêglicê* f. dem. od *pêgla*, glačalce

Peklêñica *Peklênicê* f. ime predjela u blizini Molvi. *Tô se zòve Peklêñica.*

pékmez *pekmêza* m. pekmez. *Morë se pékmez dëti nôter.*

pêm / pêm 1. jd. prez., *pê / pê*, 3. jd. prez. impf. ići ču. *Pêm v zdë nec pô vòdô. Pêm pêglat. Dôk vmerjô nîscë ne pê, tû nêma dëcê.*

pêpel *pepêla*, DL jd. *pepêlu*, I jd. *pepêlom* m. pepeo. *Nê bûlo prâška kâk sâd, nêgo s pepêlom se je opkuhâlo.*

Pepelnîca *Pepelnîcê* f. Pepelnica, Čista srijeda

pêrce -a n. dem. od *pêrø*, perce

perjāna *perjānē* f. čehanje, usitnjavanje perja

pērje -a n. zbir. od *pērō*, perje. *Pīsānō, šārānō pērje. Z gōskinōga pērja.*

pērō -a n. pero. *Kōkōšje pērō.*

perotnīca *perotnicē* f. gornji dio kolovrata na kojem se vrti svitak

perūška *peruškē*, N mn. *peruške* f. 1. krilo ptica, peradi. *S peruškāmi letī. 2. osu-*
šeno krilo peradi koje se rabi u domaćinstvu. Dāj mi peruško kāj qmētem pō
ti pēći!

pēsek -ska m. pijesak. *S pēska.*

pēsji lük *pēsjēga lükā* m. vrsta biljke koja ima lukovice. *Pēsji lük īma lukovīce.*

Pēski *Pēskōy* m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Tō se zōve Pēski.*

pēsma *pēsmē* f. pjesma. *Tō je bīla pēsma dōgāčka. Z mojē pēsmē. Vū tē pēsmāj.*

pēt / pēt num. pet. *Pēt dēka mēlē. Pēt metrōy. Pēt lēt. S pētēmi kravāmi.*

pēta / pēta *pētē / pētē* f. peta, stražnji dio stopala. *Za pētōm. Za pētāmi.*

pētek -tka m. petak. Fraz. *nēmāti ni svētka ni pētka* raditi bez odmora

pēti -a, -o num. peti. *Devedesēt pētē.*

pētīca *pēticē* f. dem. od *pēta*, mala peta, petica. *A kōkōšē smō pētīco odatazāle.*

petīca *peticē* f. petica, najviša ocjena. *S peticām je prēšel.*

petnājst num. petnaest. *Nēma dēset – petnājst lēt.*

Petrōvō -a n. blagdan sv. Petra i Pavla (29. 6.)

petrōžij *petrōžīja* m. peršin. *Nabrālā sem petrōžīja.*

pēvec -fca, N mn. *pēfcī, pēfcōy / pēfcōy* m. pijetao. *Īmam debēlōga pēfca. Īmam lēpe vēlīke debēle pēfce. Īmam vīše pēfcōy pāk se kōlō. Īmam vīše pēfcōy.*

pījac *pījāca* m. sajam. *Kojī nēsō mögli pō pījacē īti.*

pījārčok *pījārčōka*, N mn. *pījārčōki* m. narcis, ukrasna biljka. *Īmam i pījārčōkōy.*

pīkāti *pīcēm* impf. bosti, zabadati. *Jā pīcēm.*

pīlimpār -a, G mn. *pīlimpārōy* m. leptir

pīlīti *pīlim* impf. piliti. *Dīrva pīlīti.*

pirīka *pirikē* f. pirika, vrsta drača

pīsāni -a, -o adj. odr. usp. *šārāni*, šareni, raznobojni

pīsanīca *pīsanicē* f. pisanica, obojeno, ukrašeno jaje. *Pīsamīce mī na Vūzem ne dēlāmō. Mī smō pīsanīce na Bēlō nedēlō dēlāli. Pīsanīce pīše.*

pīsāti *pīsem*, 2. mn. *pīsēte*, impt. 2. jd. *pīši*, 2. mn. *pīsēte* impf. 1. pisati. *Tō pīše v*

debēlē knigāj. Vi pišete. Pišetē mi! 2. šarati, bojati. *Pisanicē smo pišāle sâme, z vōjskom ot čmēlī.*

pisemce -a n. dem. od *pismō*, pisamce

pismō -a n. pismo

pisčaj *piščaja* m. prišt. *Ima pūnō lice piščajoy.*

piščalīvi -a, -o adj. odr. prištavi. *Kaj čę ji takoy děčkō piščalīvi?*

pisče *piščeta* n. pile. *Ot čistēca nigdār piščeta. Jědnō pišče.*

piščenec -nca m. 1. pile. *Piščenci klūjō.* 2. mladi pijevac, pjetlić. *Jeden mū je piščenec otisel za kōš.*

piščenka *piščenkē* f. mlada kokoš

pisčoki *pisčokoy* m. mn. pilići

pita *pitē* f. pita, vrsta kolača. *Tō je bila pita od orējoy.*

piti *pijem* impf. pit. *Pij! Pijte!*

plac -a m. 1. prazan prostor. 2. trg, 3. tržnica

plāč -a m. plač. *Na jěden pōt vriska i plāč naglās f kapēlīci.*

plāčati *plāčam* impf. plačati. *Gdē bi tō plāčal?*

plafkasti -a, -o adj. odr. plavkasti, plavičasti. *Na plafkastō so vlékle.*

plakati se *plāčem* se impf. plakati. *Jědna se zěna pláče i nōsi děte.*

platno -a n. platno. *Tō je plātno domáče.*

plavič -a m. zadnja rakija iz kotla koja sadrži mali postotak alkohola. *Zěmi dōsta plaviča.*

plēča *plēč* n. mn. leđa. *Jāj, na plēča je òpal!* *Dō plēč.* *Na plēči mū je někaj narāslō, nakákva znaměnka.*

plēče -a n. rame. *Na qbēdvē plēče.*

plěsti *plětem*, 3. mn. *pletō* impf. plesti. *Jā plětem košárjo. Mōji pletō.*

plěter *pletēra* m. pleter, ograda od pletena pruća

plitvāš -a m. plićak. *Dōšli smo na plitvāš kāj smo mögli gazīti. Tām je plitvāš.*

plítvi -a, -o adj. odr. plitki. *Tāj je kanāl plítvi. Vodā je plítva. Prälä sem rōbäče f plítvi vōdi.* *Na plitvom kanalu.*

plot -a m. plot, ograda. *Drvēni plöt.*

pluča *plūč* n. mn. pluča. *Na pluči.*

plüg -a, N mn. *plügi* m. plug. *Velē da nē bìlo plüga.*

pluti *plujem* impf. plivati. *Kōji nē zna pluti, tē se ftāpla.* *Jā plujem.* *Jā sem plùl prēkō Drāvē.* *Onā je plula.* *Öni znadō dōbro pluti.* *Öni plujó sküpa.*

pō prep. 1. po. *Po tēbi. Po sē mekotāj smō kōkrūzō pōsadili. Dōbiš po šćepcē.*
Idem pō vūrō. Bō mi cūrēlō pō rōki. 2. nakon. *Ondā je mōral iti pō Štēfānu mām drūgi dēn klāt.*

poběči *poběgnem* pf. pobjeći. *Jedvā sem poběgla da se nē zrušilō nā me.*

pobrāti *poběrem*, impt. 2. mn. *poberěte* pf. 1. ubrati, pobrati. *Íma pùnō stepēnī slīy, mōramō je pobrāti.* 2. uzeti. *Pobral mī je tō.*

pocuknēnka *pocuknēnkē* f. podsuknja

poculīca *poculicē*, N mn. *poculice* f. dio ženske narodne nošnje koji se stavlja na glavu, poculica

počētek -tka m. početak. *Na počētku vēlacē.*

počēti pf. početi. *Bāš je počēl. Počēl je.*

počinotī se *počinēm* se pf. odmoriti se, počinuti. *Počiřenā sem.*

počkomēči -a, -e adj. odr. šutljiv, mučaljiv. *Počkomēča dēkla.*

podežgāti *podežgem* pf. potpaliti. *Dēj podežgi tō slāmo i naprāvi jōgńa!*

podigatī se *podizēm* se poustajati. *Sat smō se mī podigāle.*

podlēčīti *podlēčim* pf. postaviti zamku. *Podlēčili smō, štō znā jēl se bō vložila kūna.*

podušiti *podušim* pf. pogušiti, ugušiti. *Tō ìma kāj nē bi mōči podušiti.*

pogāča *pogačē* f. pogača, kolač s orasima, makom i sl. *Tāk ɔvāj pōt pogāčē nē bilo. Pēče pogāčo z orēji, z mākom...*

pogāsti *pogāsne* pf. ugasiti, utrnuti. *Tō je pogāslo.*

pogledāti *poglēdam* pf. pogledati

pōjas, pojāsa m. pojas

pojāsec -sca m. dem. od *pōjas*, pojascac. *Sat sē je ɔd ɔnōga kojē nē valālō naprāvil pojāsec i tō prevēzālō v dvē mēste.*

pojāta *pojatē* f. usp. pārma, sjenik iznad staje. *Tō je pojāta. Akō sē je dēlō sēnō na pojātō, rusil si mām f štālō.*

pojēsti *pojēm* pojesti. *Tō se pùno pojē čez Bōžič.*

***pōjti** *pōjem*, 2. jd. *pōješ*, 1. mn. *pojēmo*, 3. mn. *pojō / pōjdō* impf. ići ču. *Ne pojēmo. Misilā je da pōjem. Kām pōješ? Mī pojēmo. Óni pojēdō. Ākō pojēte vī, pojēmo i mī, ākō nē, ne pojē nīšće.*

pokāzāti *pokāžem* pf. pokazati. *Da tō ìmag kōmu pokāzāti.*

poklāti *pokolēm* pf. poklati. *Pokolō rāčice i piščōke.*

pokleknōti *poklēknem* pf. pokleknuti, kleknuti. *Da je poklēkel na jēnom mēstu i počēl kopāti zēmlo.*

pōklōn *pōklōna* m. poklon, dar. *Dōbiš pōklōna.*

pōkōjni -a, -o adj. pokojni. *Tē mōj pōkōjni Mārtin.*

pōkrōvec -vca m. pokrivač za stoku. *Tē pōkrōfcia za kōne i krāve.*

pōl adv. pola. *Dāj mi pōl.*

pōldān m. podne. *Pōslē pōldān je blagōsløy dēcē.*

pōldanīca *pōldanicē* f. prijepodnevna župna misa. *Īde tām pret pōldanīco v nedēlo.*

pōlejāti *pōlejem* impf. politi. *S tēm mōreš žgānce pōlejāti.*

pōlič *pōliča* m. boca od pola litre, polić.

pōlični -a, -o adj. odr. koji sadrži pola litre. *Pōlična flāsa.*

pōlnōčka *pōlnōčkē* f. polnoćka, ponoćna božićna misa. *Idēmō na pōlnōčko.*

pōmelājec -jca m. vozar koji skuplja i vozi zaprežnim kolima vreće žita u mlin, a samljeveno žito razvozi vlasnicima. *Pōmelājec prevāža meļāvō.*

pōmōč *pōmōči* f. pomoć. *Třebam pōmōč. Nēmā mu pōmōči. Z bōžjōm pōmōčjōm.*

pōmōči *pōmōgnem* pf. pomoći

pōmrēti *pōmrējēm*, 1. mn. *pōmrējēmo*, 2. mn. *pōmrējēte*, 3. mn. *pōmrējō* pf. pomirati, pomrijeti. *Mī pōmrējēmo.*

pōndēlek -lka m. ponedjeljak

pōnōdīti *pōnōdīm* pf. ponuditi. *Tak smō mu pōnōdili čerēšne. Mī pōnōdīmo.*
Dōk pōnōdīm, qndā je pōnōžēnō.

pōnōžāti *pōnōžām* impf. nuditi. *Jā sem sakōmu tō pōnōžāla.*

pōnāva *pōnāvē* f. veliki prostirač na kojem se suši žito. *Pōnāvā je qnō za žītō, vēlīka.*

pōpadāti *pōpādam* pf. popadati

pōparīti (se) *pōparīm (se)* pf. popariti (se) a) politi (se) vrelom vodom. *Sem jō pōparīla. b) opeći (se) vrelom tekućinom ili parom. Pōparila sēm se z vrēlōčōm mastjōm. Pōparila sēm se z vrēlōčēm krōpōm.*

pōpēvāti *pōpēvam*, 3. mn. *pōpēvājō* impf. pjevati. *Rānō pōpēva.*

pōpīti *pōpījēm* pf. popiti. *Pōpīj si mālō vīna. Nēk si mālō pōpīje.*

pōpōldān adv. popodne. *I ònda na Vēlīkō mēšo pōpōldān smō nōsili nazāj.*

pōpravīti *pōprāvīm* pf. popraviti

pōprēk adv. 1. poprijeko, preko cijele širine. *Pōprēk sō šarāgle. Idēmō qtplūti pōprēk. 2. sasvim, potpuno. Pōprēk je sīva kāk da slānōga krōpa na pōpīje. 3. preko, s druge strane. Tō je pōprēk pōta. 4. kraćim putem, prečacem. Īde*

poprék.

poprék prep. preko. *Īde poprék vṛta.*

popukäti *popućem* pf. počupati. *Īdem jā nēga popukäti.*

pōput adv. poput. *Tō je zṛno pōput šenicē.*

poręzäti (se) *poręzem (se)* pf. porezati (se). *Poręzal gā je. Nāj se poręzäti!*

pōrinđti *pōrinem* pf. pogurnuti, pogurati. *Děj pōrini mālo!*

pōrub *pōruba* m. porub, porubljeni dio odjevnoga predmeta. *Kūliko fēlī īma pōruba? Kūliko tē pōruboy īma!*

pōrušiti *pōrušim* pf. porušiti

pōsaditi *pōsadim* pf. posaditi. *Po sē mekotāj smo kōkrūzo pōsadili. Tām je kōrūza pōsažēna.*

Pōscānec -nca m. top. ime brijega u blizini Molvi. *Pōscānec – tō je brěščec.*

pōsēbno adv. posebno a) osobito, na osobit, poseban način. *Īmag pōsēbno napravlēno. b) izdvojeno. Tē sō pōsēbno rāsle.*

pōsējati *pōsējem* impf. posijati

pōsēje *pōsējī / pōsēj* f. mn. mekinje

pōsēkäti *pōsēkam* impf. podsijecati. *Bōmō mōrāli iti pōsēkat, punā je kōkrūza drāča.*

pōsel -sla m. posao. *Gōtovā sem zē sēmi pōslē. Tō je tē pōsel. Dēlā se sāki drūgi pōsel. U sv. pōjēti / pōjēti pōsla zaposliti se. Pōjēl je pōsla sād.*

pōsētiti *pōsētim* pf. posjetiti

pōsip *pōsipa* m. prah za posipavanje. *S pōsipom pōsipam.*

pōsipati *pōsipam* pf. posipati. *S pōsipom pōsipam.*

pōslati *pōšlem* pf. poslati. *Pōslalā sem.*

pōslē prep. poslije, nakon. *Pōslē spōvēdi.*

pōslunđti *pōslūnem* pf. poslušati. *Děj mālo pōslūni kej tī se velī!*

pōsprāvļati *pōsprāvļam* impf. pospremati. *Pōsprāvļam rōbō.*

pōst *pōsta* m. post. *Nē būlo vīše pōsta.*

pōstāti *pōstojīm*, 3. mn. *pōstojē* pf. odstajati, odležati. *Mālo pōstojē i f cūkōru se qvālājo.*

pōstel *pōsteli / pōstelē*, DL jd. *pōsteli*, I jd. *pōstelōm*, N mn. *pōstēle*, L mn. *pōstelāj*, I mn. *pōstelāmi* f. postelja, krevet. *Spīmo na pōstelāj. Sē sem pōstēle pōvlēkla na srēdīnō.*

pōstēlka *pōstēlkē* f. dem. od *pōstel*, posteljica, krevetić

pōšten *pōštēna, pōštēnō* adj. pošten

pôt adv. put(a). *Dvâ pôt, trî pôt, dêvet pôt. Slavîmô trî pôt godîšne tô proščêne.*
Ovâj pôt nêsem jâ slagâla.

pôt -a, I jd. *pôtem*, N mn. *pôti* m. put. *Pôti so očiščeni. Ìde pôtem. Čêm sem pôta prešla.*

pôtic *pôtica* m. dem. od *pôt*, putić

pôtni -a, -o adj. putni, koji se odnosi na put i putovanje. *Ìde k vrâtôm pôtñem.*
Pôtna vrâta.

potrošiti *potrošim* pf. potrošiti. *Jëdva potrošim.*

potrti *potrem* pf. razbiti. *Čerâ sem kûpila tâkvo lêpo zdêlo zemlêno i dñes sêm jo vêč potrila. Pâzi, nâj potrti! Dök potrem, vêč je prešlo, a dök têrem...*

potskubâvati *potskubâvam* impf. djelomično čupati perje peradi. *Potskubâvâ se gôska i râca.*

povêdäti *povêdam* impf. pričati, pri povijedati, govoriti. *Tô smô povêdâle kâk smô nâše. Ne čûjem kaj mî se povêda.*

povêdäti *povêm*, 1. mn. *povêmo* pf. reći. *Povêm nî. (Reći cu njoj.) Povêcťe dâle! Nék povêdô nôvost! Vî povêcťe kaj bôdô znâli! Povêcťe! Pôvež! Sâmô povêcťe! Bôš svôjemu gázdi povêdâla.*

povêsmo -a n. povjesmo, svežanj kudjelje ili lana što se stavlja na preslicu

povêzan *povêzâna, povêzâno* adj. povezan

povlêći *povlêčem* pf. povući. *Së sem postêle povlêkla na srđinô.*

pozdêrje -a n. pozder, otpatci od konoplje. *Tô se zvâlo pozdêrje.*

poždrliy *poždrliva, poždrliv* adj. proždrliji

poždrliuš -a m. proždrlijivac

poždîti *poždarem* pf. požderati. *Tô nê na zemli vrôdilo kaj tâj nê bi poždrli.*

požeti *poženem* pf. požeti. *Žitô së je požêlo.*

precitâti *precitam* pf. pročitati. *Tô bi jâ mögla dâti za precitâti.*

prâla *prâlê* f. pralja. *Znalo nâs je bîti prâlî jêdna do drugê.*

prâse *prasëta* n. prase

prâščici *prâščic* m. mn. praščići. *Kulikô prâščic imâš?*

prâšek -ška m. prašak. *Prâšek za prâne.*

prâti / prâti *pêrem* impf. prati. *Kâk smô tô rûho prâle. Nê bo tô prâl.*

prâzen -zna, -zno adj. prazan. *Nigdâr mu čvâle nêso prâzne, navêk je cigarêtlin v zôbê.*

prebâdâti *prebâdam* impf. probadati. *Ot teščinî me nêkaj prebâda.*

pređ prep. pred, ispred. *Pred vrâti. Tâ mî je sâlka pred jočî.*

predbiležiti (se) *predbilěžim (se)*, impt. 2. mn. *predbiležěte (se)* pf. *predbilježiti (se)*

preděfčer adv. prekjučer. *Tô je bìlo preděfčer.*

prédi adv. usp. *prije*, prije. *Prédi bi šákø pùkel nèg tò pretrìgel. Kàk smø sàd prédi rékli. Prédi sò kòni bili i kòbile.*

pregaziti *pregázim* pf. *pregaziti*. *Nemrèmø pregaziti, globokokò je.*

pregledati *preglèdam* pf. *progledati*. *Onà je tám pregledàla.*

prehoditi *prehòdim* pf. *prohodati*, početi hodati. *Sàd kàk smø dòšli s církvè, prehòdilà je med nàmi f kapèlci.*

prekësnø adv. *prekasno*. *Dòjem prekësnø.*

prekrìti *prekríjem* pf. *prekriti*

prelejati *prelèjem* pf. *preliti*. *Prelèjem z vróčém kròpom.*

prèlo -a rupa. *Qndà se na sréđini rùpa napràvi – prèlo od nàpršníaka.*

prenèsti *prenèsem* pf. *prenijeti*. *Dàl je prenèsti tò Marìjo f církvø.*

prepàsti *prepànem* pf. *propasti*, pasti u što. *Štorgè sò, pàk prepàne.*

preplùti *preplùjem* pf. *preplivati*. *Onà je preplùla Dràvø.*

prerezàti *prerèžem* pf. *prerezati*. *Prerèži vožènce!*

presažuvàti *presažùjem* impf. *presađivati*. *Presažùjem cvètje.*

prëslìca *prëslicê* f. *preslica*, naprava za predenje. *Nègda dòk je dèkla išla zàmož mòralà je sebòm dònèsti kòlovràta i prëslìco.*

prëslìčke *prëslickî* f. mn. *zumbuli*. *Ìmam ròzne i plàve prëslìčke. Ìmam pùno prësličkî.*

prèsti *prèdem*, 1. mn. *prèdèmø*, 2. mn. *prèdète*, 3. mn. *prèdò* impf. *presti*. *Dàjte tò lèpše prèdète! Lèpše prèdi! Jà sem pùno prèla. Ôn je prèl. Prède dèkla kòdèlo.*

prestìći *prestìgnem* pf. *prestići*. *Prestignè me dò vràt.*

prèstran *prestràna*, *prestrànø* adj. *prostran*, udoban. *Qvì sò prestràni.*

presvètìti *presvètim* pf. 1. *zasvijetliti*, početi svijetliti. 2. *prosvijetliti*, urazumiti

prešencija *prešencijè* f. *procesija*. *Ìde prešencija.*

prešesnì -â, -ô adj. *prošli*, minuli. *I tâ me bò sècâla na prešenè dnève.*

preteràti *pretèram* pf. 1. *protjerati*, istjerati. *Jel' sì je mòrti tì preteràla? 2. pretjerati, prevršiti mjeru. Nâj preteràti!*

pretrìci *pretrìgnem* pf. *slomiti*, *prelomiti*. *Prèdi bi šákø pùkel nèg tò pretrìgel.*

pretsnòčkom adv. *preksinoć*

prevàžati *prevâžam* impf. *prevoziti*. *Pòmelâjec prevâža melâvø.*

prèvec adv. previše, više nego je potrebno. *Bilà je prèvec oprâna. Prèvec öče kléti.*

prevrôč -a, -e adj. prevruć. *Vodà je prevrôča.*

prezrélèti prezrélém pf. prezreti, previše sazreti. *Tô je prezrélèlo.*

prežgânka prežgânkê f. prežgana juha

přga prgê f. prga, prgica, umiješen i osušen sir u obliku maloga stošca. *Přga sîra. Íma čöbe kâj bi přge na náj sùsil.*

prehâžati prehâžam impf. ponestajati. *Drvâ mi prehâžajo.*

pri prep. 1. pri, pokraj, u blizini. *Tû pri grôblu. Šùpa pri štâglu je prípârmic. 2. kod. Prî ném. Bil je pri hîzi. Bilâ sem pri sôsèdi, Lëvâkòvi, Peršekòvi... Bil sô fâšènki pri nâm. 3. na. Bôm pri mëši.*

prifčiti (se) prifčím (se) pf. priviknuti (se), prilagoditi (se). *Prifčîš jo. Bôš se prifčil.*

prîje adv. usp. prêdi, prije. *Tô je prîje bîlo – japatîce.*

prîje prep. prije. *Tô nê bîlo prîje dvêsto lêt. Sâkô rânie prîje zorê.*

prijèti (se) / prijèti (se) prîmem (se) pf. primiti (se) a) uhvatiti, primiti rukom.

Tâk sem já nèga prijèla da ne opâne. b) prihvatiti se, započeti što. Ôn se nè bo pôsla prijèl, nègo rëši blândüje.

prilejàti prilejem pf. doliti. *Prilejem vôdø. Tî mi prilej mlêka!*

prîmàti prîmam impf. primati, dobivati. *Prîma pômoc.*

prípârmic prípârmicâ m. šupa, spremište uz gospodarske zgrade. *Šùpa pri štâglu je prípârmic. Ídem s prípârmicâ.*

pripelàti pripelam pf. dovesti, privesti. *Pripelam kôla.*

prîpovèdàti prîpovêdam impf. pri povijedati, pričati. *Nâj prîpovêdâti!*

prîpravîti priprâvim, impt. 2. mn. *prîpravète* pf. pripremiti, prirediti. *Dôk dôjdête, dônesête, dôk dôjèmo prîpravète!*

prisnèti se 3. jd. *prisnê se* pf. prisniti se, sanjati. *Bô mî se prisnèlo.*

prišepnòti prišepnem pf. prišapnuti

prišìti prišijem pf. prišiti, zašiti. *Nè zna ni gömba prišiti, ni lûknîçô napravîti, a iislâ bi v zâmqôž?!*

pritopìti pritopím pf. zagrijati, ugrijati. *Pritopîš vôdø.*

přk -a, -o adj. prhak. *Tô se přkô têsto omësi.*

prkâči prkâčoy / prkâčey m. mn. kolači od prhkoga tijesta

prôdàti prôdân pf. prodati. *Nêmam, segà sem prôdâla. Íma i za prôdâti. Íma kôkrûzê za prôdâti.*

prökölîca *prökölîcē* f. prokulica, kelj pupčar

prosînec -nca m. prosinac

prosîti *prösim* impt. 2. mn. *prosête* impf. 1. prositi, tražiti milostinju. *Bôgec prösi.* 2. moliti. *Onda dà sô dôšli dô Marijê Bistričkê i prosilî sô da bi im skinôla ɔkòve.*

prôst -a, -o adj. 1. jednostavan. *Prôsti kolâči.* 2. loše kakvoće. *Prôsto plâtno.* 3. nepristojan. *Täk je prôst, sâmô klêne.*

prošćeńâr -a, G mn. *prošćeńârôy* m. sudionik u proštenju, crkvenoj svetkovini. *Tâm se skûpe prošćeńâri.*

prošćeńe -a n. proštenje, svetkovina u čast sveca zaštitnika, crkveni god. *Bilâ sem sakôd na prošćeńu, al' mi nê nîgde bîlo tâk lêpo kâk na molvârskom.*

prôt -a m. prut. *Trêsem slîve kojë se nêso dâle stêpsti bes prôta.*

protic -a m. dem. od *prôt*, prutić

přsa *přs* n. mn. prsa. *Na přsê.*

přst -a m. prst. *Dvâ přsta.*

přstek *přstêka* m. dem. od *přst*, prstić

přvi -a, -o adj. prvi. *Tê je prvëši.*

přvi -a, -o num. prvi. *Sedemdesêt přvë.*

pšenîca *pšenicê* f. usp. šenîca, pšenica. *Sêjem pšenîco.*

pšenîčni -a, -o adj. pšenični. *Krâh je ot pšenîčnê mèlê.*

pükîci *pükñem* pf. slomiti. *Prêdi bi sâkô pükñel nèg tô pretîrgel.*

pükâti *pükñem* impf. čupati. *Tô së je pükñalô z rôkâmi. Baš së je pükñalô.*

pukëta *pukëtê* f. buket, stručak cvijeća. *Takovò je lêpo pukëtô napravila.*

pùn -a, -o adj. pun. *Vëç je pùn kôš.*

pùnq adv. puno, u velikoj količini, u velikom broju. *Îma pùnq sân na pôtu. Pùnq rôk. Îma pùnq stvarîl.*

pùra *purê* f. pura. *Pùra i purân.*

purân -a m. puran. *Pùra i purân.*

püstîti *püstim* pf. pustiti. *Püstiš kôkôš na jârek, a qnâ se i slôga prime.*

püter -tra m. usp. *pütro*, maslac

pütra *pütrê*, N mn. *pütre* f. zemljana posuda za vodu. *Pütra je za vôdô nositi.*

pütrö -a n. usp. *püter*, maslac. *Pütrö rastopîm.*

puzâti *puzam* impf. penjati se. *Nasî sô mâčki nafçëni po drëvlü puzâti.*

R

ràca *racē* f. patka

râce *rācēta* n. pače

racîlňák *racîlňáka* m. nastamba za patke

râčiči *râčičôy* m. mn. pačići. *Pokolô râčiče i pîščòke.*

račûnâti *račûnam* impf. računati. *Nêsmo račûnâli kuškô novêc bômô dôbili.*

râde adv. u sv. *imâti râde* voljeti. *Tak sô me râde imâle.*

râdîjo -a m. radio. *Čujë se na râdîju.*

râdô adv. rado, sa zadovoljstvom

rakîja *rakijê* f. rakija. *Sâmo rakîjô pîje.*

râna *ranê* f. rana, ozljeda. *Îmam râno na rôki.*

ranîlka *ranîlkê* f. hranilica, naprava za hranjenje životinja. *Ranîlka visî.*

râniti *rânim* impf. hraniti. *Ne rânm je s këksê.*

râne -a n. rano jutro. *Sâkô râne pîje zorê.*

rañenîk -a, N mn. *rañenîki* m. hranjenik, tovljenik, svinja za klanje. *Râñimô dvâ rañenîka.*

rañica *rañicê* f. plitka posuda za pečenje. *Pëćem v rañicâj. Trëbâ mi žlîca i rañica.*

rascêpâti *rascêplem* pf. rascijepati. *Jâ raspiłim, a ôn nëk rascêple.*

râsôhe *râsôh* f. mn. vile, poljoprivredno oruđe

raspiłiti *raspiłim* pf. raspiliti. *Takvë je fürke dôpêjal, sâmo štò je bô raspiłil i rascêpal!?*

raspîti *râsprem* pf. otvoriti. *Râsprem drûgo.*

râst -a m. hrast

rastêpstî *rastêpem* pf. 1. rastepsti, rasipati. *Onâ je mëni sêmêne rastêpla. 2. rastesti. Rastêpi sêno!*

râsti *râstem* impf. rasti. *Tê sô pôsëbno râsle.*

rastopîti *rastopîm* pf. rastopiti. *Pûtro rastopîm.*

rastrajâti *rastrajam* pf. olako potrošiti, spiskati. *Tô se pûnô rastrâja čez Bôžic.*

rasûkâtî *rasûčem* pf. razvaljati. *Pâk se rasûče.*

rasušitî se *rasušim se* pf. rasušiti se. *Rasuši se brêンka. El' boš glêžne namâkal kaj tî se ne rasuše?!*

râšek -ška m. naprava za namotavanje pređe

rāt -a m. rat. *Īde z rāta.*

râven -vna, -vnq adj. ravan. *Dōk se ščeli, vâdi se râvna slâma.*

razdřti (se) razděrem (se) pf. 1. istrošiti (se), poderati (se). *Nâj razdřti rôbačo. Rôbača sê je razdřila.* 2. fig. izgubiti snagu, iscrpsti se. *Kâk se nêso tê nôge razdřle, jâ nê znam?!*

razgrnôti razgrñem pf. razgrnuti. *Razgrnôti zëmlo.*

razitì se razidem se pf. 1. razici se, otici svatko na svoju stranu. *Najte da se razidem! 2. rastaviti se. Mî smò se razisli.*

razlepłuvâti razlepłujem impf. odljepljivati. *Tô se razlepłuje.*

râzlika râzlikê, A jd. râzliko f. razlika. *Nêma râzlikê.*

râzred râzrëda m. razred. *Nêsmo ni f četrtom râzrëdu imâli.*

razvračâti razvrâčam impf. rastjerivati, tjerati svakoga na svoju stranu. *Nemrêm je razvračati.*

razvâlati razvâlam pf. razvaljati, razvući valjkom. *Ondâ se razvâla.*

rêbrou -a, N mn. rêbra, G mn. rêber, D mn. rêbrôm, I mn. rêbri n. rebro. *Rêbra svinskâ.*

rêc -i f. riječ. *Pùnqo rêci.*

rêci rêcem pf. reći. *Reklî smô. Dôsel sêm vam rêci fâla.*

rêd / rêd -a m. red

rêka rêkê f. rijeka. *Rêka Drâva.*

rêp -a m. rep

rêpa rêpê f. repa. *Tâk sem krâsnq rêpo imâla.*

rešetô -a n. rešeto. *Înam trî rešete.*

rêši adv. komp. od râdo, rađe. *Ôn se nê bo pôsla prijel, nêgo rêši blândüje.*

rêtki -a, -q adj. odr. rijetki

rêzancêc rêzancêca m. prkos, ukrasno cvijeće. *Înam rêzancêca sakakovî bôjî.*

rezati rêžem impf. rezati. *Nêče rezati, tôp je. Ondâ se zvêzdice rêžo. Jâ sem tô škârjâmi rezala kâk nôfte.*

rîbič rîbiča m. ribič. *Rîbičôj je bîlo.*

ribizla ribizlê f. ribiz

rîbnak rîbnâka m. ribnjak

rîl -a m. oruđe za pročesljavanje lanenoga i konopljinoga vlakna. *Rîl za lâkno.*

rîtek -tka m. ravna slama (obično ražena) koja služi za pokrivanje krovova, vezanje snoplja i sl. *Dêlâjo rîtka. Râvna slâma – tô je rîtek, a qnô zgôžvânq je*

slāma. Rîtek za pokrīvâti kröhe, za vēzâne snôpla.

rōba *rōbē* f. roba. *Qd rōbē.*

rōbâča *rōbacē* f. košulja. *Slêči tō zamazâno rōbâčo!*

rōbâče *rōbac̄ / rōbac̄i* f. mn. rublje

rōbec -*pca*, N mn. *rōpcī* m. rubac. *Îmam rōpce.*

rōčica *rōčicē* f. rukovet. *Tō je bila rōčica konołē.*

rōda *rōdē* f. roda. *Dōšlē sō rōde. Vidēl sem rōdō.*

rōditi *rōdim* impf. i pf. roditi a) donositi plod. *Sliive dōbrō rōdē.* b) poroditi.

Rōdilâ je dęćęca.

rōg -*a*, I jd. *rōgom* m. rog, rožnata izraslina na glavi nekih sisavaca. *Îma rōge dōgäčke. S tēmi rōgē.*

rōj *rōja* m. roj. *Rōj čmēlī.*

rōjiti se *rōjī se* impf. rojiti se. *Rōjē se čmēle. Ogrinâl sem čmēle, rōjile sō se.*

rōka *rōkē*, DL jd. *rōki*, I jd. *rōkōm*, A jd. *rōkō*, N mn. *rōke*, G mn. *rōk*, D mn. *rōkām*, L mn. *rōkāj*, I mn. *rōkāni* f. ruka. *Drži v rōkāj. Pùmō rōk. Biłē sō kák je rōka.* Fraz. *Iti qd rōkē ići lako, ići od ruke. Isłō mī je qd rōkē, tē čas sem napravila.*

rōkây -*a* m. rukav. *Tak sō bili krâtki rōkâvi.*

rōkâvec -*fca* m. rukavac, ogranač rijeke ili potoka koji se odvaja od glavnoga toka. *Tō je jëden rōkâvec qd Bistré.*

rōkîca *rōkicē* f. dem. od *rōka*, ručica

rōna *rōnē*, N mn. *rōne* f. cikla

rōnîca *rōnicē* f. dem. od *rōna*, ciklica

rōsa *rōsē* f. rosa. *Vēs je bìl mòker, jël qd rōsē, jël qd dëzža, štō znâ?*

rōžžâk -*a*, N mn. *rōžžâki* m. hrušt. *Našel sem rōžžâka.*

rūčâti *rūčim* impf. 1. mukati. *Bik je rūčal.* 2. glasno plakati, derati se plačući. *Kâj rūčîs?*

rûčka *rûčkē* f. ručka, držak

rûčnō adv. ručno, rukama. *Kopämō rûčnō. Tê je kôpal rûčnō.*

rûd -*a* m. rudo, prednji dio zaprežnih kola u koji se upreže stoka. *Rût se vêže na kôtâče.*

rûdâsti -*a*, -*o* adj. odr. kovrčav. *Îma rûdâste lâsi.*

rûhō -*a* n. rublje. *Kâk smô tō rûho prâle.*

rûšîti *rûšim* impf. rušiti

rûška *rûškē* f. kruška. *Rûškē sō zrële. Jël îma kâj rûškî?*

Rûška *Rûškē* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilà sem na Rûški.*

rûža *rûžē* f. 1. usp. *cvêt*, cvijet. *Îma rûžo.* 2. krijesta. *Rûža na glâvi pêfcu i kôkôši.*

rûžica *rûžicê* f. dem. od *rûža*, 1. cvjetić. 2. krjestica.

S

s prep. usp. *š, z, ž, zę* 1. s, označuje a) mjesto. *Mèknî se s pôta!* *Vargâni s třčka.*

b) društvo. *Bilà je sosèda s tôm.* a) sredstvo. *Îdem s cêpcí stôči grâha.* S kôli nê *bìlo mòči, išli smo sanmê.* Nêso se s pêglom pêglâle, nêgo sukâčom. 2. iz, označuje mjesto odakle tko ili što izlazi ili dolazi. *Îdem s Tôpolovê.* *Sàd kâk smo dôšli s cîrkvê, prehôdilà je med nàmi f kapêlci.*

sàd adv. sad, sada. *Sàd îma, al' nêgda nê bìlo.* *Sàd nêma.*

sadîti *sadîm* impf. saditi. *Pâk se je tâk sadîlo, sâki dêñ jëna zëm a, mekôta kâk smo r kli.*

sadj  -â n. zbir. voće. *Îma sadj *

Sadoven ca *Sadovenic * f. Blagovijest (25. 3.)

sâžati *sâžam* impf. 1. izlaziti. *Sâža vùn.* 2. nicati. *Kôkrûza sâža zem e.* *Kôkrûza mi ne sâža, nêm a je.* 3. ponestajati. *Drv  mi sâž jo n  bo  se im la s   em gr ti.*

sakak y *sak kva, sak kv * pron. *Îmaš sakakv  f m .*

sâkej *sac sa* pron. svašta. *F str hu si ot sac sa.* *Pripov eda ô sem i s c em.*

sâki -a, - o pron. svaki. *Sâki d n.*

sak d adv. svukud, svuda. *B l je sak d.*

sak ji -a, - e pron. svaki, svakoji

s l o -a n. salo, masna naslaga. *Ot sal  se t  del jo kol ci.*

s m -a, - o pron. sam. *J l je t  b l o s m  sl p  st , j l n ?*

s m o adv. samo. *Gl di k j b s s ekla s m  dr  a, k j n  b s pos k la kôkr zo!*

S m o zal vam s kuh n m sl tk m v h iem. J d s s m  s  po s li d ni! *S m o zbr k va.*

s na *s n,* L mn. *s n j *, I mn. *sanm * n. mn. saonice. *S kôli n  b l o m  i, i li smo sanm .* *T  smo nat var li na s na i d os nk li.* *Îma p n o s n na p tu.* *V zil  s  na s n j .* *Na san j  smo d pel li.* * va s na d p  laj.*

s nk at  *se s n c em* se impf. sanjkati se. *B m  se s nk li.* *J  se s n c em.* *S n c  se.*

sa n k  -a m. put u snijegu uga en saonicama. *Na sa n ku je b l o p n o s n.*

sàpa sapē f. dah. *Mi je sàpo zaprlo.*

sasìti (se) *sasîm (se)* pf. smiriti (se), umiriti (se). *Sâsi tô dête! Sâsi se mâlq! Oc̄es se sasìti?!*

sastâvļati *sastâvļam* impf. sastavljati

sâšće sakòga pron. svatko. *A moḡel bi iti sâšće na Bistrîco.*

scêžati (se) *scêžam (se)* impf. cijediti (se). *Tô so scêžali. Sir scêžam. Sir se scêža.*

scûrèti *scûrîm* pf. iscuriti. *Tô je scûrèlo.*

sêča *sêčê* f. živica, ograda od grmlja

sêčati (se) *sêčam (se)* impf. 1. podsjećati na koga ili što. *I tâ me bô sêčala na prešesnê dnêve. 2. sjećati se. Sêča se.*

sêčeń *sêčna* m. siječanj. *Trî krâla so šestôga sêčna.*

sêči *sêčem* impf. sjeći. *Glêdi kâj bôš sêkla sâmô drâča, kâj nê boš pôsêkâla kôkrûzo!*

sêdem num. sedam

sêdëti *sêdîm*, 3. jd. *sêdî*, 1. mn. *sêdîmo*, 2. mn. *sêdîte*, 3. mn. *sêdê* impf. sjediti.

Sâd sêdî. Kêj sêdîš, ödi idêmô na pôsel?! Bilô je dôbro sêdëti na nâj, na dêkâj.

Da so òne sêdële na pôtu, zëne nêgda. So zëne nâ tôm sêdële.

sêdmi -a, -o num. sedmi

sêjati *sêjem*, 1. mn. *sêjêmô*, 3. mn. *sêjô* impf. sijati. *Sêjêmô konôple. Sejal sê je lén. Idem sêjat. Sejati trêba zitô.*

sékira *sékirê* f. sjekira

sekirâsti -a, -o adj. odr. koji je u obliku sjekire. *Îma sekirâsto rûžo.*

sékulînska trâva *sékulînskê trâvê* f. vrsta biljke. *Îma sekulînskê trâvê.*

sêlq -a, G mn. *sêl* n. selo. *Ot sêjoy sêl.*

sême *sêmëna* n. sjeme. *Jësô imâle òne sême, al' tô se ostâvâlqo pôsëbnô. Tô je bîlô za sême.*

sémêne -a n. zbir. sjemenje. *Onâ je mëni sémêne rastëpla.*

sên *snâ* m. san, spavanje. *Přvi sên zaspîm. Přvi sên me vlovi. Nêmam snâ.*

sênicâ *sênicê* f. sjenica, ptica pjevica

sêno -a n. sijeno. *Rastëpi sêno!*

sêna *sêné* f. san, snivanje. *Jako te sem sêno sêniâla.*

sênatî *sênam* impf. sanjati. *Tô sem sêniâla.*

sêniânak *sêniâka* m. ograđeno mjesto u staji u kojem стоји sijeno ili slama.

Narûši punôga sêniâka slamê za nastîrati.

Servāci *Servācija* m. blagdan sv. Servacija (13. 5.)

sěsti *sědnem* pf. sjesti. *Pa sědne. Ne sědne dôle. Děte sì je sělo. Odì si sěsti, kàj boš stál! Iděm si mǎlo sěsti. Děj si mǎlo sědni!* Sedetě si, nájte státi!

sěstra *sěstrę* f. sestra. *Némam sěstro. Dvě sěstre. Pět sěstrę.* Ìdem k sěstri.

Sesvěte *Sesvět* f. mn. Svi sveti (1. 11.)

sětitì se *sětitì se* pf. sjetiti se. *Nemrěm se sětiti. Jâ dòk se tò sětim, gdâ smø mî tò napravili. Bi znála, bi se zâtø sětila.*

sfałèti 3. jd. *sfałì* pf. ponestati. *Sfałelø mì je.*

sígdi adv. svuda, posvuda. *Ták je lêpa økrügla, vëli, sigdì je ìma.*

Sigètec *Sigèca* m. top. ime mjesta u Podravini, Sigetec

sila *silę* f. sila. U sv. *na sìlo* na silu. *Néje na sìlo dòsel.*

sín -a m. sin. *Imál je sîna.*

sinokòša *sinokøsę* f. sjenokoša

sír -a m. sir. *Síra scéžam.*

sírek -rka m. sirak, biljka od koje se izrađuju metle

siréne -a n. mrvice koje nastanu topljenjem maslaca u maslo

sít -a, -ø adj. sit, koji se dovoljno najeo

sítø -a n. sito

situac̄ija *situac̄iję* f. situacija

síy -a, -ø adj. siv. *Síva bôja.*

skàdèti (se) *skadim (se)* pf. 1. zadimiti se. *Ták se skàdèlo. 2. fig. pej. ispustiti plin. Neščé je skàdel. 3. fig. slagati, reći laž. Al' je skàdel!*

skèčati *skečim* impf. jaukati, stenjati. *Skečis. Nâj skèčati!*

skinòti *skinem* pf. skinuti

skipèti *skipim* pf. pokipjeti. *Skipi mlêko.*

skombajnèrati *skombajnèram*, 3. mn. *skombajnèràjo* pf. ovršiti žito kombajnom

skompèsåti *skompèsam* pf. zamrsiti, zaplesti. *Nâj skompèsåti! Së je skompèsal. Tô je skompèsåno od dëzža.*

skòp -a, -ø adj. skup, koji ima visoku cijenu. *Tô je bìlo dòk so jájca bìla skòpa. Tô je jákø skòpø. Skòpø je tò. Tô je skopłëše. Ìma jòš skopłëšëga.*

skrìti *skrìjem* pf. sakriti. *Štò je tò skrìl?*

skuhàti (se) *skùham (se)* pf. skuhati (se). *Àče bôde kòji dòsel, pàk lëkø mǎlo krumpêra i jùhê skuhàmo. Ondà se bô skuhàlo.*

skùla *skulē* f. 1. krasta, osušena rana. *Ne tr̄gaj skulō, boš si rānō naprāvil!* 2. fig. poteškoća, problem. *Pr̄dāl je živinče, sāt si bō fāni skulī zakr̄pal.*

skùpa adv. skupa, zajedno. *Luščinē je sē skùpa. Tō je skùpa posejānō.*

skupitī se *skupim* se pf. skupiti se, doći na određeno mjesto. *Tām se skùpe proščenāri.*

skùpstī (se) *skubem* (se) impf. 1. čupati, čerupati, skidati perje. *Ondā se skûbe.* 2. čupati (se), vući (se) za kosu. *Skūbēš me, kāj dēlaš!?* I za lāsi se skûbe. Žā se skûbem.

slāčiti (se) *slāčim* (se) impf. svlačiti (se), skidati (se). *Idēmo z dūnē slāčit nāvlākō.* Nāj se slāčiti!

slàdek -tka, -tko, odr. m. N jd. *slâtki* adj. sladak. *Sāmō zalēvam s kuhānēm slātkēm v̄hn̄em. Kūham slâtko kāvō.* Īma i slajšēga.

slagàti *slâžem* impf. 1. pripremati, priređivati. *Tō se i za Vūzem jōš slâže.* Žā cēlo lētō slâžem kād je frižidēr. 2. slagati, redati. *Tō òni tū slazō.*

slâk -a m. slak, biljka penjačica

slâma *slamē* f. slama. *Rāzlikā je ɔd dēnēšnē slamē i nēgda.* Sād skombajnērājo slāmō, ondā je sâ smlēta, a negdā smō čelili i imalī smō ɔt slamē rītka.

slâñ -a, -o adj. slan. *Dēni f slâñō v̄odō.*

slēp -a, -o adj. slijep. *Kazēte dobīwam ɔt slēpī.*

slēpič *slépiča*, N jd. *slépiči* m. sljepić, gušter sličan zmiji

slēpotā *slēpotē* f. sljepoća

slîka *slikē* f. slika. Šēst slikī.

slîva *slivē*, G mn. *sliy / slīvī* f. šljiva. Īma sliy pūnō.

slôg -a m. gredica, lijeha. *Pūstiš kōkōš na jārek, a onā se i slôga prīme.*

slôžiti *slôžim* pf. složiti. *Lēpo čōvek slôži.*

slušati *slušam* impf. slušati. *Slušam i Glās Amērikē i Slobōdna Eurōpa.* Nāj tō slušati!

slûž -i f. sluz. *Īma slûzi kōkōšjē.*

smêh -a m. smijeh

smeti *smēm* impf. smjeti. *Ne smēm nīšt ɔstavīti.* Ne smē se. Ne smēm povēdāti. Tō ne smē nīšče znāti. Oni smēdō znāti. Nēsem smēl. Tō nē smēlo bīti. Boš smēl. Boš smēla.

smetjē -â n. zbir. smeće. *Īti na smetjē!*

Smētni kôt *Smētnōga kôta* m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Dōšlī smō Smētnōga kôta.*

smīrīti (se) *smīrim (se)* pf. smiriti (se), umiriti (se). *Mōrām ga smīrīti. Smīrī se!*

smlēti *smēlēm* pf. samljeti

smočīti (se) *smōčim (se)* pf. smočiti (se). *Se sē je dēte smočīlo. (Sve se je dije- te smočilo.)*

smotāti *smōtam* pf. smotati, namotati. *Smotā se tā špāgīca.*

smrček -čka m. cvrčak. *Íma pùnq smrčkōy.*

smrdēti *smrdim* impf. smrdjeti. *Cístec nē tāk smrđel, a šlapřček smrđi dök se potěre. Tō smrđi.*

snājtī se *snājdēm* se pf. snaći se, prilagoditi se, izvući se iz poteškoća. *Snājděš se sām.*

snēg *snēga* m. snijeg. *Pàda snēg.*

snēha *snēhē*, N mn. *snēhe* f. udata žena. *Děkle nēso išle, samō so išli děčki, lūdi i snēhe.*

snōčka adv. sinoć. *Žā sem bīla snōčka.*

snōp -a, N mn. *snōpi* m. snop

snōpič *snōpiča*, G mn. *snōpičōy* m. dem. od *snōp*, snopić

snōple -a n. zbir. od *snōp*, snoplje

snovāča *snovačē* f. snovača, dio tkalačkoga stana na koji se namata pređa za tkanje

snōvati *snūjem* impf. snovati, namatati pređu za tkanje. *Snovāti, tkāti...*

sobōta *sobotē* f. subota

sōha *sōhē* f. sova

sōja *sōjē* f. soja, biljka mahunarka

sōł -i f. sol. *Žgânci so bili sōłom.*

solēnka *solēnkē* f. soljenka, posuda za sol

solīti *sōlim* impf. soliti. *Tō se nē ni sōlılo.*

sōnce -a n. 1. Sunce, nebesko tijelo. *Sōncē je nìskō, blatō je šklisckō. Sōnce dök presvēti.* 2. sunce, sunčeva svjetlost i toplina. *Na sōncu. Na sōnce nēmrem.*

sōnčatī se *sōnčām* se impf. sunčati se. *Sōnčā se.*

sōnčēce -a n. dem. od *sōnce*, sunašće. Fraz. *sōnčēce te ne grēlo!* bolje da te nema!

sōnčenīca *sōnčenicē*, N mn. *sōnčenīce* f. suncokret

sōpun *sopūna*, I jd. *sopūnom* m. sapun

sōsed / sōsēd / sōsēd *sōsēda / sōsēda* m. susjed. *Íde sōsēd k nām. Ot sōsēda do*

sosēdē.

sosēda *sosēdē* f. susjeda. *Idem k sosēdi. Bilà sem pri sosēdi, Lèvākòvi, Persékòvi... Bilà je sosēda s tòm.*

sosēdøy *sosēdöva, sosēdövø* adj. susjedov. *Pòd mojòm mekotòm je sosēdöva mekòta.*

sôza *sôzê* f. suza

spâjtlâti *spâjtlam* pf. samljeti u paromlinu. *Tô se spâjtlâlo.*

spâti *spîm* impf. spavati. *Öni spê vèč. Öni spê v drûgi hîži. Mî spîmo.*

spèči (se) *spèčem (se)* pf. ispecí (se). *Spèči kôlâče. Onda sò se spèkli dîgâni z oréji, z mâkòm, mazanîce i kakvè je štò mögel.*

spomînatî *se spomînâm se* impf. razgovarati. *Cêli večer smò se ò ném spomînâli. Spomînale smò se ø ðvi sosëdi, a ø öni se nêsmo.*

spòved *spòvedi* f. isповијед. *Íde na spòved. Pòslę spòvèdi.*

spràm prep. nasuprot, naspram. *Spràm oblôka stojî.*

spravìti *spravim*, impt. 2. mn. *spravëte* pf. spremiti, pohraniti

sprâvlâti *sprâvlam*, 1. mn. *sprâvlâmo*, 3. mn. *sprâvlâjo* impf. spremati, pohranjivati. *Drôbno žítq sprâvla. Na Môlvâj sprâvlâjo. Detèle sprâvlâmo po cêlo lêtq, kâk je kójâ dòšla.*

sprâvlen *sprâvlena, sprâvleno* adj. spremljen, pohranjen. *Ímam pakëta novîn sprâvlenî.*

sprebrâti *sprebërem* pf. probrati. *Ôn sprebëre.*

spûkâti *spûčem* pf. išcupati. *Tô sè je nâjprije spûkâlo, önda sè je namakâlo vu vôdi, f kanâlu.*

spuńâvâti *spuńâvam* impf. ispunjavati. *Š čêm spuńâvaš? Onda sè je spuńâvâlo.*

srâka *srâkê* G mn. *srâkî* f. svraka

sřbec *srbëča* m. svrbež

sřce -a n. srce

srčêce -a n. dem. od *sřce*, srdašce

sřžba *sřžbê* f. srdžba, ljutnja. *Dô sřžbê.*

srêda *srêdê* f. srijeda

srêdîna *srêdînê* f. sredina, središnji dio. *Sè sem postële pôvlékla na srêdînq. Tô se sâlq dène f srêdînq.*

sřpań -pína m. srpanj

sřšan *sršâna, sršâni* m. stršljen. *Vidim jâ da je tô sřšan.*

stākōr stakōra m. štakor. *Lēčka za tvôrce, staköre i miše.*

stâłek -łka m. stalak

stâr stâra, stârø, odr. m. N jd. stâri adj. star. *İma takvî stârî pùno.* (Ima takvih starih puno.) *İnam jâ prëkø stô lêt starî glasnîkøy.* *İde s têm stârêm.* *Stârø kapêlo, dâl je zrusiti. Jâ sem na stârom.*

Stâra sêća Stârê sêćê f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bìl sem f Stâri sêći.* *İdem Stârê sêćê.*

stârac stârca, N mn. stârci m. usp. stârec, starac. *Met têmi stârcê.*

stârec stârca m. usp. stârac, starac. *Hûri, hûri, stârec bâbø gûli!*

starînski -a, -ø adj. starinski. *Starînske hîže.*

stârost starost f. starost. *Da sem imâla nôfce, jâ bi si bîla kûpiti oprâvo za stârost.*

stâti stojim, 3. mn. stojê impf. stajati a) biti u uspravnu položaju ne mičući se.
Nâjte stâti. b) biti na jednom mjestu, ne kretati se. *Stojê f šumi.* *Nêmâjo ni gdê stâti na ònom plâcu.* c) mirovati. *Stojî jêdno vrême.* *Dogò je tô stâlo.*

stâti stanem pf. 1. stati, zaustaviti se. *Vûjec, stanete!* 2. prestati što činili. *Svinčê je stâlo jêsti.*

stebeļika stebelikê f. stabljika. *Stebeļika od jagodê.*

stêblø -a n. stablo

stêgnø -a n. stegno, dio noge od kuka do koljena. *Jëden pôt je bîl bâš na stêgnu.*
F stêgnu.

stêklo -a n. staklo

stênek -nka m. stijenj

stêpäti stêplem impf. tresti. *Stêpalà sem slîve.* *Bôš stêpal.* *Bôš stêpala.*

stêpstí stêpsem pf. 1. istresti. *İdem stêpstí.* 2. stresti. *Kâj se nê bo dâlo stêpstí bôm trêsel z drôgom.*

stêrâti stêram pf. istjerati, potjerati. *Stêrâti kôkôši.*

stêrâvâti stêrâvam impf. tjerati, otjerivati. *Tô znâm stêrâvâti.* *Tô stêrâvam.*

stêza stêzê f. staza

stêzica stêzicê f. dem. od stêza, stazica

stîja adv. tiho, potiho. *Stîja gôvôriš, glasnê rëči!*

stijê adv. komp. od stîja, tiše. *Stijê gôvôri, jâ dôbro čûjem!*

Stîska Stîskê f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilâ sem f Stîski.* *İdem f Stîsko.*

stišnêni -a, -ø adj. odr. stisnuti. *Naprâvi s têmi stišnêñemi.*

stô num. sto

stôči *stôčem* pf. istući, izlupati. *Jâ sem tôga stôkla.*

stôl -a m. stol. *Na stôlu. Po stôlu.*

stôlnica *stôlnicê* f. krpa od domaćega platna za pokrivanje i brisanje, mali stolnjak

stôljnâk *stôljnâka* m. stolnjak. *Stôljnâk na stôlu.*

stôp -a, G mn. *stôpoy* m. stup. *Dvâ stôpa.*

stôpa *stôpê* f. stupa a) naprava na kojoj se tuče konoplja i lan. b) naprava na kojoj se tuku bućine koštice za izradu ulja. *Tô së je na stôpâj tôklo.*

stôpîć -a m. 1. dem. od *stôp*, stupić. 2. dio kolovrata

stôpiti (se) *stôpim (se)* pf. zagrijati (se), ugrijati (se). *Zêbë me za rôke, nemrëm je stôpiti. Dëni tâm f křš vôdø kâj se ne stôpi!*

strâh -a m. strah. *Në znam dëläti զd nekakovôga strâha. F strâhu si զt sačësa.*

strân -i f. usp. *strâna*, strana. *Qt körëna na jëno strâm, a զd vřha na drûgo strân. Íde na òno strân.*

strâna *strânê* f. usp. *strân*, strana. *Z jenê i drugê strânê զo brëgi.*

strêbîti (se) *strêbim (se)* pf. očistiti (se) od nametnika. *Tê së je strêbil.*

strgâti (se) *strgam (se)* pf. potrgati (se), slomiti (se). *Glâvâ je bila strgâna. Držâle mi se je strgâlo.*

strîc -a m. stric

strîna *strinê* f. strina

stîmec -mca m. strmac, riječna obala. *Na stîmcu je pôt bìl. Pot stîmcom.*

strâšen -šna, -šnö adj. strašan, velik, golem. *Tô je strâšna bôl bila.*

Strûg -a m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Ídem f Strûg.*

strugânska *strugânkê* f. dem. od *strugânia*, manja izdubena drvena posuda slična koritu.

strugânia *strugańî* f. velika drvena izdubena posuda slična koritu.

strûgâti *strûžem* impf. strugati

strûsti *strûnem* pf. istrunuti. *Ôn je sâm զt sëbe strûl.*

studêni *studënôga* m. studeni

stvâr -i f. stvar, predmet. *Za tê stvâri.*

stvarîlo -a, N mn. *stvarila* n. otrov. *Tô je vrëdilô, a vê stvarila, skôpâ զo, a nîš ne vrëde. Íma pùnq stvarîl.*

stvorenje -a n. stvorene. *Tô bi vê jôš stvorenje möglø bìti žîvq.*

sūh -a, -o adj. suh, koji nema vlage. *Tô je sūhō.* U sv. *sūhi kolâči* kolači od prh-koga tijesta. *Tô so sūhi kôlâči.*

sukâč -a, I jd. *sukâčom* m. 1. drveni valjak kojim se glaća platno. *Nêdem sukâča îskat.* Nêšò se s pëglôm pëglâle, nègo *sukâčom*. 2. valjak za tijesto. *Mî velîmo sukâč za têstþ.*

sûkâti *sûčem* impf. valjati, razvlačiti tijesto. *Önda se dëvet pôt môra sûkâti – mî velîmo sûkâti sukâčom.*

sûkñá *suknê* f. suknja. *Cîrna sûkñá, a dogâčka.*

sukñîčka *sukñîčkê* f. dem. od *sûkñá*, suknjica

sûša *sûšê* f. 1. suša, dugotrajno razdoblje bez kiše. *Bilâ je sûša cêlo lètþ.* 2. natkriveno mjesto na koje ne može padati kiša. *Boš f sûši.*

Sušîne *Sušînê* f. mn. top. ime predjela u blizini Molvi. *Išli smô na Sušîne. Sprâvlaši smô sêno na Sušînâj.*

sûšiti *sûšim* impf. sušiti. *Tô so qbësili sùšit.*

svâti *svâtôy / svâtôy* m. mn. svatovi

svatovskî -â, -ô adj. svatovski, koji se odnosi na svatove. *Bilâ je glâzba svatovskâ.*

svêča *svêčê*, I mn. *svêčâni* f. svijeća

svêčec *svečêca* m. nezapovijedani blagdan. *Svečeci so Antûnðvø, Alôjzijëvø, Katalêna...*

svečenîk -a, N mn. *svečenîki* m. svećenik

svečeñê -â n. blagoslov. *Idem na svečeñê.*

Svêčnîca *Svêčnicê* f. blagdan Svićećica (2. 2.)

svedočânstvô -a n. svjedočanstvo

svêdok *svêdôka* m. svjedok. *Tâ je, ëtô, zëna zîvi svêdok.*

svêt -a m. narod, puk. *Pûnô ìma tôga gdê se je svêt zagovôril.*

Svêta Jâna *Svêtê Jânê* f. blagdan sv. Ane (26. 7.)

Svêta Klâra *Svêtê Klârê* f. blagdan sv. Klare (11. 8.). *Svêta Klâra mâslø sprâvla.*

svêtec *svêca* m. 1. svetac. *Svêci so sveti Lûka, sveti Frâniø...* 2. fig. trpljenik, patnik. *Pa tô so svêci kôjî so zaslûžili svêtost pri tom pôslu.*

svêtek -tka m. blagdan. *Övø nêšø katolîčki svêtki, fâšenki i tô.* Fraz. *i f pëtek i f svêtek* uvijek, svaki dan.

Svêti Bârtol *Svêtôga Bartôla* m. blagdan sv. Bartolomeja (24. 8.)

Svêti Brâckø *Svêtôga Brâcka* m. blagdan sv. Brcka (7. 11.)

svetiti *svetîm* impf. 1. blagoslivljati, davati blagoslov, posvećivati. *Na Mârkôvô se žîto svetî.* 2. štovati. *Mî tô ne svetîmo.*

svjetlo -a n. svjetlo. *Jâ sem f kupaônî vužgâla svjetlo.*

svjetost *svetôsti* f. svjetost. *Pa tô sô svêci kojî sô zaslûzili svjetost pri tom pôslu.*

svêzati *svêžem* pf. svezati, zavezati. *Svêži rôpca!*

svibań / svibań *svîbna* m. svibanj. *Ledêni svêci – om sô f svîbnu.*

svinskî -â, -ô adj. svinjski, koji se odnosi na svinje. *Jêmô mladînskô i svinskô, rôbra svinskâ.*

svinče *svinčeta* n. svinja. *Svinčë je stâlo jësti.*

svîne *svîn / svînî* f. mn. svinje

svôj *svôja, svôje* pron. svoj. *Îma svôjo måso. Îde s têm svojëmi. Îde k svôji mâmî. Îde k svojëm. Ôn velî svôji zëni.*

Š

š prep. usp. s, z, ž, ze 1. s. *Š čecâni idem i jâ. Dôšli smô vulimân i prehitili smô se š čônom.* 2. iz. *Zvâdi š čebričê!* 3. od. *Š česâ si napràvil?*

šaka *šakê* f. šaka. *Prêdi bi šâkô pûkel nèg tô pretr̄gel.*

šalâta *šalâtê* f. salata

šalîca *šalicê* f. šalica

šâraf *šarâfa* m. vijak

šarâgle *šarâglê* f. mn. prednja ili stražnja ograda na zaprežnim kolima

šâran *šarâna* m. šaran, slatkovodna riba

šârâni -a, -o adj. odr. usp. *pîsâni, šareni*

šâš -a m. šaš, močvarna biljka

šâšek *šasëka* m. dem. od šâš, šašić. *Îma tâk lêpe tênce vûsničke kaj da bî je šašékom prerëzal.*

šašnâsti -a, -o adj. odr. koji izgleda kao šaš. *Šašnâsti gîrm.*

ščâva *ščavê* f. napoj za svinje. *Ščâvnak je gdê se nòsi ščâva.*

ščâvij *ščâvija* m. ljekovita biljka. *Dê bi vë ščâvija nâšli?*

ščâvnak *ščâvnâka* m. posuda u koju se stavlja i nosi napoj za svinje. *Bi môral imâti glâvô kâk je ščâvnak. Ščâvnak je gdê se nòsi ščâva.*

ščêjan *ščejâna, ščejânô* adj. poderan, podrapan. *Ot stârê ščêjanê suknê.*

ščelîti *ščêlim* pf. 1. otresti plodove. *Ščêli slîve!* 2. izbiti zrnje. *Dôk se ščêli, vâdi se râvna slâma.*

šćepec -pca m. 1. vršak prsta, jagodica prsta. *Dobjiš po šćepcē.* 2. mala količina čega koja se može zahvatiti dvama prstima. *Da jo prosiš, tāk je škrtta, ni šćepcā ti ně bo dāla. Nî šćepca nē mī je dāla.*

šćipa šćipē f. usp. šćepec 2. mala količina čega koja se može zahvatiti dvama prstima. *Jëna šćipa sòli. Jòš sàmø šćipø sòli dèni!*

šćir -a m. šćir, drač na oranicama. *Šćira ìma.*

šćuka šćukē f. štuka, slatkovodna riba. *Vløyil sem šćukø.*

šef -a m. posuda izrađena od dugačke tirkve koja služi za izvlačenje vina iz bavice. *Šef je za vaditi vînø. S šefom se vadilo vîno.*

šekütör šekütöra m. član crkvenoga odbora. *Néso vîše šekütöri f stôlnici tó nôsili – tó së je svečànø nôsilo f kapêlo.*

Šemôvci m. mn. top. ime mjesta u Podravini, Šemovci. *F Šemofcê.*

šenîca šenicê, A jd. šenîcø f. pšenica. *Tô je zînø pôput šenicê.*

šenîčka šenîčkê f. dem. od šenîca, pšeničica

šest num. šest. *Zë së šest krây.*

šesti -a, -ø num. šesti. *Öko šestê – sëdmê.*

šiba šibê f. šiba. *Dôjde kûm ili strîc šibôm – jôj, nâj, Šibarjevô je!*

Šibarjevô -a n. Nevina dječica (28. 12.). *Dôjde kûm ili strîc šibôm – jôj, nâj, Šibarjevô je!*

šibica šibicê f. šibica a) dem. od šiba. *Tô je z jednê jedînê šibicê zrâslø. b) žigica. Šibice kûpi v dučanu!*

šibîčka šibîčkê f. dem. od šiba, šibica.

širok širôka, širôkø adj. širok. *Îmam širôkø. Jòš je sîrsi. Jâ sem nâsla trâkø širôkø. Tô je širôkø.*

šivâti šivam impf. šivati. *Jâ znâm šivâti. Bo se šivâlo.*

škârje škârjê f. mn. škare. *Jâ sem tô škârjâmi rezâla kâk nôfte.*

škatûla škatûlê f. kutija

škatûłka škatûłkê f. dem. od škatûla, kutijica

šklecâti šklecâm, 3. mn. šklecâjø impf. klecati, tresti se u koljenima. *Tëca šklecta.*

šklecnôti šklecnenem pf. uganuti. *Šklecnöl je nôgo.*

šklîzek -ska, -skø adj. sklizak. *Blatò je šklîskø.*

šklöpec -pca, N mn. šklöpci m. krpelj, nametnik na životinjama i ljudima. *Jâ sem čëra dobila šklöpca. Da nê šklöpec?*

škôda škodê f. šteta. *Škoda mî je ovôga.*

škodēti *škodēm* impf. štetiti. *Tô nê nîkej škodëlo. Čak mî je i škodëla.*

škrâkla *škraklë* f. rašlje, krakovi drveta izrasli iz jedne grane ili debla. *Drêvoj ìma škrâkla.*

škrîna *škriné* f. škrinja. *Za škrinô.*

škvôrec -*rca*, G mn. *škvôrcéy* m. čvorak. *Nêma škvôrcéy.*

šlapřček -*čka* m. mućák, pokvareno jaje. *Cîstec nê tâk smîdel, a šlapřček smrdî dök se potere.*

šlăuf *slaüfa* m. gumena cijev za vodu, vino i sl. *Ondà sô dôšli šlaüfi.*

špâga *špâgë* f. tanko uže, vrpca, uzica

špâgîca *špâgicë* f. dem. od *špâga*, uzica

špâjza *špâjzë* f. smočnica. *Špâjzà je bila.*

špârglin *šparglîna* m. mahune, biljka mahunarka koja ima plod mahunu.

Posadilà sem šparglîna.

špîca *špicë* f. žbica, dio kotača

špîčati *špicîm* impf. štršati. *Na gurâvi krâvi sâma dlâka špicî.*

Špołaròva *Špołarowë* f. top. usp. *Špołaròve*, ime oranice u predjelu *Špołaròve*.
Bilà sem na Špołaròvi.

Špołaròve *Špołarowë* f. mn. top. usp. *Špołaròva*, ime predjela u blizini Molvi.

špûla *špułë* f. cijev na koju se namotava uže, žica, konac i sl.

štâgel -*gla* m. gospodarske zgrade. *Tô së skùpa – štâla, gûvno, pârma zovë se štâgel.* *Pri štâglu.*

štâla *štalë* f. staja. *Tô je štâla gdë sô krâve.*

štrânga *štrângë*, N mn. *štrânge* f. dio konjske opreme, uže za vuču

štêditi *štêdim* impf. štedjeti. *Štêdilô së je i nâ tôm.*

Štêfâne -*a* n. blagdan sv. Stjepana (26. 12.)

štênga *štêngë*, N mn. *štênge* f. stuba, stepenica

štêti *òču* impf. htjeti. *Svînče nê štêlo jësti. Nêče i nêče.* *Tô öni nêčô.* *Möji øčô.*

štîglëc *štiglëca* m. češljugar, ptica pjevica. *Štiglecì sô drûgo.* *Dvâ štiglëci.*

štijâča *štijacë* f. lopata za prekopavanje zemlje, štihača

štijâti *štijam*, 1. mn. *štijamë* impf. kopati štihačom

štò *kôga* pron. tko. *Štò je dôsel?* *S këm sì se spomînal?* *Ö kôm stë se tâk dôgo spomînâle?* *Nêmâ ga, kogâ sem čekâla.*

štòmf -*a* m. čarapa. *Bilë sô kâk štòmfî na nôgâj.*

štòrga *štorgë* f. 1. duplja, rupa u stablu. *Jâ sem zvadila dvâ detçla štorgë.* 2. ma-

nja jama, rupa u tlu. *Môre štòrga bìti i v zémli. Štòrgë sò, pàk prepàne.*
štrükli *štrukløy* m. mn. savijača, kolač od savijenoga tijesta s raznim nadjevima. *Štrükli sìròm – tò sò bìli vekshinòm.*
šunka *šunkê* f. šunka. *Ìmam šunkê.*

T

tablēta *tablètë* f. tabletta. *Ìmam tablètì nekakvì.*

tâj *tâ, tò* pron. usp. *tê*, taj. *Tò je tàkvø blàtò dòk opàne dèžž. Ìnda se pakùje na nosìle i nòsi f církvø tâj kîp. Tâj je kanàl plítvi.*

tàk adv. tako a) na taj način. *Tàk ìde. Tàk sò govorìli.* b) u toj mjeri, toliko. *Néje tò tàk zapréženò.* c) u velikoj mjeri, jako. *Kák mòreš tàk vélóče jësti?! Tàk me znòj zaqbilàzi.*

tàki adv. brzo, ubrzo. *Čòvek tàki vmèrje. Tàki dòje zîma.*

takøy / takôy -kva, -kvø pron. takav. *Žâ sem f tàkvi situaciìji. Kaj čë ji takøy dèčkø piščalìvi. Tò sè je mòràlø znàti kułikø ìma takvì snòpicòy. S takvëmi čizmàmi. Tò je tàkvø blàtò dòk opàne dèžž.*

tàlay *talàwa, talàvø* adj. koji je bez kose, plješiv, čelav. *Tàlay – bez lasëy.*

tàm adv. tamo a) u tom smjeru. *Tàm glèdi.* b) na tom mjestu. *Ìdi dònësi dìva, tàm sò na drvocëpu!* *Tàm je jòš glòpša.* c) na to mjesto. *Dèni tàm f kìrš vòdo kàj se ne stopì!*

tańér -a m. tanjur. *Ostàne za tańér jùhê.*

tàta *tatê* m. otac, tata. *Tò je mòj tàta napräwil.*

tàvan *tavàna* m. tavan. *Tû je úlaz na tàvan.*

tê *tâ, tò* pron. usp. *tâj, taj.* *Tû je tâ kapèlica i tû je tê kîp. Bìl je s têm. Bilà je s tòm.*
Nâ tòm. Tê sò pòsèbnø râsle. S tèmi kòlâci. Tò je tê. (To je taj.) *Ìde pò tò.* Ö tòm.

tèca *tecê*, A jd. *tècø* f. teta. *Ìmam dvê tèce.* *Ìdem s tecòm na vlâk.* *Ìdem s tecàmi.*
Nësò tète, nèk sò tèce. *Tèca nêma dèçê.*

tečica *tečicê* f. dem. i hip. od *tèca*, tetica

teglâč -a m. drveni valjak kojim se glaća, poravnava platno

tékot *tekòta* m. tekut, nametnik na kokošima. *Pùn je kòtec tekotòy.* *Trì tekòta.*

televízor *televízòra* m. televizor. *Nê bìlø televízoròy, nèk sò klòpi bìle na pòtut.*

Télòvø -a n. Tijelovo

telítì se *télím se* impf. teliti se. *Telî se kràva.*

těnko adv. tanko

těne adv. komp. od *těnko*, tanje. *Morë se na těne.*

těnek *těnka, těnko*, D mn. *těnkem* adj. tanak. *Të je těnsi. Z dvěmi těnkem.*

Bilë so těnke pa smo ɔzébli. Ìma täk lëpe těnke vusníčke kaj da bì je šašekom prerëzal.

těsen -sna, -sno adj. tijesan. *Cipële stâre, kojë so bile nëtěsne. Malò mi jëso těsni.*

těsto -a n. tijesto. *Tô je f těstu.*

těščíne *těščíñî* f. mn. slabine. *Ot těščíñî me nëkaj prebâda.*

těško adv. teško. *Teško je tô.*

těta *tětë* f. teta

težák -a m. težak, nadničar. *Ìmag pùno težákoy.*

tič -a, G mn. *tičoy* / *tičëy* m. usp. fticë, ptica. *Naša je mâčka vlovišla tiča. Ìma pùno tičëy.*

tijěden *tijěna* m. tjedan. *Säki tijěden døhâža.*

tikváňa *tikvanë* f. usp. *vâlánka, tikva*

tkati *tkêm* impf. tkati. *Lêpo tkê.*

tôči *tôčem* impf. tući. *Tôkle so se koščice na stôpi. Tô së je ònda tôklo. Tô so tôkli.*

tôčka *tôčkë* f. točka

tôd adv. tuda. *Tôd ìde. Tôt se ìde f Herâro.*

tónoti *tònem* impf. tonuti. *Mî tònemo. Côn tòne.*

tôp -a, -o adj. tup. *Jâko je tôp. Bi smëti jašti nâ nem, täk je tôp.*

tôpel -pla, -plo adj. topao. *Za tôplém. F tôplom.*

toplína *toplínë* f. toplina

Tópolôva *Tópolovë* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bil sem na Tópolovi.*
Ìdem na Tópolovo. Ìdem s Tópolovë.

tôporišče -a n. držak na sjekiri, motici i sl. *Tôporišče na mótniki.*

Tôrčanôva *Tôrčanovë* f. top. ime predjela u blizini Molvi. *Ìdem f Tôrčanovo.*

Tôrčec *Tôrčeca* m. top. ime mjesta u Podravini, Torčec

tôrîce *tôrîcë* f. mn. usp. čiček, čičak, biljka s bodljikavim izraslinama. *Ìma pùno tôrîcë.*

tôrk -a m. utorak. *Säki tôrk.*

tôrmân -a m. hren. *Tôrmân ìma glôbôkòga kôrëna, a šalâta mâm ɔzgôr.*

tötōčaj *tötōčaja* m. vrsta drača, korova

tràka *trakē* f. traka. *Jā sem nāsla tràkō, širōkō.*

tràktor *traktōra*, I mn. *traktōri* m. traktor. *Idō s traktōri i s kōješčēm.*

trapōcij *trapōcīja* m. trputac, ljekovita biljka

trâveń *-vňa* m. travanj

tr̄ček *-čka* m. panj. *Jā sem tōga tr̄čka hitūla. Būl je tr̄ček na tr̄čku.*

tr̄čka *tr̄čkē* f. trčka, ptica koja živi u niskom raslinju

tr̄čkatì se *tr̄čkām se* impf. udarati se. *Tō se stālno tr̄čkaš.*

třd -a, -o adj. tvrd. *Tō je pretrđo.*

tr̄ebāti *tr̄ebam* impf. trebati. *Vîše ne tr̄eba tōga tām.*

tr̄estī *tr̄esem* impf. tresti. *Ondā se tr̄ese s pr̄otom. Ìdem tr̄est. Mî tr̄esēmo. Ìni tr̄esō.*

tr̄i num. tri. *S tr̄emi kravāmi.*

Tr̄i krâļa m. mn. blagdan Sveta tri kralja (6. 1.)

tr̄idēset num. trideset. *Ìma tidesēti tām.*

tr̄lica *trlicē* f. trlica, drvena naprava za obradu konoplje i lana. Fraz. *bìti kák tr̄lica* biti vrlo mršav. *Tâ je kák tr̄lica.*

Trojáčki pōndēlek m. Duhovski ponедјелjak

Trojáki *Trojākōy* m. mn. Duhovi

trsje -a n. zbir. trsje

Trstjē -â n. zbir. top. ime predjela u blizini Molvi. *Bilā sem f Trstjū.*

třti *těrem* impf. razbijati. *Jā těrem jājce.*

trûl *trûla, trûlo* adj. truo. *Tē je drûgi trûl.*

trûskve *truskvî* f. mn. mrvice koje nastanu topljenjem maslaca u maslo. *Dôlñi sô žgânci ostâli bes truskvî.*

tû adv. 1. tu, na tome mjestu. *Dòk sô dôšli blîzq Môlvî, tû sô jem ɔkòvi pôpadâli.*

Tû je mârva pâsla. 2. ovdje, na ovom mjestu. Dòk umerjô nîšče ne pê, tû nêma dêcê. Tû je bûl žûpnik. Navêk sem tû bila i ostâla. 3. ovamo, na ovo mjesto. Tû jâkô pûnq dolâzi svêta.

tulíkô adv. toliko a) u toj mjeri. *Tulíkô da se bêlî. b) u velikoj količini, u velikom broju. Tô je bîlo tulíkô krôhôy dòk si poglèdal z Gôrnîèga grâda na Zâgreb.*

tulipân -a m. tulipan. *Ìmam pûnq lêpî mačahîc i fijolîc, tulipânøy sakakvê.*

tuńá *tuńê* f. velik ravan komad leda. *Sô se tuńâli lêpô na tuńi.*

tuńatì se *tuńâm se* impf. klizati se na komadu leda, tunji. *Sô se tuńâli lêpô na*

tùni.

Tûrci m. mn. Turci. *Tô je nëtkô nëgda skrîl pret Tûrci.*

tûrkîna turkińê f. vrsta jestive tikve

tvôj tvôja, tvôje pron. tvoj. *Tvâ oprâva.*

tvorčârka tvorčârkê f. klopka za tvorove.

tvôrec -rca m. tvor, grabežljiva životinja. *Lêčka za tvôrce, stakòre i mîše. Jê, tvôrèc je. (Da, tvor je.)*

U

učîtel učit la m. učitelj

učiteľica učitelic  f. učiteljica

uslišâne -a n. uslišenje, ispunjenje molbe, molitve. *A dôgodilo s  je na zâg v r i koyek kva uslišâna.*

V

v prep. usp. vu, f. u. *C lo n c be i v z pki. Îma v lc y v z m li. P m v zd nec p  v d q. Îmam g r ce v Zib tu.*

vad ti v dim impf. vaditi. *D k se s  li, v di se r vna sl ma. T  se m ra iti v dit.*

v l nka v lamk , N mn. v lanke f. usp. tikv na, tikva. *T  s  k š ice q d v l nk .*

v l ti v lam impf. valjati, biti dobar. *El  dv  ne v la. Sat s  je q d qn ga k j  n  val l q napr v l poj sec i t  prev z l q v dv  m ste.*

varg n -a m. vrganj, jestiva gljiva. *Varg ni s t ck .*

v ta vat  f. vata. *J  sem nat pila v t  z  lem.*

v  / v  adv. usp. sad, sada. *K j bi v  j s? T  je vr d l , a v  stvar la, sk p  s , a n s ne vr de. T  bi v  j s stv r ne m gl  b ti z iv . V  sem b s nad sla na n ga.*

v   adv. ve . *V   s  dv  v re. Deteli s  se v   zl gli.*

v  er ve  ra m. ve er. *C li ve er sm  se   n em sp m n li.*

ve  rja ve  r j  f. ve era. *Ve  rja je g t va, id m  j st!*

v  r ca v dric  f. posuda za vodu s jednom ru kom

v  r č ka v dr čk  f. dem. od v dri ca

vějáča *vejačē* f. drvena lopata za odgrtanje snijega. *Vejáča za snég.*

vekšinom adv. većinom, ponajviše, uglavnom. *Vekšinom sem dōma.*

velečasni *velečasnōga* m. župnik. *Velečasnōmu sō jōči nazāj bīle zdrāve.*

vělik *velika*, *velikō* adj. velik. *Jōš je věkši. Tē je vělki.*

Vělka Góspă, *Vělikē Gōspē* f. usp. *Vělka měša*, blagdan Velika Gospa (15. 8.). *Prije Vělikē Gōspē.*

Vělka měša *Vělikē měšē* f. blagdan Velika Gospa (15. 8.). *Pa znaš dà je ob Veliki měši f kapēli měša.*

vělāča *vělačē* f. veljača

venē *venâ*, *venô* pron. onaj. *Venô dēte.*

věnec -nca m. vjenac

venōgøy *venōgōva*, *venōgōvō* pron. neodr. koji pripada onomu. *Venōgōvō dēte.*

vrěti *vrîm* impf. vreti, ključati. *Vôda vrî.*

veruvati *verūjem* impf. vjerovati. *Sât sō lûdi itak veruvâli.*

věs / věs sē / sâ pron. sav. *Pâk je vrôče, pâk sem věs mōker. Věs je bîl mōker, jěl od rosē, jěl od děžža, štô znâ? Qt sějo zênen. Ide ze sêm. Gotovâ sem ze sêm pôslom. Po sê mekotâj smô kôkrûzo pôsadili. Na sějo mekotâj smô kôkrûzo pôsadili. Sê bi bîlo döbrô rôdilô da nê tõča potôkla. Sêm kravâm sem dâla jësti. Qt sêh.*

věstica *věsticē* f. dem. pleteni odjevni predmet na kopčanje, vesta

věter -tra m. vjetar

větrič *větriča* m. dem. od *věter*, vjetrič

veverica *vevericē* f. vjeverica

věz -a m. usp. *vezik*, grmolika biljka koja služi za vezanje

vezalka *vezâlkē* f. usp. *vezilô*, vezilo, vez, vezaljka, vrpca ili sl. što služi za vezanje

vězati *věžem*, 3. mn. *věžô*, impt. 2. jd. *věži* impf. vezati. *Věžetë si i vî drûgi! Tô sô vězâli. Åjde vězat gorîce!*

vezik -a m. usp. *věz*, grmolika biljka od koje se izrađuje vezilo za vezanje

vezilô -a n. usp. *vezâlka*, vezilo, vez, vezaljka, vrpca ili sl. što služi za vezanje

vgristi *vgrîznem* pf. ugristi. *Vgrizle sô me bôhe. Mravlicâ me vgrîzla.*

videti *vidim* / *vidîm*, 1. mn. *vîdîmo*, 3. mn. *vidê*, impt. 2. mn. *vidëte*, impf. i pf. vidjeti. *Bôš vîdla. El vidête? Vidiš da me nêče. Al' ga nê vîdla jësti. Jôš sem vîdla čitati. Vîdim nê. (Vidim njih.) Vîdim tê žene. Ništ ne vidim.*

Vidōvō -a n. blagdan sv. Vida (15. 6.)

vīka *vikē* f. vika, galama. *Od qnē vikē.*

vīkāti *vičem* impf. vikati. *Ôn je čvřčkal, vīkal...*

vīlan *vilāna* m. plahta. *Vīlan za pōstel.*

vīncēkō -a n. dem. od *vīnq*, vince

Vīnkōvō -a n. blagdan sv. Vinka (22. 1.)

vīnq -a n. vino. *Vīnq vrī. Okrūgla je za nositi vīnq na pōle.*

visēti *visīm*, 3. mn. *visē* impf. visjeti a) biti zakvačen za kakvo uporište. *Mōrti visī. Za nōvōga i štō na klinu visī. Ranílka visī.* b) stajati u zraku. *Tō se je tāk oblačilō z Babinōga kota kēj so oblaki dō zemlē vīsēli.* c) fig. uporno biti na jednom mjestu. *Jā visīm cēl dēn na oblōku i čēkam svāte.* *Öni visē.*

visibāba *visibabē* f. visibaba, proljetna lukovičasta biljka. *Nabrālā sem mēhūne od visibabī.*

vīsōk *visōka*, *visōkō* adj. visok. *Ôy je jōš vīsēši.*

vīše adv. više a) u većoj količini. *Mālō vīše pāk bō dōsti.* b) nekoliko, neodređena količina čega. *Îmam vīše vurī.* *Îma vīše mekōt.* *Îmam vīše pēfcōy pāk se kolō.* Na kōli *îma vīše kōtāčoy za popravīti.* c) već neko vrijeme. *Nēma zřna vīše.* *Dōšlō je mōdērnō dōba, vīše tōga nēma.* *Dēnes se tō vīše nēde.* *Nē bīlo vīše pōsta.* *Nēma vīše.*

vīšna *vīšnē*, I mn. *vīšnāmi* f. višnja. *Plazāl sem na vīšnō.*

vitlēnka *vitlēnkē* f. vitlo, naprava za namotavanje vune, prediva i sl. *Tō sō bīle snovāče, vitlēnke, kōlōvrāti, klopčēnīce, břdō, mičalnīce...* *mā, velīm, îma tōga kāj bi jēdva nabrojiti mōči.*

vlāga *vlagē*, A jd. *vlāgo* f. vlaga

vlāk -a m. vlak, prijevozno sredstvo

vlāknō -a n. vlakno, končasta tvar u tkivu nekih biljaka od koje se izrađuje predivo i platno. *Îma rāvna vlākna.*

vlēči *vlēčem* impf. vući. *Tō se mōra vlēči.*

vlōvīti *vlōvīm* pf. 1. uloviti, loveći uhvatiti. *Pōdlēčili smō, štō znā jēl se bō vlōvīla kūna?* *Vlōvīl sem ščukō.* *Našā je māčka vlōvīla tīča.* 2. obuzeti. *Přvi sēn me vlōvī.*

vmōrjen *vmōrjēna*, *vmōrjēnō* adj. ubijen

vmrēti *vmrējem*, 3. mn. *vmrējō* pf. umrijeti. *Čōvek tāki vmrēje.* *Dōk vmrējō nīščē ne pē, tū nēma dēcē.*

vnōter adv. usp. *nōter*, unutra, smjer unutar čega se što stavlja ili kreće. *Dēni vnōter!* *Îde mālō cukōra vnōter.* *Îdem vnōter.*

vnotrē adv. unutra, mjesto unutar čega je što. *Vnōtrē sō.*

vôda *vôdē* f. voda. *F plitvi vôdi. Pô vôdi.*

vôgel -gla m. ugao. *Vôgel ôt stôla.*

vôglen *vôglêna* m. ugalj

vôglîček -čka m. dem. od *vôgel*, uglica

vôhek -hka, -hkô adj. usp. *vôk*, vlažan

vôjka *vôjkê*, N mn. *vôjke* f. uzda

vôjsk -a m. vosak. *Pisanice smo pîsâle sâme z vòjskom ôt čmèlî. Tô se je vu vòjsk mâkâlo.*

vôk -a, DL jd. *vôku*, I jd. *vôkôm*, N mn. *vôki*, G mn. *vôkôy*, D mn. *vôkôm*, LI mn. *vôki* m. vuk. *Vidèl sem vôka. Opaziî sô vôka. Biî sô vôki dôšli.*

vôk -a, -ô adj. usp. *vôhek*, vlažan. *Žôj, vôkô je jôš tô!*

Vôkôva *Vôkôvê* f. top. usp. *Vôkôve*, ime oranice u predjelu *Vôkôve*. *Idem na Vôkôvô. Dê ste pôséjâli pšenîcô? – Na Vôkôvi.*

Vôkôve *Vôkovî* f. mn. top. usp. *Vôkôva*, ime predjela u blizini Molvi. *Na Vôkôvâj.*

vôl *vôla* m. vol

vôla *vôlê* f. volja. *Žâ sem imâla jâkô vôlô čitâti.*

vôna / vôna *vônê* f. vuna. *Sâd nêma vônê.*

vôščenka *vôščenkê* f. preslica, poljska biljka. *Tô je vôščenka.*

vôz *vôza* m. voz, sijeno, slama i sl. koji se natovare i voze na zaprežnim kolima. *Vôz sêna i gôre žît.*

vôzek -ska, -skô, odr. m. N jd. *vôski* adj. uzak. *Žôj, tô je vôskô!*

vôzel -zla m. uzao. *Vêže vòzla.*

vôziti *vôzim* impf. voziti. *Vôzim na gurâvom kôñu. Nitû se têli, nitû je za vôziti.*

vôžar -a m. užar, onaj koji izrađuje užad

vôže -a m. uže. *Vôže ôt kônoplî.*

vôžence -a n. dem. od *vôže*, malo uže

vôžna *vôžnê* f. vožnja

vrâbec -pca, N mn. *vrâpcî*, G mn. *vrâpcôy* m. vrabac

vrâčeca *vrâčêc* n. mn. dem. od *vrâta*, vratašca. *Na vrâčeca se prêdi ôtide.*

vrâčtvô -a n. lijek. *Zâ tô ìma vrâčtva.*

vrâna *vrânê*, G mn. *vrânî* f. vrana

vrât -a m. vrat, dio tijela. *Onô pod vrâtom – tô so dulêncije.*

vrâta vrât, D vrâtom, LI vrâti n. mn. vrata. *Mèknì se  d vrât! Pred vrâti. Na vrâti.*

v ba v b  f. vrba

vrb k -a m. vrbik. *V  t m vrb ku.*

Vrb nske Vrb nsk  f. mn. top. usp. *Vrb nska*, ime predjela u blizini Molvi. *B l sem na Vrb nsk j.*

Vrb nska, Vrb nsk  f. top. usp. *Vrb nske*, ime oranice u predjelu *Vrb nske*. *B l sem na Vrb nski.*

vr d ti vr dim, 3. mn. vr de impf. vrijediti a) imati vrijednosti. *T  p n o vr di.* b) koristiti, biti od koristi. *T  je vr d lo, a v  stvarila, sk p  s , a ni  ne vr de.* *Negd  je vr d lo nabr ti m t c  i d ti v nek kv  c p  na st l i m ha n  d sla f h z .*

vr l vr la, vr lo adj. vreo, vru . *Vr la v da.*

vr l ci -a, -e adj. odr. kipu i, vreo, koji vrije. *Vr l c  je t . Kr p je vr l ci.* *P parila s m se z vr l c em kr p m. K k m re  t k vr l ce j sti?!*

vr me vr m na n. vrijeme. *S m kr tila vr me. J n o vr me je st lo.*

vret n  -a n. vreteno

vr ti vr m, 3. mn. vr  impf. vreti a) klju ati, biti na temperaturi vreli ta. *V da vr . b) mijenjati se pod utjecajem tvari koje izazivaju vrenje (kvasca, enzima i sl.). S ive vr . P c el  s  vr ti. V no vr .*

vgr sti vgr znem pf. ugristi. * n je m ne vgr zel.*

v h -a m. vrh. *Z v hom.*

v h ne -a n. usp. v h ne, vrhnje. *S am  zal vam s kuh n m sl atk m v h nem.*

vr ska vrisk  f. vriska, vri tanje

v lec -l ca m. rovac, kukac koji živi u tlu i hrani se korijenjem. * ma v lc y v z m li.*

v ne -a n. usp. v h ne, vrhnje

vr c  -a, -e adj. vru , vreo. *Vr c  je gr h. Prel jem z vr c em kr p m. T  je vr c i kr p.*

vr c e adv. vru e. *El  je vr c e?*

v pa v p  f. hrpa, gomila, velika koli ina  ega. * man v p o cv tja. Napekl  sem kit  v p .*

v t -a m. vrt. * dem z v ta.*

v tni -a, -o adj. odr. vrtni. *N s je dv r d g c ek k j se nah dim ot p tn  d  v tn  le e.*

vu prep. usp. *v, f, u*. *Tu sət vu vułici.*

vučiti (se) *vucim (se)* impf. 1. učiti (koga), podučavati. *Vuči ga.* 2. učiti. *Vuči se.*

vudrīti *vudrim* pf. udariti. *Vudril gā je.*

vūgōrek -rka, N mn. *vūgorki*, G mn. *vūgorkoy* m. krastavac. *Dvâ vūgörka.*

vūjec m. ujak. *Vūjec, stanęte!*

vūjti pf. pobjeći. *Nauēk sət štěle vūjti i vūjti, dōk jempôt nēsət vūšle.*

vūklīnek -nka, N mn. *vūklinki* m. red na oranici kraći od ostalih. *İma pūno vūklinkoy, teškō se örje. Tō sət vūklinki.*

vulica *vulicē* f. ulica. *Tâ je z našē vulicē. Na kräju jednē vulicē.*

vulička *vuličkē* f. dem. od *vulica*, uličica

vulimān -a m. vir. *Došlī smō vulimān i prehitili smō se š čōnom.*

Vułnāki *Vułnākoy* m. mn. top. ime predjela u blizini Molvi. *İdem na Vułnāke.*

vûn adv. van. *Zvàdi vûn!*

vunē adv. vani. *Vunē leži.*

vûna *vûnē* f. ujna

vupnoti se *vupnem* se pf. uprti se. *Vupnì se, porini!*

vüpôra *vüpore*, N mn. *vüpore* f. dio zaprežnih kola koji povezuje bočni dio kola s osovinom kotača, potporanj, upornjak

vûra *vurē*, DL jd. *vûri*, I jd. *vurôm* f. sat a) jedinica računanja vremena. *Vëč sət dvê vûre. b) naprava za mjerjenje vremena. İmag vurî sakakvî. İmag više vurî. İdem po vûro.*

vûsnica *vûsnicē*, N mn. *vûsnice*, G mn. *vûsnicî / vûsnîc* f. usna

vûsnîčka *vûsnîčkē* f. dem. od *vûsnica*, usničica. *İma tâk lêpe tênce vûsnîčke kaj da bî je šasékom prerèzal.*

vûs -i, N mn. *vûsi* f. uš, nametnik na biljkama, životinjama i ljudima

vûvèkô -a n. dem. od *vûvø*, uhašće

vûvø -a n. uho

vûzda *vûzdê* f. uzda

Vûzem -zma m. Uskrs. *Za Vûzem se jê šûnka, jâjca, kôlâči...*

vuzmêni -a, -o adj. uskrsni. *Kite – tō je vuzmêni kôlâč.*

Vuzmêni pôndêlek *Vuzmêñoga pôndêlkâ* m. Uskrsni ponедjeljak. *Na Vuzmêni pôndêlek je proščêne bîlo.*

vužgâti *vužgem* pf. 1. upaliti, užgati. *İdem duplêra vužgâti.* 2. uključiti. *Jâ sem f kupaõni vužgâla svëtlö.*

Z

z prep. usp. s, š, ž, ze 1. s, označuje a) smjer. *Idem⁹ z duńē slâčit nāvläk⁹.* b) mjesto. *Tô je bîlo tułik⁹ krôhôy dök si pøglêdal z Gôrnëga grâda na Zâgreb.* c) društvo. *Îde z ménom. Dëca z dëcôm idô.* d) sredstvo. *Prelêjem z vrôčêm kròpom.* Otišel je z mojëm biciklinôm v dučan i nigdâr ga dočekati. e) način te druge okolnosti vršenja glagolske radnje. *Z bôžjôm pømöçjôm.* Mî smô z nogâmi zamêtâli. f) svojstvo. *Zlêvânska z jajcëtom.* Žê, negda sò se pëkle zvëzdice, pûta z orëji i prkâci. 2. od, označuje od čega je što izrađeno. *Tô je kôkružnâča z bêlë mélë.* Z gôskinôga pêrja. 3. iz, označuje mjesto odakle tko ili što izlazi ili dolazi. *Otkôt ste vî? – Z Gôlê.* Tô je z nékój sêl gôrnî. Kravô si pripëlal i dël glâvô v jârem i dël lôdica kâj nê móbla glâvô zvaditi vùn z jârma. *Îdem z Lôkê.*

začâs adv. začas, vrlo brzo. *Začâs ɔkôpämô.*

začvalìti začvalim pf. potrošiti na pušenje. *Čvâli dök krâvô ne začvali.*

zadêvâti zadêvam impf. stajati na putu, smetati

zadrâpìti zadrâpim pf. zagrepsti. *Naj mpot m ne zadr pi.*

zadr m ti zadr m lem pf. zadrijemati. *M m zadr m lem.*

zafa uvat  se zafa uj m se impf. zahvaljivati se. * ma k j se zafa uj .*

zag t ti zag tim pf. ugušiti, udaviti. *T  bi zag til  qv ka.*

z g v r  z g v ra m. zavjet, zavjetno obećanje ili žrtva vjernika. *A d godilo s  je na z g v r i kojek kva usli âna.*

zag v rit  se zag v rim se pf. zavjetovati se, dati zavjetno obećanje

zag   ti zag  m pf. sagriješiti. *Da je p tek bi i zag  li.*

zahr k t  se zahr k m se pf. utopiti se. *Zahr kal s  je.*

za k -a m. grmolika biljka

za k y za k va, za k v  adj. koji pripada zaiku

zaj   na zaj  tin  f. zečetina, zeče meso. * em  zaj  tin .*

zaj   k -a m. dem. i hip. od z jec, zeći

z jec -jca, N mn. z jici, G mn. z jc y, D mn. z jc m, I mn. z jici m. zec. *Z jci s  mi na br gi. K j b m  s t mi z jici?*  ma dv sto z jc y. *Z jec i z jica.*

z jica z jic  f. zečica. *Z jec i z jica.*

z kej adv. zašto. *Z kej stoj s?*

zak   ti zak  lem pf. zaklati. *Mast li b m  d k se zak  le.*

zak    ti zak  p m pf. zakopati. *Jedn st vno s  k pa zak  p li v z ml  i oti li v r t.*

zakuhāti *zakuham* pf. zakuhati. *Jâ sem zakuhâla vù ném.*

zalēvāti *zalêvam* impf. zaličevati, polijevati. *Sàmø zalêvam s kuhâñem slâtkêm vřhnem.*

zaslaženi -a, -o adj. odr. zasladeni. *Tô je zaslaženø mlékø.*

zamâzan *zamazâna, zamazanø* adj. uprljan, prljav, zamazan. *Slêči tô zamazanø rôbâčø!*

zamazâti (se) *zamâžem (se)* pf. zaprljati (se), zamazati (se). *Si zamâzal rôbâčø. Nâj se zamazâti!*

zamêtäti *zamêčem* impf. zatravpati, prekrivati što. *Mî smø z nogâmi zamêtäli.*

zamôsan *zamôsâna, zamôsânø* adj. uprljan, zamusan

zamôsatì se *zamôsâm se* pf. uprljati se. *Nâj se zamôsâti, kakôy bôš išel z ménom!?*

zâmož adv. u sv. *iti v zâmož udavati se. Në zna ni gömba prišti, ni lûknîco napraviti, a išlâ bi v zâmož?!*

zamrâčiti (se) *zamrâčim (se)* pf. 1. zamračiti, učiniti mračnim. *Zamrâči hîžø!*
2. smračiti se, postati mračan. *Dök se zamrâči qondâ se iđe s kîpom ıkôlu.*

zamûlitì se *zamûlîm se* pf. prekriti se muljem. *Sât se je tô zamûlîlo.*

zanîmliy *zanimîiva, zanimîvø* adj. zanimljiv

zaqbilazîti *zaqbilâzim* impf. obilaziti, obuzimati. *Tâk me znôj zaqbilâzi!*

zapakuvâti *zapakûjem* pf. zapakirati, zamotati u paket. *Tô zapakujô, dêñô f kutijo i odynësô.*

zapâmtîti *zapâmtim* pf. zapamtiti, zadržati u sjećanju. *Bôde zapâmtila.*

zaporâti *zapârim, impt. 2. jd. zapâri* pf. 1. preliti vrelom vodom. 2. izložiti dje-lovanju pare.

zapîsâti *zapîsem* pf. zapisati. *Nê zapîsâla. Tô nê nîgdi zapîsânø.*

zapomocî se *zapomognem se* pf. domoći se, doći do čega. *S tôga sem se jâ zapomôglâ.*

zaprêči *zaprêgnem* pf. prekriti paučinom. *Îmam jâ česâlø, al' je pâvøk zaprêgel. Së mî je pâvøk zaprêgel. Nêje tô tâk zaprêženø.*

zapîti *zâprem* pf. 1. zatvoriti. *Zâpri kâk si nâšel!* 2. zaustaviti. *Mi je sâpo zapîlo.*

zarâstî se *zarâstêm se* pf. zarasti, zacijeliti. *Velî za dvâ tijëdna da i së je zarâslo.*

zaroblenik -a, N mn. *zarobleniki* m. zarobljenik

zaslûžiti *zaslûžim* pf. 1. zaslužiti, steći radom i zalaganjem. *Zaslûžiti nôfce.* 2.

zavrijediti. *Pa tô sô svêci kôjî sô zaslûžili svêtost pri tom pôslu.*

zaspâti *zaspîm* pf. zaspati. *Pri vi sên zaspîm. Žâ sem zaspâla.*

zasušiti se *zasušî se* pf. osušiti se, zasušiti se, postati suh. *Zasušî se.*

zaščrblen *zaščrbljenâ, zaščrbljenô* adj. tup, koji je zatupljen. *Sî sô nôži zaščrbljeni.*

zâtô adv. 1. zato, stoga. *Zâtô pítam.* 2. ipak, suprotno od očekivanja. *Bi znâla, bi se zâtô sétala.*

zavežûvâti *zavežûjem* impf. zavezivati. *Ovî sô zavežûvâli.*

zavrëti *zavrîm* pf. zavreti, uzavreti. *Dök zavrî, dèni!*

zbîti *zbijem* pf. istući. *Sem ga zbila šibom.*

zblêdëti *zblêdêm* pf. izblijedjeti, postati blijed. *Tâje zblêdëla.*

zbrčkâvâti (se) *zbrčkâvam (se)* impf. 1. nevoljko jesti. *Sâmo zbrčkâva.* 2. biti previše izbirljiv u hrani. *Zbrčkâvatî se.*

zdâvna adv. odavna

zdêla *zdêlê* f. zdjela. *Bô mu na glâwô zdêlo dêla, kaj bô kâšo jêla. I mî smô nabräli zdêlo čerêšnî.*

zdên -a, -o adj. hladan, zden. *Zdêna vòda.*

zdenčôk -a m. dem. i hip. od *zdêneč*, zdenčac

zdêneč -nca m. zdenac. *Pêm v zdêneč po vòdô. Glôbôki zdêneč.*

Zdêni svêci m. mn. usp. *Ledenâki, Ledêni svêci, Ledenjaci (Pankracij, Servacij, Bonifacij, 12.-14. 5.)*

zdêňâva *zdêňavê* f. hladnoća. *Zêbô na zdêňâvi.*

zdîči *zdignem* pf. podići

zdihâvâti *zdihâvam* impf. uzdisati. *Čkômî i sâmo zdihâva.*

zdòla adv. odozdo. *Ídem zdòla.*

zdrâv *zdrâva, zdrâvô* adj. zdrav. *Íma zdrâve rôke. Óvô zdrâvô.*

zdrâvle -a n. zdravlje

zdrâvliče -a n. dem. i hip. od *zdrâvle*

zé prep. usp. z, s, š, ž sa. *Íde zé sêm. Gôtovâ sem zé sêm pôslom. Zé sê šest krâv.*

z birâti *z biram* impf. izabirati, birati. *Z birajte kôj je kak y!*

zel en -a, -o adj. zelen. *T o je zel eno.*

z le -a n. zelje, kupus

z m la *zem e* f. 1. zemlja; tlo. *Crna z m la.* 2. usp. mek ta, oranica, njiva. *T e z m le  k olu, t o se z ove Z ibot. I c el o z m lo s o, – r al – dv e, zamet li z nog ami.* 3. dr ava. *N  sa z m la.*

zēpstī zēbem impf. zepsti, osjećati jaku hladnoću. *Zēbę me za rōke, nemrēm je stōpti. Zēbō na zdēnāvi.*

zēskūpstī zēskūbem pf. počupati (perje, kosu i sl.). *E, te bōm zēskūbla, sāmo nāj slusāti!*

zēstatī se zēstanēm se pf. sastati se. *Smō se zēstāle i naspomīnāle ò sem i sāčem. Zēstali smiō se.*

zētī pf. uzeti. *Oni sō zēli. Tō sō za nekākoy znāk zēli, pōčeli kōpāti i ɔtkōpāli tōga kīpa.*

zgāžatī se zgāžām se impf. gađati se. *Ne zgāžamō se.*

zgazīti zgazim pf. zgaziti. *Zgazi ga!*

zglēdāti zglēdam impf. usp. zglēdēti, izgledati. *Kāk tō bō zglēdālō?*

zglēdēti zglēdīm impf. usp. zglēdāti, izgledati. *Idem glēdet kāk tō zglēdā.*

zglōb -a m. zglob. *Zglōb me bolī.*

zgōdnō adv. zgodno, prikladno. *Zgōdnō stojī.*

zgotōvīti zgotōvīm pf. završiti, zgotoviti. *Tō nē mōči zgotōvīti.*

zgōžvan zgōžvāna, zgōžvānō adj. izgužvan. *Zgōžvanā se stepāla vün. Onō zgōžvānō je slāma.*

zībāti zīblem impf. ljuljati, zibati. *Zībala sēm ga.*

zībōt zibōta m. živo blato. *Nēma zibōtōy.*

Zībōt Zibōta m. top. ime predjela u blizini Molvi. *Tē zēmle ɔkōlu, tō se zōve Zībōt. Bıl sem v Zibōtu. İmagorice v Zibōtu.*

zīma zīmē f. zima, godišnje doba. *Tāki dōje zīma.*

zimīca zimicē f. groznica. *Zimīca za zimicōm.*

zimīna ziminē f. zimnica. *Kōpa i nōsi zimīnō v jāmō.*

zīpka zīpkē f. zipka, kolijevka. *Cēlo nōč beči v zīpki. Opāl je zīpkē dōle.*

zītī zīdem pf. 1. izaći. *Nigdār mu pōštēna rēč na zīde zōb.* 2. potrošiti se. *Önda vēč nē bīlō ni mēlē, sē je zīslō.* 3. sići. *Nikākō dōle zītī.*

zlēčī se zlēgnēm se pf. izleći se, izaći iz jajeta. *Deteli sō se vēč zlēgli.*

zlēvānka zlēvankē f. usp. kōkružnāča, zlijevanka, zlijevka, jednostavan kolač od lijevana tijesta. *Zlēvānka z jajcētom.*

zlōčest zlōčēsta, zlōčēstō adj. zločest. *Tē je jōš zlōčestēši.*

znamēnka znamēnkē f. znamenka, mala izraslina na tijelu. *Na plēči mī je nēkaj narāslō, nakākva znamēnka.*

znāti znām, 3. mn. znadō impf. znati. *Nitkō nēje znāl gdē je kīp zakōpan.*

znōj znōja m. znoj. *Počēl me je znōj ɔblēvāti. Tāk me znōj zaqbiläzi!*

znojiti se *znojim se* pf. znojiti se. *Ot posla sè je znojila.*

zôb -a m. zub. *Kràva ìma zôbe.*

zôb -i f. zob. *Sêjem zôb.*

zôbâče *zôbâč / zôbâčî* f. mn. grablje, oruđe sa zupcima kojim se skuplja sijeno, slama i sl.

zôbačišće -a n. držak na grabljama, zubačama

zôbatati *zôbâčem* impf. grabljati, skupljati grabljama. *Išli so zôbatat.*

zôbi *zôb* m. mn. usta. *Néje kôlâča dêl v zôbe. Nâj v nikòga brehâti, dëm si rôkô pred zôbe! Nigdâr mu čvâle nêso prâzne, navêk je cigarêtlin v zôbê. Kâj mu zôb zîde. Nigdâr mu pôstèna rêč ne zîde zôb.*

zôra *zôrê* f. zora. *Vêč je zôra.*

zôrati *zôrjem* pf. uzorati, izorati, završiti oranje. *Zôrji mekôtq!*

zrâsti *zrâstem* pf. izrasti. *Néje zrâslo.*

zrcâlce -a n. od *zrcâlo*, zrcalce

zrcâlo -a n. zrcalo

zrêl *zrêla, zrêlo* adj. zreo. *Rûškê so zrêle.*

zrîno -a n. zrno, sitan plod nekih biljaka. *Jâ sem imâla sâmo tô zrîno. Nêma zrîna više.*

zrušiti (se) *zrušim se* pf. srušiti (se). *Zrušim drêvq. Zrušim se.*

zùtra adv. sutra. *Pûk zùtra bôte do krâ* (Sutra cete do kraja.)

zûvâti *zûvam* pf. izuvati, skidati s nogu. *Tô jâ zûvam navêčer.*

zvadîti *zvâdim* pf. izvaditi. *Jâ sem zvadila dvâ detêla štorgê.*

zvâna adv. izvana, s vanjske strane. *Na želôcu je čîr, a qvô zvâna – tô so mozoli.*

zvâti (se) *zòvem (se)*, 3. mn. *zôvô (se)* impf. 1. zvati, dozivati. *Zôvô ga. 2. zvati se, imati ime, imati naziv. Šumâ se zòve Jesenòvec. Tô se zòve mâtka e i tô se zòve Mâtka a nedêla.*

zvêzdice *zvêzdic / zvêzdicî* f. mn. kolači od prhkoga tijesta izrađeni u obliku zvjezdica. *Jê, negda sô se pěkle zvêzdice, pîta z qre i i prkâ i.*

zvirîk -a m. izvor. *Na zviriku bômq zagrabi i vodê.*

zvònčec *zvônc eca*, N mn. *zvônc eci* m. zvončić, biljka koja ima cvijet u obliku zvončića.

zvrôčiti *zvrôčim* pf. ugrijati tako da postane vruće. *Idêm vam zvrôčiti mêsq.*

Ž

ž prep. usp. s, š, z, zę s. *Idem ž němi.*

žaba žabę f. žaba

žalec -lca m. žalac. *Pustil je žálca.*

Žalōsna Mar̄ija Žalōsnę Mariję f. blagdan Žalosne Gospe (15. 9.)

želēzni -a, -o adj. odr. željezni. *Tô je na jěnom želéznom čěšlu.*

želōdec želōca m. želudac. *Na želōcu je čir, a qvô zvâna – tô sô možöli.*

želva želvę f. kornjača

žena ženę, I jd. ženom, N mn. žene, G mn. žen, D mn. ženam, L mn. ženaj, I mn. ženami f. žena a) odrasla ženska osoba. *Såmø kāj sô žene bîle frâj. Bilë sô såme žene, nikakvý lûdøy. b) supruga. Ìma ženą i četvôro dęcę.*

žep -a m. džep. *Vu svój žep je lèpše dëti.*

žerēbe žerēbęta n. usp. žrēbe, ždrijebe

žerēpčök -a m. dem. i hip. od žerēbe, ždrjepčić

žeti ženem impf. žeti. *Ženemø žitò.*

žganci žgancęy m. mn. žganci, pura. *S tém mòres žgânce polejâti.*

žitò -a n. 1. žito. *Drôbnožitò sprâvla. Na Mârkòvø se žitò svetî. 2. raž. Ćelilî smø žitò.*

žiy -a, -o adj. živ. *Žiy je i zdrâv.*

žlica žlicę f. žlica. *Žlica vodê.*

žličnaki žličnakęy m. mn. žličnjaci, tjestenina za juhu koja se izrađuje žlicom
žoč -i f. žuč

žok -a, -o adj. gorak, žuk. *Nêje žok. Ne vòlim žok kâvø.*

žona žonę f. žuna, ptica iz porodice djetlića

žot -a, -o adj. žut. *Žotę i crlénę cvêtje.*

žrēbe n. usp. žerēbe, ždrijebe

žrt -i f. debela dugačka motka za učvršćivanje sijena na zaprežnim kolima.
Vôz sêna i góre žrt.

župnik župnika m. župnik. *Tû je bîl župnik. Župníku sô jöči otèkle.*

žuritì se žurim se impf. žuriti se. *Saköji se žurî domâ. Žurętę se!*

žvâle žval / žvali f. mn. 1. žvale, konjske usne. *Kön ìma žvâle. 2. pej. usne. Ìma žvâle kâj kön.*

Literatura i izvori

- ANIĆ, VLADIMIR 1998. *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi liber.
- BEZLAJ, FRANCE 1976.–1995. *Etimološki slovar slovenskega jezika*, sv. I.–III. Ljubljana.
- BORYŚ, WIESŁAW 1982. Prilozi proučavanju ostataka arhaičnog slavenskog (praslavenskog) leksička u kajkavštini. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 6, Zagreb, 69–76.
- BUJAN-KOVAČEVIĆ, ZLATA 1999. *Fužinarski kaj*, Fužine: Matica hrvatska Delnice, Podružnica Fužine.
- FANCEV, FRANJO 1907. Beiträge zur serbokroatischen Dialektologie. *Archiv für slavische Philologie* 29, Berlin, 305–389.
- FRANČIĆ, ANĐELA 1997. Mađarski elementi u prezimenima Međimurja. *Prvi slavistički kongres*, Zbornik radova I. Zagreb, 241–247.
- Gradićansko-hrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik, Zagreb – Eisenstadt 1991.
- HADROVICS, LÁSZLÓ 1985. *Ungarische Elemente im Serbokroatischen*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- HELLER, GEORG 1978. *Comitatus Crisiensis*. München.
- HERMAN, JOSIP 1973. Prilog poznavanju leksičkoga blaga u govoru Virja (Podravina). *Filologija* 7, Zagreb, 73–99.
- HOUTZAGERS, PETER 1999. *The Kajkavian Dialect of Hidegség and Fertőhomok*. Amsterdam – Atlanta: Rodopi.
- HRG, FRANJO 1996. *Ivanečki govor i rječnik*. Ivenec: Narodno sveučilište “Đuro Arnold”.
- Hrvatski enciklopedijski rječnik*, Zagreb 2002.
- IVŠIĆ, STJEPAN 1913. Današnji posavski govor. *Rad JAZU* 196, Zagreb, 9–138, 124–254, 197.
- IVŠIĆ, STJEPAN 1936. Jezik Hrvata kajkavaca. *Ljetopis JAZU* 48, Zagreb, 47–88.
- IVŠIĆ, STJEPAN 1970. *Slavenska poredbena gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.
- JAKŠIĆ, MARTIN 2003. *Divanimo po slavonski*. Zagreb, Pergamena.
- JURIŠIĆ, BLAŽ 1973. *Rječnik govora otoka Vrgade*, II. dio. Biblioteka *Hrvatskoga dijalektološkog zbornika* 1, Zagreb.
- LIPLJIN, TOMISLAV 2002. *Rječnik varaždinskoga kajkavskog govora*. Varaždin: Garestin.
- LISAC, JOSIP 1986. *Delnički govor i govor Gornih Turni u svjetlosti goranskih kajkavskih govora*. Disertacija, poglavlje Leksik. Zadar, 210–229.
- LISAC, JOSIP 1998. Leksička norma i hrvatska narječja. *Kolo* 1, Zagreb, 31–39.
- LONČARIĆ, MIJO 1996. *Kajkavsko narječje*. Zagreb: Školska knjiga.

- LONČARIĆ, MIJO 1998. Molvarski govor. *Župa i općina Molve – Izabrane teme*, ur. D. Feletar. Koprivnica, 172–179.
- MARESIĆ, JELA 1999. Đurđevečki rječnik. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 11, Zagreb, 187–254.
- MARESIĆ, JELA 1996. Rječnik govora Podravskih Sesveta. *Filologija* 27, Zagreb, 153–228.
- MOGUŠ, MILAN 2002. *Senjski rječnik*. Zagreb – Senj: HAZU – Matica hrvatska Senj.
- NEWEKLOWSKY, GERHARD 1982. O kajkavskim osobinama u “nekajkavskim govorima” Gradišća. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 6, Zagreb, 257–263.
- PERUŠIĆ, MARINKO 1993. *Rječnik čakavsko-kajkavskih govorova karlovačko-dugoreškog kraja*. Karlovac: Tiskara Pečarić-Radočaj.
- PIŠKOREC, VELIMIR 2001. *Germanizmi u podravskom dijalektu*. Disertacija, Zagreb.
- PIŠKOREC, VELIMIR 2005. *Germanizmi u govorima đurđevečke Podравine*. Zagreb: FF press.
- Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, JAZU, Zagreb 1881.–1976.
- Rječnik hrvatskoga jezika*, ur. Jure Šonje, Zagreb 2000.
- Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*, sv. 1.–9., Zagreb 1984.–2002.
- SKOK, PETAR 1971.–1973. *Etimološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, sv. I.–III., Zagreb.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika*, sv. III., Ljubljana 1979.
- ŠOJAT, ANTUN 1982. Turopoljski govor. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 6, Zagreb, 317–496.
- TEŽAK, STJEPKO 1981. Dokle je *kaj* prodro na čakavsko područje. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 5, Zagreb, 169–200.
- TEŽAK, STJEPKO 1981. Ozaljski govor. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 5, Zagreb, 203–428.
- VEĆENAJ, IVAN – MIJO LONČARIĆ 1997. *Rječnik govora Gole*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje.
- VULIĆ, SANJA – BERNARDINA PETROVIĆ 1999. Govor Hrvatskoga Groba u Slovačkoj. *Korabljica* 5, Zagreb.
- ZEČEVIĆ, VESNA 1992. Iz kajkavske morfologije (o DL jd. im. ž. roda). *Rasprave Zavoda za hrvatski jezik* 18, Zagreb, 259–266.

The subdialect of Molve

Summary

The author describes the phonological and morphological system of the Molve subdialect. This subdialect belongs to the Kajkavian dialects of the Podravina region and has a restricted stress position. A basic overview of the lexical layers of the subdialect has also been given and at the end of the article an alphabetic lexicon has been added, which includes about 2000 lexemes analysed in one of the standard ways in Croatian dialectal lexicography.

Klučne riječi: kajkavski dijalekt, Molve, fonologija, morfologija, rječnik

Key words: Kajkavian dialect, Molve, phonology, morphology, lexicon